การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม

โดย

ภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT BY SUSTAINABLE PARTICIPATION MODEL BETWEEN GOVERNMENT AND PUBLIC SECTORS: A CASE STUDY OF LAMPHAYA FLOATING MARKET COMMUNITY, NAKHON PATHOM PROVINCE

BY

PAKKARATORN IAMUMPHA

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR

THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY

IN PUBLIC ADMINISTRATION

INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION AND PUBLIC POLICY

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2024

วิทยานิพนธ์เรื่อง

การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม

โดย
ภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2567

รศ. ดร.ดนุวัศ สาคริก ประธานกรรมการสอบ	รศ. ดร.ปิยากร หวังมหาพร กรรมการ
รศ. ดร.จีระ ประทีป กรรมการ	รศ. ดร.ปธาน สุวรรณมงคล กรรมการ

รศ. ดร.ชนิดา จิตตรุทธะ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ. ดร.สื่อจิตต์ เพ็ชร์ประสาน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
15 สิงหาคม 2567

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

Dissertation entitled

COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT BY SUSTAINABLE PARTICIPATION MODEL BETWEEN GOVERNMENT AND PUBLIC SECTORS: A CASE STUDY OF LAMPHAYA FLOATING MARKET COMMUNITY, NAKHON PATHOM PROVINCE

by

PAKKARATORN IAMUMPHA

was submitted in partial fulfillment of the requirements

for the degree of Doctor of Philosophy in Public Administration

Rangsit University

Academic Year 2024

Assoc. Prof. Danuvas Sagarik, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Assoc. Prof. Piyakorn Whangmahaporn, Ph.D.
Member

Assoc. Prof. Chira Prateep, Ph.D.
Member

Assoc. Prof. Pathan Suvannamongkol, Ph.D.
Member

Assoc. Prof. Chanida Jittaruttha, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof. Suejit Pechprasarn, Ph.D.)
Dean of Graduate School
August 15, 2024

กิตติกรรมประกาศ

ในงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา จิตตรุทธะ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าแก่คณะผู้วิจัย เพื่อให้คำปรึกษา และแนะนำตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงได้ด้วยดีคณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ จากใจจริง

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิดา จิตตรุทธะที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือตรวจแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยฉบับภาษาอังกฤษจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณกลุ่มประชากร ได้แก่ คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา ผู้บริหารและข้าราชการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และ เทศบาลตำบลลำพญาที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัย

สุดท้ายนี้ ขออุทิศความดีที่มีในการศึกษาวิจัยนี้แด่บิดา มารดา ครอบครัวของคณะผู้วิจัย และ กำลังใจจากมิตรแท้ทุกท่าน

ภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา

ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

6407417 : ภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา

ชื่อดุษฎีนิพนธ์ : การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม

หลักสูตร : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ชนิดา จิตตรุทธะ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำลำพญา 3) ศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการมีส่วนร่วม จำนวน 44 คน ได้แก่ 1 ผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญา 2 ชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำลำพญา 3 คณะกรรมการวัดลำพญา 4 องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา 5 นักท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา 6 ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการส่งเสริมวัฒนธรรม

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาได้แก่การวางแผน การจัดองค์การ การนำ การควบคุม ศักยภาพของคน ศักยภาพของพื้นที่ งบประมาณ การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน องค์ความรู้ใหม่ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวให้ชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินงาน และการแบ่งหน้าที่ของภาครัฐและภาคเอกชนให้แต่ละคนมีบทบาทความรับผิดชอบที่เหมาะสม 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ต้องนำแผนที่ได้ตกลงกันมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามกำหนดเวลา 3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์เกิดขึ้นได้จากการที่ทุกฝ่ายรู้สึกว่าได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานอาจจะมาในรูปแบบของผลประโยชน์ตัวเงินหรือที่ไม่ใช่ตัวเงิน 4. มีส่วนร่วมในการประเมินผลซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดที่ดีสำหรับการดำเนินงาน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 276 หน้า)

คำสำคัญ: บริหารการท่องเที่ยวชุมชน, ตลาดน้ำวัดลำพญา, การมีส่วนร่วมภาครัฐภาคเอกชน, การจัดการแนวใหม่, การจัดการการท่องเที่ยว

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

6407417	:	Pakkaratorn Iamumpha
Dissertation Title	:	Community-based Tourism Management by Sustainable Participation Model between Government and Public Sectors: A Case Study of Lamphaya Floating Market Community, Nakhon Pathom Province
Program	:	Doctor of Philosophy in Public Administration
Dissertation Advisor	:	Assoc. Prof. Chanida Jittaruttha, Ph.D.

Abstract

The research aimed to investigate the characteristics of community tourism management at Lam Phaya Floating Market in Nakhon Pathom Province. It also sought to study the features of sustainable participation in community tourism management between the public and private sectors at Lam Phaya Floating Market. Additionally, the research aimed to develop guidelines for community tourism management with sustainable participation between the government and the public sector at Lam Phaya Floating Market in Nakhon Pathom Province. This qualitative research involved gathering information from 44 experts in tourism and participation management, including entrepreneurs at the Lam Phaya Floating Market, villagers in the Lam Phaya Floating Market community, the Lam Phaya Temple Committee, administrative organizations in Lam Phaya Subdistrict, tourists at Lam Phaya Floating Market, and executives of government agencies related to tourism and cultural promotion.

The study's findings revealed that the factors for managing tourism in the Lam Phaya Floating Market community include planning, organization, leadership, command, human potential, area potential, budget, community cultural conservation, and community environmental conservation. The new knowledge generated from the research includes 1) the participation in planning by clearly defining the objectives of tourism with the implementation of an operational plan dividing the duties of the public and private sectors so that each sector has appropriate responsibilities; 2) participation in practice, which requires strict adherence to the agreed-upon plan and timeline; 3) participation in benefit sharing, which occurs when all sectors feel they have benefited from the practices, possibly coming in the form of financial or non-financial benefits; 4) and participation in evaluation serving as a good indicator for the practices.

(Total 276 pages)

Keywords: Community-based Tourism, Wat Lamphaya Floating Market, Participation of Public and Private Sectors, New Management Concepts, Tourism Management

Student's Signature..... Dissertation Advisor's Signature .....

สารบัญ

		หน้า
กิตติกรรมประกาศ		**ก**
บทคัดย่อภาษาไทย		**ข**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ค**
สารบัญ		**ง**
สารบัญตาราง		**ช**
สารบัญรูป		**ซ**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 คำถามวิจัย	8
	1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
	1.4 ขอบเขตการวิจัย	8
	1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
	1.6 นิยามศัพท์สำคัญ	10
บทที่ 2	**ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง**	**15**
	2.1 ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่	15
	2.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน	25
	2.3 แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยว	37
	2.4 แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Community-Based Tourism)	47
	2.5 แนวคิดคุณภาพการบริการ	55
	2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
	2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	65

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	**วิธีดำเนินการศึกษา**	**68**
	3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	68
	3.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	70
	3.3 เครื่องมือ	74
	3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	76
	3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	76
	3.6 การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล	77
บทที่ 4	**การวิเคราะห์ผลการวิจัย**	**79**
	4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	80
	4.2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย	88
	4.3 การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ตลาดน้ำวัดลำพญา	139
	4.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา	150
บทที่ 5	**สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ**	**165**
	5.1 สรุปผลการวิจัย	165
	5.2 อภิปรายผลการศึกษา	184
	5.3 ข้อเสนอแนะ	192
บรรณานุกรม		**195**

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	**201**
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	202
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	206
ภาคผนวก ค คำให้สัมภาษณ์	217
ประวัติผู้วิจัย	**276**

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 80
4.2 สรุปความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา 135

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	66
3.1	แผนการดำเนินการวิจัย	69

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวโดยชุมชนคือการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และ วัฒนธรรม มีการกำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิ ในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based-Tourism) หรือ CBT นั้น มีพื้นฐานจากแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ค่อย ๆ มีพัฒนาการมาสู่การกำหนดแนวทางการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวทางเลือกในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันการ ท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความเป็นรูปธรรม และได้รับการยอมรับจากสังคมวงกว้างว่าเป็นเครื่องมือหนึ่งที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ (Kapera, 2018)

การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะการบริหารและการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นเข็มทิศในการพัฒนา ซึ่งความรู้เหล่านั้นประกอบด้วยหลักการของการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนและรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งต้องใช้หลักการจัดการและปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะทำให้การจัดการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จได้ กุญแจสำคัญในเรื่องคือ คือ การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้จำแนกออกเป็นภาคส่วนหลัก 2 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคประชาชนและภาครัฐในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อการตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม โดยมีแนวคิดที่รองรับได้แก่ ทฤษฎีการจัดการทั่วไปคือ ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางของอัลเลน (Allen, 1958) สำหรับการบริหารประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) ภาวะผู้นำ (Leadership) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งผู้บริหารองค์การที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องอาศัยปัจจัยในการบริหารทีมงานและองค์การของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ให้ความสำคัญทุกรายละเอียดทั้งในเรื่องของทรัพยากรการผลิต ทรัพยากรในการประกอบธุรกิจ ไปจนถึงทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการ

อาศัยหลักของทฤษฎีการมีส่วนร่วมตามข้อเสนอของโคเฮนและอัพฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981) ซึ่งหมายถึงสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารทั้ง 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า ควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ (Cohen & Uphoff, 1981)

ผลการศึกษาวิจัยจากรายงานหลายฉบับของต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าศักยภาพการท่องเที่ยวที่หลากหลายในชุมชน การสนับสนุนของรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติงาน โครงสร้าง และวัฒนธรรมองค์การ การเข้าถึงข้อมูล โครงสร้างการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ความรู้ การเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผน การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง การมีงบประมาณ การกระจายต้นทุนและผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน เป็นส่วนประกอบของความสำเร็จในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การศึกษาของคณะนักวิจัย 3 คน ได้แก่ Hong, Ngo, and Pham (2021) ศึกษาเรื่อง “การท่องเที่ยวโดยชุมชน: โอกาสและความท้าทายกรณีศึกษาหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา Thanh Ha เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม” โดย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุโอกาสและความท้าทายของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนในหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา Thanh Ha การศึกษานี้ใช้การสังเกตและการสำรวจชาวบ้านในหมู่บ้าน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าศักยภาพการท่องเที่ยวที่หลากหลายในหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา Thanh Ha เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ ปัจจัยการสนับสนุนของรัฐบาลและองค์การระหว่างประเทศ ร่วมกับปัจจัยการต้อนรับของคนในพื้นที่ได้ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบคือ การขาดทรัพยากรบุคคล ขาดพื้นที่การผลิต และขาดทรัพยากรวัตถุดิบ รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ในระบบอุตสาหกรรม เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ในหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา Thanh Ha ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะบางประการในการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนที่หมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา Thanh Ha (Hong et al., 2021) และยังมีการศึกษาของนักวิจัยอีก 2 คน ได้แก่ Reindrawati (2023) ที่ศึกษาเรื่อง “ความท้าทายของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนการท่องเที่ยวในประเทศกำลังพัฒนา” โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความท้าทายที่ชุมชนต้องเผชิญในการมีส่วนร่วมเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในประเทศกำลังพัฒนา การวิจัยดำเนินการโดยใช้การศึกษาวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับบทความทางวิทยาศาสตร์ที่จัดทำดัชนีโดย Scopus ตั้งแต่ปี 2561-2565 ในหัวข้อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนการท่องเที่ยว เกณฑ์การคัดเลือก คือเป็นบทความจากประเทศกำลังพัฒนาที่กำหนดโดยกองทุน

การเงินระหว่างประเทศ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของชุมชนในเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในประเทศกำลังพัฒนา สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การปฏิบัติงานขององค์การที่เกี่ยวข้อง 2) โครงสร้างการดำเนินงานขององค์การที่เกี่ยวข้อง และ 3) วัฒนธรรมองค์การขององค์การที่เกี่ยวข้อง โดยอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ดังนี้ 1) ข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การขาดการเข้าถึงข้อมูล ขาดโครงสร้างการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ขาดเวทีการอภิปราย ขาดความรู้ และขาดความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 2) ข้อจำกัดด้านโครงสร้างที่ระบุ ได้แก่ การขาดการเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและการพัฒนาชุมชนที่อ่อนแอ การขาดงบประมาณ การขาดการศึกษา และนโยบายและการกำกับดูแลที่ไม่เหมาะสม ท้ายที่สุด 3) อุปสรรคทางวัฒนธรรม ได้แก่ ประวัติศาสตร์ลัทธิล่าอาณานิคม ความตระหนักรู้ของชุมชน ความไม่ไว้วางใจ ความไม่เสมอภาคทางอำนาจ การกระจายต้นทุนและผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียมกัน และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ดังนั้น ในการขจัดปัญหาและข้อจำกัดดังกล่าว รัฐบาลและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในเรื่องการท่องเที่ยวให้ขยายออกเป็นวงกว้าง (Reindrawati, 2023)

ในประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยว โดยกรมการท่องเที่ยว ได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2565-2570) และข้อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวประเทศไทย ในระยะ 5 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ (Vision) ว่า “การท่องเที่ยวไทยมุ่งพัฒนาประเทศไทยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพชั้นนำของโลก ซึ่งส่งเสริมการปฏิรูปเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้อย่างยั่งยืน” โดยประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศ (กรมการท่องเที่ยว, 2566)

ปัจจุบันการท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนและประเทศ เพราะก่อให้เกิดกิจกรรมการค้าขายและการจ้างงาน อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่ริมสองฝั่งแม่น้ำในอดีต การท่องเที่ยว

ตลาดน้ำเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน (ศศิกาญ พลายกุมพล, อธิธัช สิรวริศรา, ฐิติมา โห้ลำยอง และอำนวย บุญรัตนไมตรี, 2564) ตลาดน้ำจึงเป็นที่นิยมและเกิดเพิ่มขึ้นมากมายหลายแห่งทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย โดยมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม เช่น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางเรือ กิจกรรมตักบาตรพระทางน้ำ การแสดงทางวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ (Homestay) เป็นต้น ผลสืบเนื่องจากการที่ตลาดน้ำได้รับความสนใจและผลจากการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนและตลาดน้ำอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุให้สภาพเดิมของตลาดน้ำเปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาตลาดน้ำซึ่งเดิมมีหน้าที่หลักเป็นสถานที่ค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ามาใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยขาดการดูแลและขาดการบริหารจัดการที่ดี ย่อมทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่าง ๆ ตามมา ได้แก่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพที่เสื่อมโทรมลงและขาดแคลน ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพิงการท่องเที่ยว ผลกระทบทางสังคมที่ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของชุมชน และผลกระทบทางวัฒนธรรมที่เกิดค่านิยมและพฤติกรรมใหม่ ๆ ดังจะเห็นได้จากการวิจัยเรื่องตลาดน้ำขวัญเรียมกับการท่องเที่ยว (ณภัทร ขุนทรง, 2558) ผลการศึกษา พบว่าการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวบางอย่างนั้นเกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะคลอง นอกจากนี้ชุมชนยังไม่ได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควรกับการดูแลตลาดน้ำของเอกชนแห่งนี้ ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือการพัฒนาศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว การบริหารงานที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การรักษาดูแล และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตลาดน้ำซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ รวมถึงแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางและนโยบายในการพัฒนาตลาดน้ำอย่างต่อเนื่องในอนาคต นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยอื่นยังพบว่า ตลาดน้ำในภาคกลางมีจำนวนหลายแห่ง แต่ละแห่งจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ในการสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำให้เป็นไปอย่างยั่งยืนผ่านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 เรื่อง ซึ่งเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาดน้ำในภาคกลาง ซึ่งเป็นตลาดน้ำที่มีชื่อเสียง พบว่า การบริหารจัดการตลาดน้ำให้เกิดผลสำเร็จจำเป็นจะต้องมุ่งเน้นไปที่ 1) การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2) การบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลง 3) การจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ทุนมนุษย์ ทุนสิ่งแวดล้อม ทุนทาง

สังคม ทุนทางกายภาพ ทุนการเงิน และ 4) การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ (ศศิกาญ พลายกุมพล และคณะ, 2564)

ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม เป็นตลาดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำนครชัยศรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสำหรับผู้ที่นิยมชื่นชมกับบรรยากาศธรรมชาติริมน้ำ เมื่อเดินทางเข้าสู่เขตอำเภอบางเลน นักท่องเที่ยวจะได้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชนย่านนี้ จากสองฝั่งถนนเป็นทุ่งนา ไร่ และสวนที่เรียงรายสลับกันไป บ่งบอกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในละแวกนี้ ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร ปลูกพืชผัก ผลไม้ เมื่อเดินทางถึงตลาดน้ำวัดลำพญา ความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่สัมผัสได้ นอกจากบรรยากาศของต้นไม้น้อยใหญ่ที่ให้ความร่มเย็นแล้วยังมีรอยยิ้มของผู้คนที่เดินผ่านไปมา และบรรยากาศการค้าขายที่คึกคักเป็นกันเองของแม่ค้าจ้านวนมากที่ตั้งอยู่บริเวณริมเขื่อนชายแม่น้ำและในแพทางเดินตลอดริมแม่น้ำหน้าวัดลำพญา โดยคณะกรรมการวัดลำพญาเป็นผู้ให้เช่าพื้นที่แก่ผู้ประกอบการให้เข้ามาทำการค้าขาย และองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาเป็นผู้ให้บริการด้านการเก็บขยะและการสุขาภิบาลตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม มีความจำเป็น เนื่องจากตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่เขตเทศบาลตำบลลำพญา ซึ่งเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และสภาพพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวของรัฐและเอกชน ในบริเวณใกล้เคียง จำนวนมากมาย จึงทำให้ประชาชนในชุมชนอาศัยอยู่ในพื้นที่คาบเกี่ยวกันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนหลายแห่ง (ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์, 2564)

จากการสำรวจพื้นที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาในปัจจุบัน พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงจำนวนมากจากปัญหาเรื่องการจัดระเบียบลานจอดรถในการแก้ปัญหาพื้นที่จอดรถที่ไม่เพียงพอ อีกทั้งพื้นที่ในบางส่วนของลานจอดรถยังประสบปัญหาน้ำท่วมขังช่วงเกิดฝนตกหนัก จึงทำให้เกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่น่ามอง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยบริเวณซุ้มขายของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชุมชนที่อยู่ในสภาพทรุดโทรม ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกายของผู้ประกอบการร้านค้า ปัญหามลพิษทางอากาศอันเป็นผลมาจากปริมาณของรถที่มีปริมาณมาก ทำให้เกิดปริมาณของฝุ่นที่ฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณลานจอดรถ ปัญหามลพิษที่เกิดจากขยะมูลฝอยเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น มีผลให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นและจำนวนถังขยะที่มีอยู่มีจำนวนไม่เพียงพอ และปัญหามลพิษทางน้ำเนื่องจากพบว่าในบางส่วนของผู้ประกอบการขายสินค้าประเภทร้านค้าอาหาร มีการทิ้งเศษอาหารและล้างภาชนะลงสู่แม่น้ำโดยตรง ทั้ง ๆ ที่ในบริเวณดังกล่าวมีถังดักไขมันจัดเตรียม

ไว้ แต่ผู้ประกอบการก็ยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงปัญหามลพิษทางน้ำและประโยชน์ของถังดักไขมัน ปัญหาเหล่านี้จะทำให้การท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาเกิดปัญหาต่อไปในอนาคต เหตุผลสำคัญในการเลือกศึกษาแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา เนื่องจากชุมชนนี้เป็นชุมชนชาวจีนที่โดยพื้นฐานทั่วไปแล้วมักเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบสงบ ดำรงชีวิตเรียบง่าย ไม่นิยมทำธุรกิจบริการหรือธุรกิจท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนอันเนื่องมาจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยว แต่การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนในตลาดน้ำวัดลำพญา อาศัยการท่องเที่ยวเป็นวิธีการในการอนุรักษ์วิถีชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และผลการวิจัยสามารถทำให้เกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ในการจัดการท่องเที่ยว ที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้นตลอดจนทำให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ และระดับการมีส่วนร่วมที่จะนำไปเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุง หรือพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐมให้ดียิ่งขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต

จากการศึกษางานวิจัยของเพ็ญศรี ฉิรินัง (2565) พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่สาธารณะซึ่งมีศักยภาพในเรื่องการท่องเที่ยว เนื่องจากมีลักษณะเป็นตลาดวิถีชีวิตชุมชนที่ยังคงความเป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสะท้อน อัตลักษณ์วิถีท้องถิ่น ทั้งยังรักษาการทำหน้าที่เดิมของตลาดน้ำในอดีตโดยเป็นตลาดน้ำที่ชาวบ้านนำผลผลิตทางการเกษตรใส่เรือมาขาย มีทั้งอาหารคาว อาหารหวาน พืช ผัก และผลไม้ประจำท้องถิ่นที่มีราคาถูก นอกจากนี้ ในเรื่องการคมนาคมการเดินทางมาที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถทำได้สะดวกและใช้เวลาไม่นานจากกรุงเทพฯ และยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นอีกมากในบริเวณตลาดน้ำสำหรับดึงดูดนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามผลการศึกษาของเพ็ญศรี ฉิรินัง (2565) ยังพบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาควรได้รับการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ 2) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชน 3) การประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญา 4) การสร้างจิตสำนึกห้องน้ำสาธารณะสะอาด 5) การจัดการขยะภายในตลาดน้ำวัดลำพญา และ 6) การจัดทำป้ายบอกทางอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนแล้วพบว่าแนวคิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาครัฐในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนสามารถส่งเสริมความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในชุมชนได้ เช่นการศึกษาของเมษ์ธาวิน พลโยธี, สุธาธิณี หนูเนียม และสุวิชาดา สกุลวานิชเจริญ (2565) ที่ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

อย่างอย่างยืนของชุมชนไทดำ บ้านนาป่าหนาด อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย" พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน สร้างความโดดเด่นของวัฒนธรรม และมีการกระจายรายได้ของคนในชุมชน และการศึกษาของนัยเนตร ขาวงาม (2565) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดเชียงใหม่" พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับสูง ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน รวมถึงงานศึกษาของ สายรุ้ง ดินโคกสูง (2549) ที่ศึกษาเรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวชุมชนหาดชบา อุบลราชธานี" พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนได้สร้างกฎ กติกาในการท่องเที่ยว ที่สอดรับกับการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรมในชุมชน การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการรักษาทรัพยากรชุมชนและการพัฒนาสาธารณูปโภค

ดังนั้น จากการประมวลความรู้และข้อค้นพบจากเอกสารวิจัยหลายชิ้น ผู้ศึกษาจึงสกัดปัจจัยที่เห็นว่าเกี่ยวข้องโดยตรงในการศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะซึ่งน่าสนใจและมีลักษณะสำคัญหลายประการ ดังได้นำเสนอไปแล้ว ได้แก่ ตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งอาศัยการบริหารจากองค์การที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคประชาชน โดยสนใจที่จะศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ว่าได้อาศัยปัจจัยทางการบริหารปัจจัยใดบ้าง เมื่อศึกษาด้วยปัจจัยทางการบริหารจำนวน 9 ปัจจัยซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ตามที่ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์ขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น โดยอาศัยแนวคิดหลักในเรื่อง ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ของ Allen (1958), Reindrawati (2023), เมษ์ธาวิน พลโยธี และคณะ (2565) และ Hong et al. (2021) ประกอบด้วยปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่ศึกษาจำนวน 9 ปัจจัย ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์การ 3) ภาวะผู้นำ 4) การควบคุม 5) ศักยภาพของคน 6) ศักยภาพของพื้นที่ 7) งบประมาณ 8) การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม และ 9) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

นอกจากนี้เมื่อได้ทราบถึงลักษณะของการบริหารตลาดน้ำ วัดลำพญาแล้ว ผู้ศึกษายังสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมแบบยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ตลาดน้ำวัดลำพญาแห่งนี้ ให้เกิดความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงการมีส่วนร่วมขององค์การ และบุคคลต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตลาดน้ำแห่งนี้ ว่าเป็นไปในรูปแบบใด โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนของชุมชนใน

การพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งมาจากข้อเสนอของ โคเฮนและอัพฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชนใน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสียสละในการพัฒนาและปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล จึงเป็นที่มาของคำถามวิจัยในการศึกษาครั้งนี้

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม มีลักษณะอย่างไร เมื่อศึกษาด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย เพราะเหตุใด

1.2.2 การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม มีลักษณะอย่างไร? เพราะเหตุใด

1.2.3 แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ควรเป็นอย่างไร?

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 ศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ

1.3.2 ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ

1.3.3 ศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในหัวข้อ “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” มีอำนาจอธิบายเกี่ยวกับลักษณะและสาเหตุของปัจจัยการบริหาร และรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

พร้อมทั้งแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาคประชาชนกับภาครัฐ ภายใต้ขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในหัวข้อนี้ มีอำนาจอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน 9 ปัจจัย รูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม 4 ลักษณะ และแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาในหัวข้อนี้ มีอำนาจอธิบายลักษณะของการบริหารและการมีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง 2 กลุ่มหลัก ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา 2) กลุ่มข้าราชการสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม 3) กลุ่มข้าราชการสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม 4) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา 2) คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่วัดลำพญา 3) กลุ่มประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา 4) กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา

1.4.3 ขอบเขตด้านสถานที่

การศึกษาในหัวข้อนี้ มีอำนาจอธิบายได้เฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาตั้งอยู่ที่ ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

1.4.4 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาในหัวข้อนี้ มีอำนาจอธิบาย ได้เฉพาะในช่วงเวลาที่รวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาตั้งแต่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2567 – เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ได้ทราบลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ

1.5.2 ได้ทราบลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ

1.5.3 ได้แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม

1.6 นิยามศัพท์สำคัญ

การบริหารการท่องเที่ยวชุมชน หมายถึงกระบวนการในการบริหารการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการดำเนินการที่เหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้น ๆ อีกทั้งมีเป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับภารกิจ ภายใต้แนวคิดที่มีความเหมาะสม เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยศึกษาจากปัจจัยการบริหาร 9 ปัจจัย ที่ผู้ศึกษาสังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิดและข้อเสนอของ Allen (1958), Reindrawati (2023), เมษ์ธาวิน พลโยธี และคณะ (2565) และ Hong et al. (2021) ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ การควบคุม ศักยภาพของคน ศักยภาพของพื้นที่ งบประมาณ การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

การวางแผน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง กระบวนการที่ภาครัฐและภาคประชาชนใช้ในการจัดการและสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา โดยเน้นการเพิ่มประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวต่อประชากรท้องถิ่นและชุมชนด้วยการกำหนดทิศทางของการท่องเที่ยว-การสร้างสถานที่ท่องเที่ยว การส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น และการสร้าง

นโยบายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมถึงการดูแลสิ่งแวดล้อม และการสร้างโอกาสในด้านการงานและธุรกิจของท้องถิ่น (Allen, 1958)

การจัดองค์การ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงการจัดระบบและโครงสร้างขององค์การที่เกี่ยวข้องใน กิจกรรมการบริหารการท่องเที่ยวตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญาอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ หมายถึงการจัดองค์การของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ด้วยการจัดทำแผนการท่องเที่ยวตลาดน้ำ การกำหนดกติกาและนโยบาย การจัดการทรัพยากรที่จำเป็น และการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างส่วนราชการ ภาคธุรกิจท้องถิ่น และชุมชน (Allen, 1958)

การนำ ในการศึกษานี้หมายถึง ภาวะในการควบคุมการทำงานให้สำเร็จลุล่วงของผู้นำชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ด้วยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงาน ความสามารถในการบริหารงานบุคคล มีทักษะในการแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่รอบคอบ ฉับไว ดีเยี่ยม สามารถนำพาทีมงานทุกคนไปสู่ความสำเร็จได้ (Allen, 1958)

การควบคุม ในการศึกษานี้ หมายถึง การดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ การติดตาม ประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร (Allen, 1958)

ศักยภาพของคน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารและการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา ประกอบด้วย ความรู้และทักษะในการสื่อสาร การวางแผน การเจรจา การฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ในด้านบริการ และการทำงานร่วมกัน (Reindrawati, 2023)

ศักยภาพของพื้นที่ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความสามารถของพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ในการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะทางท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้พื้นที่นั้น ๆ มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย พื้นที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด พื้นที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี พื้นที่มีระบบความปลอดภัยที่ดีสามารถสร้างความมั่นใจ

ให้นักท่องเที่ยวและชุมชน และมีการเตรียมการกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว (Reindrawati, 2023)

งบประมาณ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้จ่ายในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ได้แก่ ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งรายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ (Reindrawati, 2023)

การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง กระบวนการที่สำคัญในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา โดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน รวมถึงการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการทำสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน การรักษาและการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม (Hong et al., 2021)

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง กระบวนการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา เพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึง การอนุรักษ์น้ำ และแม่น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยวในการรักษาความสมดุลของนิเวศและสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว และการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว (Hong et al., 2021)

การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมกันใน 4 ขั้นตอน เพื่อการบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของ

ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสียสละในการพัฒนาและปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับและแบ่งปันผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Cohen & Uphoff, 1981)

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงการตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ ร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อการบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ (Cohen & Uphoff, 1981)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสียสละในการพัฒนาและปฏิบัติ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การเข้าร่วมดำเนินงานและกิจกรรมตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยการสละเวลาและทรัพยากรในการพัฒนาและปฏิบัติ ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อการบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Cohen & Uphoff, 1981)

การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงการกระจายผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในภาครัฐและภาคประชาชนอย่างเสมอภาค (Cohen & Uphoff, 1981; ศิริกัญญา เชาวมัย, 2561)

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการประเมินผลลัพธ์การบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ตามความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้ (Cohen & Uphoff, 1981; นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, 2550)

ภาคประชาชน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง หน่วยงานและบุคคลที่ไม่ใช่ภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องในการบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา 2) คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่วัดลำพญา 3) กลุ่มประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา และ 4) กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่อง เที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา

ภาครัฐ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบริหารและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา 2) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม 3) สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม 4) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 2

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนศึกษากรณีชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ และศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษา ทบทวน ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นอันมาก ในบทนี้จึงเป็นการนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Community-Based Tourism) รวมทั้งเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังจะได้นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่

แนวคิดการบริหารจัดการสมัยใหม่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก การมุ่งเน้นประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ (Effectiveness) ประการที่สอง การมุ่งเน้นเรื่องคุณภาพ (Quality) หรือความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer Satisfaction) และประการสุดท้าย การมุ่งเน้นหลักความรับผิดชอบ (Accountability) ซึ่งองค์ประกอบนี้สอดประสานกับสภาพแวดล้อมทางการบริหารที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้องค์การต้องปรับตัวตามเพื่อความความเข้มแข็งในการอยู่รอดและมีความสามารถเชิงการแข่งขัน หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่องค์การภาครัฐส่วนใหญ่นำแนวคิดไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ได้แก่ Re-Engineering, Downsizing, Benchmarking, Reinventing, Change Management, Total Quality Management, Good

Governances, Balanced Scorecard, Swot Analysis, Strategic Management, Knowledge Management, Results Base Management, และ Competencies เป็นอาทิ

ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ยุคเริ่มต้นที่ทำให้การทำงานมีระบบระเบียบ ตลอดจนมีประสิทธิภาพโดย Allen (1958) ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก POLC ประกอบด้วย การวางแผน (P-Planning) การจัดองค์การ (O-Organizing) ภาวะผู้นำ (L-Leadership) และ การควบคุม (C- Controlling)

2.1.1 การวางแผน

หน่วยงานทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องมีปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับกระบวนการทำงาน รวมทั้งทราบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการ ระยะเวลาของการทำงานนั้น ๆ หากเกิดข้อผิดพลาดจะสามารถทราบได้ทันทีว่าเกิดจากสาเหตุอะไรและสามารถทำการแก้ไขได้ทันท่วงทีที่เกิดการผิดพลาดในกระบวนการทำงานไม่ก่อให้เกิดการเสียเวลา รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงาน และกำหนดแนวทางการทำงานในอนาคตได้เพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน ปัจจัยดังกล่าวเรียกว่า “การวางแผน (Planning)”

การวางแผนคือ การกำหนดกิจกรรมตลอดจนภาระกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงาน การวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่งการวางแผนนั้นมีหลายประเภท ได้แก่ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) โดยมีการกำหนดรายละเอียดของคู่แข่งโอกาสและอุปสรรคทางธุรกิจ ไปจนถึงจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร ตลอดจนตำแหน่งทางการตลาดเมื่อเทียบกับคู่แข่ง การวางแผนเชิงกลยุทธ์มีแผนครอบคลุมหลายมิติ ตลอดจนมีการวางพันธกิจอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางของการใช้กลยุทธ์บริหารจัดการรวมไปถึงปฏิบัติการนั่นเอง การวางแผนเชิงกลยุทธ์นั้นมักใช้ปฏิบัติงานกับฝ่ายบริหาร ตลอดจนระดับหัวหน้างาน การวางแผนเชิงยุทธวิธี (Tactical Planning) เน้นการปฏิบัติการเป็นหลัก ใส่ใจการปฏิบัติการทุกขั้นตอนที่จะทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี การวางแผนเชิงยุทธวิธีนี้มักต่อยอดมาจากการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ต้องให้สอดคล้องกัน และมักใช้กับฝ่ายปฏิบัติในระดับหัวหน้าและลูกน้องนั่นเอง การวางแผนเชิงบริหารจัดการ (Operational Planning) เน้นกระบวนการในการทำงาน ตลอดจน

การประสานให้การทำงานแต่ละส่วนสอดคล้องกัน ทำให้การทำงานราบรื่นทั้งในแต่ละส่วนและองค์รวม เน้นระบบ ระเบียบ และการแก้ไขปัญหาด้านระบบการทำงานเพื่อให้การทำงานภาพรวมสอดคล้องและราบรื่น

2.1.2 การจัดองค์การ

การจัดองค์การคือ การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนดบทบาท หน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน การจัดการองค์กรยังรวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน จัดการงานให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด กระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างคน งานและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อที่จะก่อให้เกิด การใช้ทรัพยากรขององค์การให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมอบหมายงานให้คนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

หลักสำคัญของการจัดองค์การ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา สายบังคับบัญชา ช่วงการบังคับบัญชา การประสานงาน หลักของการทำงานเฉพาะอย่าง และเอกภาพในการบังคับบัญชา องค์ประกอบของการจัดองค์กรจะประกอบไปด้วย การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) การจัดแผนกงาน (Departmentalization) การกระจายอำนาจหน้าที่ (Distribution of Authority) และการประสานงาน (Co-ordination)

2.1.3 ภาวะการเป็นผู้นำ

ภาวะผู้นำคือ ภาวะในการควบคุมการทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยต้องสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากร่วมทำงานได้ ต้องบริหารงานบุคคลได้ดี ต้องเข้าใจการทำงานของตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาได้ดี และมีการตัดสินใจที่รอบคอบ ฉับไว ดีเยี่ยม สามารถที่จะนำพาทุกคนบรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้ ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาภายในองค์การหรือในกลุ่มคนในสถานต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ (ประสาน หอมพูล และทิพวรรณ หอมพูล, 2540) ภาวะผู้นำ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

เป็นความสามารถของบุคคลในการหลอมความแตกต่างทางด้านความคิด ความสนใจ ความต้องการ หรือพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในองค์การให้หันไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีศิลปะ ไม่มีความขัดแย้งในองค์การอีกต่อไปในขณะใดขณะหนึ่ง หรือในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงเป็นพฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Yukl, 1994)

Gibson, Ivancevich, and Donnelly (1997) มองภาวะผู้นำ (Leadership) ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่ม ภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วยผู้นำอาจจะเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ ซึ่งเรามักจะรับรู้เกี่ยวกับผู้นำที่ไม่เป็นทางการอยู่เสมอ เนื่องจากบุคคลนั้นมีลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมที่มีน้ำหนักและเป็นเอกภาพ โดยเขาจะใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติการและอำนวยการโดยใช้กระบวนการติดต่อสัมพันธ์กัน เพื่อมุ่งบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม (มัลลิกา ต้นสอน, 2544)

สรุปได้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลและอำนาจที่มีของตนกระตุ้นชี้นำให้บุคคลอื่นเกิดความเต็มใจแล้วกระตือรือร้นปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การ หรือของกลุ่มคุณลักษณะผู้นำที่เด่นมีความคล้าย ๆ กัน คือ เปิดกว้าง เข้าอกเข้าใจผู้อื่น ทำงานได้กับทุกคน มีแนวคิดว่าทุกคน “เท่าเทียม” กัน และที่สำคัญคือ กล้าที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง โดย Nadler กับ Tushman ได้เสนอแนวคิดคุณลักษณะผู้นำ 3 มิติ หรือ 3 Dimensions of Leaders เอาไว้ว่าผู้นำที่ดีควรมี 9 คุณลักษณะผู้นำ ใน 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ (Envision)

1) พัฒนาและเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ (Changing Vision) ผู้นำที่ดีตามทฤษฎีจิตวิทยา ต้องมีคุณลักษณะผู้นำที่สำคัญ คือ การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของตนเอง โดยวิสัยทัศน์แปลตามภาษาบ้าน ๆ ก็คือ มุมมองที่เรามีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ผู้นำที่ดีจึงควรต้องพัฒนามุมมองทั้งต่อตนเองและสิ่งต่าง ๆ ให้ทันสมัย และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2) ตั้งความคาดหวังกับตนเองไว้สูง (Setting High Expectations) โดยปกติแล้ว “ผู้นำ” จะถูกตั้งความหวังจากผู้อื่นไว้สูงอยู่แล้ว แต่สำหรับผู้นำที่ดีนั้น ต้องตั้งความหวังต่อตนเองเอาไว้สูงเช่นกัน เพื่อผลักดันให้ตนเองสามารถทำตามนโยบายที่ตนเองเคยให้ไว้ สามารถทำตามหลักการขององค์การได้ และสามารถขับเคลื่อนการทำงานภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จและบรรลุตามความคาดหวังของผู้อื่น และของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เป็นตัวอย่างที่ดี (Leading by Example) ในคุณลักษณะผู้นำในการเป็นตัวอย่างที่ดีนั้น ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญทางจิตวิทยาที่ส่งผลโดยตรงต่อความนิยมในตัวของผู้นำ เพราะถ้าหากผู้นำออกกฎ ออกระเบียบ ออกนโยบายให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม แต่ตนเองไม่สามารถทำได้ หรือเพิกเฉย ไม่สนใจจะทำ กฎ ระเบียบ นโยบาย รวมถึงตัวผู้นำเองก็ด้อยค่า และเสื่อมความนิยมในที่สุด เพราะฉะนั้นแล้ว หากต้องการที่จะเป็นผู้นำที่ดี ต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีเสียก่อน

มิติที่ 2 การสร้างแรงจูงใจ (Motivate)

4) แสดงออกถึงความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ผู้นำที่ดีที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นได้ ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ หรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม และที่สำคัญก็คือ ต้องสามารถแสดงออกถึง “ความกระตือรือร้น” นั้น ให้ผู้อื่นรับรู้ เพื่อส่งพลังให้ผู้อื่น หรือผู้คนรอบข้างลุกขึ้นมาลงมือทำ หรือพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน เพื่อเติมไปส่งพลัง และร่วมแรงร่วมใจกันทำองค์การให้น่าอยู่ ผลักดันองค์การให้ประสบความสำเร็จ

5) แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง (Confidence) คนที่ได้ขึ้นมาเป็นผู้นำทุกคนย่อมมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่แล้ว แต่ความยากของการเป็นผู้นำที่ดี ก็คือ จะทำอย่างไรถึงจะแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเองได้อย่างพอดี เพราะถ้าแสดงออกมากไป ก็จะกลายเป็นอวยตัวเอง หลงตัวเอง สร้างกระแสเชิงลบตีกลับมาอีก แต่ถ้าแสดงออกน้อยไป ก็จะกลายเป็นลดความน่าเชื่อถือของตนเอง ทำให้เสียภาพลักษณ์ไปอีก ดังนั้นผู้นำที่ดีจึงต้องรู้จักจุดพอดีของการแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น ลงมือทำสร้างผลงานให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ หรือให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส

6) แสดงออกถึงความมุ่งมั่น (Celebrating) อีกคุณลักษณะผู้นำหนึ่งที่ดีที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้อื่น ก็คือ ผู้นำที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่น เช่น แสดงออกว่าอยากทำงาน อยากจะพัฒนางาน มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น โดยการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นนั้น จะสามารถช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นในการลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมมือกันทำงาน ทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จนั่นเอง

มิติที่ 3 มีความสามารถในการร่วมกับผู้อื่น (Enabling)

7) สนับสนุนผู้อื่น (Personal Support) การได้เป็นผู้นำนั้นต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่าย จึงจะสามารถขึ้นมาเป็นผู้นำได้ แต่ผู้นำที่ดีนั้น นอกจากจะรับการสนับสนุนจากผู้อื่นมาผลักดันตนเองแล้ว ต้องสามารถผลักดันผู้อื่น โดยการสนับสนุนผู้อื่นในทางที่ถูก ที่ควร ที่เหมาะสมทั้งกับตัวเขาและส่วนร่วม เพราะเราไม่สามารถอยู่ในตำแหน่งผู้นำได้ตลอดกาล เราต้องสร้างผู้นำที่ดีและมีคุณภาพขึ้นมาแทน เพื่อความยั่งยืนขององค์กร

8) เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathizing with Others) คุณลักษณะผู้นำเด่นอีกประการของผู้นำที่ดี ก็คือ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เพราะผู้นำที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น จะเข้าใจถึงความลำบากในการทำงาน ความลำบากในการใช้ชีวิต และรับรู้อย่างลึกซึ้งถึงความคาดหวังที่จะเปลี่ยนแปลงองค์กร รวมถึงการรับรู้นั้นมาเป็นนโยบาย เป้าหมาย จุดประสงค์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อื่นและองค์กรให้ดีขึ้น

9) เชื่อมั่นในผู้อื่น (Confidence in Others) ผู้นำจะเป็นผู้นำได้ ต้องมีผู้อื่นเชื่อมั่นและยอมทำตาม ซึ่งผู้นำที่ดีนั้น นอกจากจะได้รับความเชื่อมั่นแล้ว ต้องเปิดใจและกล้าที่จะเชื่อมั่นผู้อื่น มองผู้อื่นอย่างเท่าเทียม มองเห็นจุดดี จุดเด่น จุดแข็งของผู้อื่น และให้โอกาสผู้อื่นได้ลงมือทำ ได้เปลี่ยนแปลง ได้พัฒนา หากผู้นำมีความเชื่อมั่นในผู้อื่นแล้ว องค์การจะมีความเข้มแข็ง เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคง พร้อมสู้ พร้อมลุย พร้อมชนทุกอุปสรรค

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถแบ่งทฤษฎีภาวะผู้นำได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ ทฤษฎีเชิงคุณลักษณะของผู้นำ (Trait Theory) ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของผู้นำ (Behavioral Theory) และ ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theory)

ทฤษฎีเชิงคุณลักษณะของผู้นำ (Trait Theory) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายคุณลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างผู้นำและไม่ใช่ผู้นำ ในอดีตที่ผ่านมาผู้นำแบบเก่าจะใช้วิธีสืบทอดต่อ ๆ กันมาตามประเพณีดั้งเดิม (Traditional) แล้วเปลี่ยนมาเป็นการค้นหาคุณลักษณะของภาวะผู้นำ และได้พยายามแยกแยะถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำออกมา แล้วพบว่า คนเป็นผู้นำจะมีลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ ภาวะอารมณ์และจิตใจ ความต้องการ แรงขับ และค่านิยมที่แตกต่างกับคนไม่เป็นผู้นำ โดยคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผลที่มักพบที่แตกต่างกันระหว่างผู้นำและไม่ใช่ผู้นำ กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีเชิงคุณลักษณะของผู้นำเชื่อว่า ภาวะความเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและความสามารถของคนซึ่งมีลักษณะโดดเด่นเป็นพิเศษเฉพาะบางอย่าง ที่จะไม่พบในตัวบุคคลที่

ไม่ใช่ผู้นำ เช่น มีความทะเยอทะยานและมีพลัง มีความซื่อสัตย์และยึดหลักคุณธรรม มีความปรารถนาดีที่จะนำผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถด้านสติปัญญา มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ มีความอดทนต่อภาวะความเครียด และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์

ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของผู้นำ (Behavioral Theory) จากความไม่มั่นใจในทฤษฎีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น แนวทางการศึกษาภาวะผู้นำจึงเปลี่ยนมาศึกษาด้านพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกต่อผู้ตาม หรือ ผู้ปฏิบัติงานแทน ทฤษฎีพฤติกรรมเชื่อว่า แบบพฤติกรรมบางอย่างโดยเฉพาะทำให้ผู้นำแตกต่างจากผู้ไม่เป็นผู้นำ พฤติกรรมผู้นำมีผลต่อทัศนคติและการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกมาด้วยจึงจะทำให้ผู้นำมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้นำมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น จนได้รับการยอมรับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของภาวะผู้นำสมัยใหม่ ซึ่งเรียกว่า พฤติกรรมแห่งความสำเร็จของผู้นำ มีอย่างน้อย 3 แนวคิด ประกอบด้วย

ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theories) จากสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันที่รุนแรง มีปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องคอยกระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตลอดจนยอมให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการทำงานมากขึ้น ในปี ค.ศ 1979 Burns ได้เขียนหนังสือชื่อ leadership โดยเสนอแนวคิดว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองนั้นมี 2 แบบ คือ ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) กับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership)

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536) ได้กล่าวว่า เราไม่สามารถบอกได้ว่าผู้นำแบบใดดีที่สุดซึ่งงานวิจัยระยะแรก ๆ พบว่า ผู้นำแบบผสมผสานเป็นผู้นำที่ดีที่สุด แต่งานวิจัยระยะหลัง ๆ แสดงว่าแบบของการเป็นผู้นำที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของการเป็นผู้นำ จากแบบผู้นำพื้นฐานทั้งสี่แบบนี้ถ้าใช้ในสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสมก็จะเกิดแบบผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย 4 แบบ คือ แบบผู้ทนทำ ผู้เอาใจ ผู้คุมงาน และผู้ยอมความ หากใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสมก็จะเกิดเป็นแบบผู้นำที่มีประสิทธิภาพมาก 4 แบบ คือ แบบผู้คุมกฎ ผู้สอนแนะ ผู้บุกงาน และผู้นำทีม

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

2.1.4 การควบคุม

การควบคุม คือ การดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเปล่า มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร การควบคุมนั้นยังหมายถึงการจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับการทำงานน้อยที่สุดอีกด้วย การควบคุม เป็นหน้าที่ทางการจัดการประการสุดท้ายของผู้บริหารในกระบวนการจัดการ กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารได้วางแผนการดำเนินงานขององค์กร (Planning) จัดองค์กรให้อยู่ในสภาพพร้อมสำหรับการทำงาน (Organizing) และได้ชี้นำองค์กร (Leading) ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) และการจูงใจ (Motivation) ให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว การกำกับดูแล และควบคุมการทำงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรก็ถือว่าเป็นการทำหน้าที่ทางการบริหารจัดการขั้นสุดท้าย ซึ่งหากองค์กรใดมีระบบการควบคุมที่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดประโยชน์กับองค์กรในหลายลักษณะ อาทิ สามารถติดตามความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานและสามารถแก้ไขได้ทันเวลา ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวรับกับความไม่แน่นอน หรือปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ทำให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ สามารถกระจายภาระงานและอำนาจหน้าที่ไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ สามารถจำกัดค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นต้น

กระบวนการควบคุม(Controlling Process) องค์กรที่มีระบบการควบคุมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีระบบการควบคุมที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1) การกำหนดขอบเขตและสิ่งที่ต้องการควบคุม โดยปกติองค์กรมักให้ความสำคัญกับงานที่เป็นความสำเร็จขององค์กรเป็นลำดับแรก เช่น การควบคุมคุณภาพสินค้า กำหนดความถี่ในการควบคุม กำหนดบุคคลที่รับผิดชอบ ความเหมาะสมในการใช้ระบบการควบคุม

2) การกำหนดมาตรฐาน/เป้าหมาย มาตรฐานการดำเนินงานสามารถกำหนดได้หลายวิธี ผู้บริหารอาจกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานจากดุลยพินิจของผู้บริหารเองก็ได้หากเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ตรง

3) การวัดผลการปฏิบัติงาน โดยจะต้องกำหนดให้ชัดเจนและเป็นธรรม ในบางกรณีอาจใช้อุปกรณ์เฉพาะด้านเพื่อใช้ในการวัดผล และต้องนำไปปรับค่าเทียบวัด (Calibrate) เพื่อให้สามารถวัดผลได้ความเที่ยงตรง

4) การเปรียบเทียบผลกับมาตรฐาน/เป้าหมาย ขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในอดีต การเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือมาตรฐานของอุตสาหกรรม และการเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดโดยฝ่ายบริหาร เป็นต้น โดยผู้บริหารจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณและการพินิจพิเคราะห์ประกอบการเปรียบเทียบด้วย กล่าวคือไม่ว่าผลการเปรียบเทียบจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ก็ตาม ผู้บริหารควรวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนหาสาเหตุที่ทำให้เกิดการเบี่ยงเบนดังกล่าว เพื่อให้มองเห็นผลที่แท้จริงและเห็นวิธีการแก้ไขในกรณีที่ได้รับผลไม่เป็นไปตามประสงค์

5) การปรับปรุงแก้ไข ในกรณีที่ผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่กำหนด ควรมีการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงและแก้ไขที่ต้นเหตุนั้น ๆ อยู่เสมอ ซึ่งอาจต้องปรับปรุงกระบวนการทำงาน ปรับปรุงปัจจัยการผลิต ทดสอบความเที่ยงตรงของวิธีการวัดผล ในกรณีที่จำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร อาจต้องปรับเปลี่ยนมาตรฐานหรือเป้าหมายให้สอดคล้องกับระดับความสามารถที่แท้จริงในการปฏิบัติงานนั้น

ระดับการควบคุม (Levels of Controlling) เมื่อองค์กรโดยทั่วไปแบ่งระดับของผู้บริหารและระดับของแผนงานออกเป็น 3 ระดับ ดังนั้นการควบคุมก็สามารถแบ่งออกได้ 3 ระดับเช่นกัน ได้แก่ 1) การควบคุมระดับกลยุทธ์ (Strategic Control) ซึ่งจะครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ในภาพรวมขององค์กร 2) การควบคุมระดับยุทธวิธี (Tactical Control) เป็นการควบคุมแผนเชิงยุทธิวิธีขององค์กร ซึ่งเน้นที่ฝ่ายงานหลัก ๆ ขององค์กร 3) การควบคุมระดับปฏิบัติการ (Operational Control) เป็นการควบคุมแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงานในองค์กร

ประเภทการควบคุม (Types of Controlling) การควบคุมสามารถจัดแบ่งได้อีกลักษณะหนึ่งคือ แบ่งตามกระบวนการทำงาน หรือกระบวนการผลิตสินค้า/บริการขององค์กร โดยองค์การสามารถจัดให้มีการควบคุมแต่ละขั้นตอน ได้แก่ 1) การควบคุมก่อนปฏิบัติงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการควบคุมปัจจัยการผลิต (Input) ในการทำงาน 2) การควบคุมขณะปฏิบัติงาน เป็นการควบคุมว่าการทำงานเป็นไปตามมาตรฐานหรือแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยอาจกำหนดจุดตรวจเป็นระยะ ๆ 3) การควบคุมหลังปฏิบัติงานหรือการควบคุมผลผลิต เพื่อพิจารณาว่าผลผลิตเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายหรือไม่ โดยการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชารายงานผลการปฏิบัติงาน การสุ่มตรวจผลผลิต การให้ลูกค้าประเมินคุณภาพและความพึงพอใจ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องจัดทำรายงานผลเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ปฏิบัติงานให้ทราบข้อบกพร่องและพิจารณาแก้ไขต่อไป

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

คุณลักษณะของระบบการควบคุมที่ดี (Characteristics of an Effective Controlling System) ระบบการควบคุมที่ดีนอกจากจะต้องสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การใช้งานแล้วยังควรมีคุณลักษณะต่าง ๆ อาทิ มุ่งเน้นอนาคต วัดผลหลายด้าน คุ้มค่า เที่ยงตรง ใช้ได้จริง ทันเวลา ติดตามได้ เป็นที่ยอมรับ ยืดหยุ่น และเชื่อมโยงกับแผนงาน

ระบบการควบคุมหลักขององค์กร (Major Organization Control Systems) การควบคุมที่ใช้อยู่จริงโดยทั่วไป มักเป็นการควบคุมผ่านระบบต่าง ๆ ขององค์กร แต่ละองค์กรมีความจำเป็นต่อการนำระบบการควบคุมมาใช้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะขององค์กร ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารต้องการจะควบคุม ซึ่งระบบหลักที่มีใช้อยู่ในองค์กรธุรกิจ มีดังนี้

1) การควบคุมโดยอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Control) เป็นการควบคุมโดยการนำข้อมูลงบการเงิน อาทิ งบดุล และงบกำไร ขาดทุน มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่พึงประสงค์ ซึ่งการควบคุมโดยอัตราส่วนทางการเงินที่นิยมใช้อยู่โดยทั่วไปครอบคลุมการชี้วัดสถานะขององค์กร 4 ด้าน ได้แก่ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพเสี่ยง อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร และอัตราส่วนความสามารถในการใช้ทรัพย์สิน

2) การควบคุมงบประมาณ (Budgetary Control) งบประมาณเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ผู้บริหารนิยมใช้ในการควบคุม โดยทั่วไปความหมายของงบประมาณตามความเข้าใจเบื้องต้น คือ กรอบการใช้เงินในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหวังขององค์กร ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดทำงบประมาณเพื่อเสนอขออนุมัติสำหรับในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนด อาทิ ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ทุก 1 ปี หรืองบประมาณระยะยาว 3-5 ปี เป็นต้น ทั้งนี้งบประมาณที่ใช้อยู่โดยทั่วไปแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ งบประมาณดำเนินงาน (Operating Budget) ซึ่งเป็นงบประมาณที่ใช้แสดงรายได้และรายจ่ายขององค์กรในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ไม่เกิน 1 ปี และงบประมาณลงทุน (Capital Budget) เป็นงบประมาณที่ใช้แสดงการใช้เงินขององค์กรเพื่อการลงทุนระยะยาว อาทิ การซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งงบประมาณลงทุนแบ่งเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ ศูนย์รายได้ ศูนย์ค่าใช้จ่าย ศูนย์ต้นทุนมาตรฐาน ศูนย์กำไร ศูนย์ลงทุน

3) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ซึ่งองค์กรธุรกิจมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนา ปรับปรุงและรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อประกันว่ากระบวนการทำงานมีคุณภาพที่จะนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์ ซึ่งคุณภาพที่ต้องการควบคุมมีหลายมิติ ประกอบด้วยสมรรถนะ คุณลักษณะพิเศษ ความน่าเชื่อถือ ความตรงต่อมาตรฐาน ความคงทน ความสามารถในการให้บริการ สุนทรียภาพ และคุณภาพที่รับรู้

4) การควบคุมสินค้าคงเหลือ (Inventory Control) เนื่องจากการบริหารสินค้าคงเหลือที่ไม่มีประสิทธิภาพ จะนำมาซึ่งต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แก่องค์กรหลาย ๆ ด้าน เพราะหากซื้อสินค้าในปริมาณที่สูงเกินไป นอกจากจะทำให้ต้นทุนซื้อสินค้าสูงเกินความจำเป็นแล้ว ยังทำให้เกิดต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าเกินความจำเป็น ในทางตรงกันข้ามหากสั่งซื้อน้อยเกินไปอาจทำให้สินค้าขาดมือ (Stock-out Cost) องค์กรย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดส่งสินค้าอย่างเร่งด่วน หากสินค้ามาล่าช้า อาจทำให้ลูกค้าเสียความนิยมในองค์กรและตัวสินค้าได้ และในขณะที่การส่งซื้อสินค้าบ่อยเกินไปย่อมก่อให้เกิดต้นทุนจากการสั่งสินค้า (Ordering Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายการสั่งซื้อที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การเสียเวลาขออนุมัติสั่งซื้อ ค่าเอกสารและค่าติดต่อสื่อสาร ค่าใช้จ่ายในการติดตามงานและการตรวจรับสินค้า เป็นต้น

5) การควบคุมอื่น ๆ โดยองค์กรสามารถนำระบบควบคุมในรูปแบบอื่น ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในองค์กร เช่น ใช้เทคนิค PERT (Program Evaluation Review Technique) มาใช้ในการการจัดการดำเนินงาน ใช้ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ซึ่งรวมถึงการใช้ฐานข้อมูล และการวิเคราะห์ทางสถิติมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ใช้ระบบการตรวจสอบภายในซึ่งมีการกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ตรวจสอบตามขั้นตอนและวิธีการ ใช้ระบบประเมินผลการปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นข้อบกพร่องของตนเอง และเห็นความจำเป็นที่ตนเองควรฝึกฝนในด้านต่าง ๆ และใช้ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลมิให้ดำเนินการนอกกรอบที่กำหนด มิเช่นนั้นจะได้รับผลในด้านต่าง ๆ อาทิ อาจโดนตักเตือน ภาคทัณฑ์ ลงโทษ หรือโดนตัดสิทธิประโยชน์ เป็นต้น โดยองค์กรมักจะมีการออกระเบียบข้อบังคับเพื่อให้สมาชิกขององค์กรปฏิบัติตาม และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน

2.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

สำหรับความหมายของการมีส่วนร่วม มีนักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มีความรู้ ความสามารถ และทำวิจัย แต่งตำรา เกี่ยวกับเรื่องนี้มานาน ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังรายละเอียด ดังนี้

Arnstien (1969) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลย ย่อมไม่ได้ผลการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจและสามารถ

ควบคุมกิจกรรมนั้นได้จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ Berkley (1975) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในการทำงานเท่าที่จะสามารถกระทำได้ และ William (1976) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง และ Putti (1987) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง พื้นฐานของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการมีลักษณะกว้าง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้การมีส่วนร่วมขยายไปสู่การปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การ

Cohen and Uphoff (1981) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

United Nations (1981) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงการสร้างโอกาสให้ สมาชิกทุกคนของชุมชนและสมาชิกในสังคมที่กว้างกว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนารวมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

ในส่วนของนักวิชาการและผู้วิจัยได้นั้น นิคม ผัดแสน (2540) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ให้ประชาชนได้คิดค้นแนวทางขึ้นเอง เป็นผู้กำหนดการตัดสินใจ คิดค้นปัญหา และการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น แสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใด ๆ ให้ความช่วยเหลือและมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน (อุทัย บุญประเสริฐ, 2542) เป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาความต้องการร่วมกัน ในการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาร่วมกัน ดำเนินการหรือปฏิบัติงานร่วมกัน ตลอดจนรับรู้ผลดี เสีย จนเกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน (พีระ พรนวม, 2544)

การมีส่วนร่วม หมายถึงกระบวนการของกลุ่มองค์กรชุมชน ที่มี การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติโดยมีความเข้าใจในปัญหาของตนและตระหนักถึงสิทธิ ของตนที่มีต่อสิ่งนั้น ซึ่ง

ความรู้สึกอย่างนั้น จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่บุคคลได้รับข้อมูลใหม่ที่ช่วยเพิ่ม อำนาจความคิดและโอกาส ได้ร่วมวิเคราะห์ตลอดจนตัดสินใจกำหนดเป้าหมายในกิจกรรม เหล่านั้น (โกวิทย์ พวงงาม, 2544) กระบวนการของการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ (Participative Management) เน้นการมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล PM ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหาร (สมยศ นาวีการ, 2545) การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเล็กน้อย ได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยแท้จริงยิ่งขึ้น (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2546) การที่บุคคลที่มีความสนใจหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องเดียวกันเข้ามาร่วมกัน เพื่อปฏิบัติภารกิจ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินงาน การรับทราบผลการดำเนินงาน การติดตามประเมินผล หรือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตกลงกันไว้ (จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) กระบวนการดำเนินงานรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของชุมชน โดยให้สมาชิกเข้ามาร่วมวางแผน ปฏิบัติและประเมินงาน เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน (จินตนา สุจจานันท์, 2549) การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น (ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์, 2550) การที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการ ร่วมติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมจะต้องมาจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน (สัญญา เคณาภูมิ, 2551) และการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล (เมตต์ เมตต์การุณ์จิต, 2553)

โดยสรุป การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกันการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันเป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานเพื่อพัฒนาหรือใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในการแก้ปัญหาของชุมชนและพัฒนางานในกลุ่มให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น

2.2.2 กระบวนการการมีส่วนร่วม

เมื่อกล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว จะต้องนึกถึงกระบวนการที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในทุกขั้นตอนของการมีส่วนร่วม เพราะอย่างน้อยที่สุดประชาชนจะต้องได้รับรู้ขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน และขั้นตอนในการประเมินผลงาน เพื่อให้รับรู้ถึงความเป็นไปในกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนักวิชาการที่ได้ทำการวิจัย ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมตามประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น

ถวิลวดี บุรีกุล (2550) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่นำมาประมวลเป็นระดับไว้ได้อย่างน่าสนใจ โดยถวิลวดี ได้ทำวิจัยเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และได้ข้อสรุปถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ควรจะมีลำดับขั้นประกอบไปด้วย การให้ข้อมูล การเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน การปรึกษาหารือการวางแผนร่วมกัน การร่วมปฏิบัติและการควบคุมติดตามโดยประชาชน โดยเป็นการเริ่มจากการสื่อสารทางเดียว ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลแต่เพียงอย่างเดียวไปจนถึงสื่อสารสองทางที่เป็นการปรึกษาหารือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน และเมื่อสื่อสารกันเข้าใจตรงกันแล้วจึงเป็นการร่วมทำ และในที่สุดเป็นการร่วมติดตามควบคุม ซึ่งนับเป็นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมสูงสุด

อภิญญา กังสนารักษ์ (2544) ได้นำเสนอกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ 2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์วิธีการแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยากรที่จะใช้ในโครงการ 3) การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวก็ได้

การมีส่วนร่วมที่แท้จริงน่าจะประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การค้นหาปัญหา และสาเหตุ 2) การวางแผนดำเนินกิจกรรม 3) การลงทุนและการปฏิบัติงาน 4) การติดตามและประเมินผล ในขณะเดียวกัน ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมที่มีความลึกลงไปอีก ได้แก่ 1) การตัดสินใจและผลกระทบที่สำคัญ 2) การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อบางคนมากกว่าคนอื่น 3) การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบางคนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่เดิม 4) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความขัดแย้งอยู่ก่อนแล้ว 5) ความจำเป็นเพื่อให้มีการสนับสนุนต่อผลการตัดสินใจ (ประพันธ์ สร้อยเพ็ชร, 2547) ส่วน อคิน รพีพัฒน์ (2547) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข 2) การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา 3) การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน 4) การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

กระบวนการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่คล้ายกับการกำหนดนโยบาย เพราะท้ายที่สุดของการกำหนดนโยบาย คือ การตัดสินใจและการตัดสินใจนี้เอง จึงเป็นเหตุเบื้องต้นของการกำหนดนโยบาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเสมือนหนึ่งเป็นการขัดเกลานโยบายให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน ตามแนวคิดของ ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550) แล้ว กระบวนการการมีส่วนร่วมน่าจะเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการประเมินผล เมตต์ เมตต์การุณ์จิต (2553) ได้กล่าวถึงกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยที่มีความสอดคล้องกับ ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550) แต่ได้เพิ่มบางประเด็นที่เห็นว่า ยังมีข้อบกพร่องและอาจจะเสริมประเด็นดังกล่าวให้มีความชัดเจนขึ้น โดยเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ 2) มีส่วนร่วมในการวางแผน 3) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 5) มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 6) มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2547) ได้เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมไปในทางของการพัฒนาชุมชน โดยการบูรณาการแนวทางที่เป็นนโยบายเข้ากับการพัฒนา จึงสะท้อนแนวคิดในเชิงสังคมมากกว่า ตามแนวคิดของเขาแล้ว กระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) การมีส่วนร่วมในการคิด 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 6) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ สอดคล้องกับแนวคิดของวรรณศิลป์ พีรพันธุ์ (2553) ได้กล่าวถึง กระบวนการมี

ส่วนร่วมในการวางแผนของประชาชนประกอบไปด้วย 1)การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) การให้ความเห็น 3) การประชุมรับฟังความเห็น 4) การร่วมตัดสินใจ 5) การทำงานร่วมกัน

จากแนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ทรรศนะไว้ในเบื้องต้นที่กล่าวมา มีความหลากหลายในประเด็นมากพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม หากนำมาประมวลให้เป็นลักษณะที่เป็นระบบตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1981) จะเห็นว่า มีความเป็นระบบในเรื่องของประเด็นสำคัญ โดยเขาได้มีการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการทั้งหลายมาประมวลเป็นแนวคิดหลัก และได้จำแนก รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารการงานและการประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

โดยสรุป กระบวนการมีส่วนร่วมในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสนใจถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในประเด็น การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.2.3 ประเภทของการมีส่วนร่วม

เฉลียว บุรีภักดี (2545) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ (Marginal Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจไม่เท่าเทียมกันกล่าวคือ ฝ่ายหนึ่งรู้สึกด้อยอำนาจกว่า มีทรัพยากรหรือความรู้ด้อยกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน (Partial Participation) เป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการกำหนดนโยบายของรัฐ โดยไม่รู้ความต้องการของประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นเพียงประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมบางส่วนบางเรื่องเท่านั้น

3) การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ (Full Participation) เป็นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาด้วยความเท่าเทียมกันทุกฝ่าย จัดเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริงของประชาชนตามแนวความคิดและหลักการพัฒนาชุมชน เมื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้จะสนับสนุนและส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2) ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ (สุชาดา จักรพิสุทธิ์, 2547)

จินตนา สุจจานันท์ (2549) ได้แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมที่แท้จริง (Genuine Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบโครงการ เริ่มตั้งแต่ร่วมศึกษาปัญหาและความต้องการ ร่วมหาวิธีแก้ปัญหา ร่วมวางนโยบายและแผนงาน ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และร่วมปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ และร่วมประเมินผลโครงการ

2) การมีส่วนร่วมที่ไม่แท้จริง (No Genuine Participation) เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนโดยเฉพาะเข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว เช่น การเข้าเป็นสมาชิก หรือการร่วมเสียสละแรงงาน

รูปแบบของการมีส่วนร่วมมีดังต่อไปนี้

1) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct Participation) โดยผ่านองค์กรที่จัดตั้งโดยประชาชน (Inclusive Organization) การรวมกลุ่มเยาวชนต่าง ๆ

2) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางอ้อม (Indirect Participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน (Representative Organization) กรรมการของกลุ่มหรือชุมชน

3) การมีประชาชนมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ (Open Participation) โดยผ่านองค์กรที่ไม่ใช่ผู้แทนของประชาชน (Non-Representative Organization) เช่น สถาบันหรือหน่วยงานที่เชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อไรที่ได้ทุกเวลา (นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, 2550)

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต (2553) ได้กล่าวถึงประเภทของการมีส่วนร่วมโดยสามารถจำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การมีส่วนโดยตรง การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ มักจะเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษาที่ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมีอุปสรรค ไม่สารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเข้ามาร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป

หรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า เป็นการร่วมอย่างเป็นทางการและมักทำเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หนังสือเชิญประชุม บันทึกการประชุม เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมโดยอ้อมเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้ร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบ ไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ เป็นต้น

2.2.4 ลักษณะการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้น จะพิจารณาได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะสนใจศึกษาในประเด็นบ้าง ประเด็นที่น่าสนใจในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การเน้นลักษณะการมีส่วนร่วมในประเด็นที่เกิดจากกิจกรรม เช่น การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในประโยชน์สาธารณะ การเข้าร่วมในการตัดสินใจ การวางแผน และร่วมตรวจสอบในลักษณะองค์กรชุมชน ฯลฯ และการเน้นการศึกษาในลักษณะของการบริหารที่เกิดจากการดำเนินงานในทางนโยบายและในทางปฏิบัติการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกับชุมชน ดังมีนักวิชาการได้ให้ความเห็น เช่น Ornstein (1969 อ้างถึงใน ชูชาติ พ่วงสมจิตต์, 2540) เห็นว่า การมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาว่าผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการใช้อำนาจและมีบทบาทในการควบคุมได้เท่าใด ซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย ว่า มีสูงหรือต่ำ โดย Ornstein ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมเทียม หรือไม่มีส่วนร่วม 2) การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือร่วมเพียงบางส่วน 3) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ มีอำนาจและบทบาทมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Campbell & Ramseyer (จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) ลักษณะที่ไม่มีส่วนร่วมเลย 2) ลักษณะที่มีส่วนร่วมน้อย 3) ลักษณะที่มีส่วนร่วมปานกลาง 4) ลักษณะที่มีส่วนร่วมมาก 5) ลักษณะที่มีส่วนร่วมมากที่สุด

Huntington and Nelson (1975) เห็นว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนจะพิจารณาจาก กิจกรรม และการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้น จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้น จะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดง

ความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม โดย Huntington and Nelson ได้มีหลักในการพิจารณาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมดังมีรายละเอียด ดังนี้

1) กิจกรรม ลักษณะของการมีส่วนร่วมประเภทนี้ให้ดูจากกิจกรรมที่เข้าร่วม เช่น ด้านการเมือง อาจพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การลงประชามติ การประท้วง กรณีที่รัฐมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เป็นต้น ว่า สามารถกระทำได้เพียงใด

2) ระดับการบริหาร โครงสร้างขององค์กรหนึ่งจะต้องมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้น การมีส่วนร่วมจะพิจารณาได้จาก

2.1) ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแนวราบจึงเป็นไปอย่างหลวม ๆ ไม่จริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถานะหรือตำแหน่งเท่ากัน

2.2) ในแนวดิ่ง เป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา เช่น มีหัวหน้าลูกน้อง มีฝ่าย แผนกต่าง ๆ ลดหลั่นกันไป เป็นต้น การทำงานจึงมีการตรวจสอบตามลำดับขั้น การแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นจะได้รับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

2.3) การมีส่วนร่วมทั้งแนวราบและแนวดิ่งนั้น ในบางครั้งจะต้องทำงานร่วมกันผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในแผนกอื่น จึงต้องแสดงบทบาทตาสถานภาพของแนวราบและแนวดิ่ง

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ใน เอกสารประกอบการสอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและชนบท โดยได้ข้อสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1) การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2) การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3) การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical Meeting)

4) การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการสเนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบังขอผู้ที่มีส่วนได้และส่วยของโครงการ การประชาคมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6) การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่ม องค์การ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

โดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในระดับกิจกรรม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การลงประชามติ และการมีส่วนร่วมในระดับการบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย ในประเด็นการมีส่วนร่วมในระดับการบริหารนี้ ยังจะต้องพิจารณาจาก ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง และ ในแนวดิ่งเป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา

2.2.5 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น มีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

Koufman (1949) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในขณะที่ ประยูร ศรีประสาธน์ (2542) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วม ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ 2) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม 3) ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล และมีความสอดคล้องกับ สุธี วรประดิษฐ์ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้นำเสนอปัจจัยที่มีส่วนในการผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยได้สรุป แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ 2) ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ 3) การได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร แต่ไม่สอดคล้องกับ Leeder (1981 อ้างถึงใน จิราภรณ์ ศรีคำ, 2547) ได้สรุปปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐาน ทัศนคติ และค่านิยมของตน มีคุณค่าสอดคล้องกับกับผลประโยชน์ของตน มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน สอดคล้องกับสิ่งที่ตนได้มาหรือหวังเอาไว้ และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดก็ต่อเมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ที่เป็นอคติต่อเรื่องนั้น ๆ มาแล้ว และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยและจารีตประเพณี ขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะอำนวยขึ้นอยู่กับความสามารถรวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลและกลุ่มบุคคลจะกระทำโดยการบีบบังคับหาได้ไม่ นอกจากนี้บุคคลและกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุน กระตุ้นยั่วยุและจูงใจให้เกิดขึ้น

ในขณะเดียวกัน ก็มีนักวิชาการกลุ่มหนึ่งที่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เน้นที่ปัจจัยส่วนบุคคล องค์กรและชุมชน ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่เหมาะสมกับการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ เช่น สิริพัฒน์ ลาภจิตร (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้ข้อสรุปประเด็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ การเป็นหน้าที่ของประชาชนอาสาสมัครด้วยใจ มีความรู้ความสามารถ กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชน มีทักษะและประสบการณ์ เป็นประโยชน์กับตัวเองและชุมชน 2) ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เลือกให้เป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคี

และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ อบต. ดำเนินงานเป็นไปตามกฎระเบียบ เอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาพิจารณ์ประชาคมหมู่บ้าน สอดคล้องกับ เนตรรุ้ง อยู่เจริญ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จากการทำวิจัยครั้งนี้ เนตรรุ้ง อยู่เจริญ ได้พบตัวแปรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ บรรยากาศองค์กร และการติดต่อสื่อสาร 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการทำงาน ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา

โดยสรุป ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ 2) ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เลือกให้เป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคี และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ บรรยากาศองค์กร การติดต่อสื่อสาร กฎระเบียบ การเอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาพิจารณ์ประชาคม 4) ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการทำงาน

2.3 แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยว

2.3.1 ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวและเติบโตขึ้น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี สู่ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาจึงถูกนำมาใช้ในทุกกระบวนการและครอบคลุมทุก ๆ ด้าน สู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนา ไว้หลายประเด็น ดังนี้

การพัฒนาว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเจริญเติบโต ความทันสมัย และการบูรณะโดยดำเนินการควบคู่กันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ปฐมทัศน์ บรรณเลิศ (2557) กล่าวถึง การพัฒนาว่าเป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีกระบวนการ ดังนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1) การจัดหาสิ่งต่าง ๆ หรือปัจจัยทั้งหลายให้ดีกว่าเดิม และมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้การดำรงชีวิตมีความสะดวกสบายมากขึ้น

2) การสร้างและปรับปรุงสภาพทางวัตถุของการดำรงชีวิตอยู่ในแนวทางที่มีเกียรติยศชื่อเสียงได้

3) มนุษย์มีอิสระเสรีทางความคิด หรือหลุดพ้นจากความเป็นทาสของธรรมชาติ ความไม่มี ความไม่รู้ มนุษย์ผู้อื่น สถาบันทั้งหลาย และความเชื่อต่าง ๆ ที่ครอบงำมนุษย์อยู่

การพัฒนาว่า เป็นทั้งเป้าหมาย และกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนและการทำงาน กระบวนการพัฒนาสร้างความก้าวหน้า ดังนี้

1) การเพิ่มรายได้และผลผลิต

2) การเปลี่ยนแปลงสภาพและเงื่อนไข

3) การยกมาตรฐานการครองชีพ

4) การมีทัศนคติที่ดีต่องาน

5) การสร้างสรรค์สถาบันต่าง ๆ

6) การเพิ่มขีดความสามารถ

การพัฒนานับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะประเทศไทยที่ยังต้องมีการพัฒนาในอีกหลายด้าน เพื่อรองรับกับโครงสร้างทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ และปรับเปลี่ยนให้สอดรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทั้งระบบ เพราะมีความเกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงกับประชากร เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกแง่มุม ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาโดยหนึ่งในวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเห็นได้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจในเรื่องของการส่งออก สินค้าไปยังประเทศคู่ค้าต่าง ๆ จึงไม่สามารถสร้างรายได้หลักให้กับประเทศ ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีเพียงอุตสาหกรรมเดียวที่ยังสามารถสร้างรายได้หลักให้กับประเทศและยังเติบโตอย่างต่อเนื่อง นั่น คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้เข้าประเทศถึงร้อยละ 20 การพัฒนา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญ เริ่มตั้งแต่การกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งในแผนได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรการท่องเที่ยว และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการสร้างความสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของพื้นที่ เวลา กิจกรรม รูปแบบ และกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชน และการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่การเติบโตในอนาคตบนพื้นฐานของการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และระหว่างประเทศ ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ที่สำคัญมี ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

1) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน โดยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ เสริมสร้าง พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวและบริการให้ครอบคลุมทุกรูปแบบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยวเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการระดับโลกสากล

2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ได้แก่ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ การส่งเสริมสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนผู้ประกอบการให้ใช้นวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการ การดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นต้น

3) สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการ ทั้งในเชิงพื้นที่เชิงเวลา ฤดูกาลและรูปแบบการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมความสมดุลเชิงพื้นที่ในการท่องเที่ยว ทั้งในแง่การกระจายรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ที่มีศักยภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรอง การพัฒนาการ

ท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาสินค้าและบริการที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น และการส่งเสริมความสมดุลเชิงเวลาและฤดูกาลในการท่องเที่ยว ได้แก่ การสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำปีในพื้นที่ต่าง ๆ การสร้างสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ (Man - Made Attractions) เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวโดยการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งในการเดินทางเข้าสู่ประเทศทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยกระดับระบบขนส่งสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สามารถเชื่อมโยงกับรูปแบบการเดินทาง อื่น ๆ พัฒนาศักยภาพของสนามบินในการรองรับนักท่องเที่ยว เพิ่มเส้นทางและจำนวนเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง

2) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงระบบการตรวจคนเข้าเมือง ปรับปรุงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่านแดน ปรับปรุงป้ายบอกทางและป้ายสัญลักษณ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกแหล่ง เพิ่มจุดบริการ Free - WiFi ในแหล่งท่องเที่ยว จัดทำระบบบัตรโดยสารเดียวที่ใช้ได้กับทุกช่องทางการเดินทาง พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล (Tourism for All) ได้แก่ ห้องน้ำคนพิการ ทางลาด ราวจับ เป็นต้น และพัฒนาแอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว

3) พัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ได้แก่ กล้องวงจรปิด เครื่องแปลภาษา การติดตั้งไฟในสถานที่ท่องเที่ยว อุปกรณ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปรับปรุงสุขาสาธารณะ การจัดการขยะและระบบบำบัดน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวสนับสนุนบุคลากรให้มีสมรรถนะขั้นพื้นฐานตามตำแหน่งงาน และได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐานสากล

2) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะธุรกิจพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพิ่มช่องทางการลงทุนและพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่ ภาคเอกชน ภายใต้หลักการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม Thailand 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริม วิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

1) เสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย โดยการพัฒนาภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและภาพลักษณ์ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) ที่มีคุณภาพสูงต่อนักท่องเที่ยว การทำการตลาดเป้าหมายและสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่าง ๆ ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยและมาตรการป้องกันของประเทศไทย ข้อควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย และสิ่งที่ควรกระทำในกรณีฉุกเฉิน เพื่อช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมการบังคับใช้และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่นักท่องเที่ยวและสาธารณชน

2) ส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มเพื่อดึงดูดการเดินทางท่องเที่ยว และกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ โดยการส่งเสริมการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป กลุ่มตลาดระดับกลาง - บน (มีรายได้ส่วนบุคคลสูงกว่า 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี) ในพื้นที่

ตลาดที่มีศักยภาพ และการทำการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและนิเวศ

3) ส่งเสริมเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ด้วยการสื่อสารเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก อาทิ การสร้างคุณค่าความเป็นไทยในสินค้าและบริการต่าง ๆ ผ่านสัญลักษณ์ “Thainess” บนสินค้าและบริการที่คงอัตลักษณ์ความเป็นไทย การสื่อสารเอกลักษณ์ความเป็นไทยผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ การจัดแสดง Roadshow เป็นต้น และการส่งเสริมเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัด โดยการพัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของภาคและจังหวัดต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) การสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย

4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ และ การท่องเที่ยวที่สมดุลเชิงพื้นที่และเวลา โดยการสร้างการรับรู้สินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล อาทิ การจัดกิจกรรม เทศกาล และงานประเพณีประจำถิ่นในแต่ละเดือน การสร้างความนิยมของจังหวัดท่องเที่ยวรอง เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการขายแพ็กเกจการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชน เป็นต้น และการส่งเสริม “ไทยเที่ยวไทย” ได้แก่ การสร้างค่านิยม การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศให้แก่คนไทยทุกคนในทุกเพศทุกวัย การส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มสุภาพสตรี รวมถึงการสนับสนุนมาตรการทางการเงินเพื่อส่งเสริมการใช้จ่ายช่วงการท่องเที่ยว อาทิ มาตรการการลดหย่อนทางภาษี

5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และ การใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคส่วนในการทำการตลาด ได้แก่ การร่วมมือกับชุมชนในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ให้สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและสอดคล้องแบรนด์จังหวัด การส่งเสริมการตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการตลาด เช่น การสนับสนุนการพัฒนาและต่อยอดแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมการทำการตลาด เพิ่มประสิทธิภาพหน่วยงานที่รับผิดชอบการตลาดดิจิทัลทั้งในด้านการดูแลบริหาร และวิเคราะห์สถิติ ข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศ

1) ส่งเสริมการกำกับดูแลการพัฒนา และ บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานระดับนโยบาย โดยมี

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย ประสานงาน กำกับติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่หน่วยงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ขับเคลื่อนแผนและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชาติ พัฒนากระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐเอกชนและประชาชน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ จัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในทุกระดับ ผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community - Based Tourism: CBT) จัดให้มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและแผนบริหารจัดการสภาวะวิกฤต ด้านการท่องเที่ยวในทุกมิติ

2) ปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยการทบทวนแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อระเบียบด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความเข้าใจในระเบียบและกฎหมายด้านการท่องเที่ยว

3) สนับสนุนการลงทุนจากภาคเอกชน และ การจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว อาทิ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการลงทุนต่าง ๆ และการจัดตั้งหน่วยบริหารและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดทำ Tourism Intelligence Center และสนับสนุนการแบ่งปันข้อมูลกลางแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการประสานการมีส่วนร่วมกับนานาประเทศในการส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงภายใต้กรอบการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศระดับต่าง ๆ เช่น APEC ASEAN GMS ACMECS IMT - GT สนับสนุนให้ตัวแทนประเทศไทยในองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ มีบทบาทในเวทีนานาชาติ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย และอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค เช่น การลดขั้นตอนการเดินทางเข้าประเทศ การตรวจลงตราและใบขับขี่ที่ครอบคลุมทั้งภูมิภาค เป็นต้น ส่งเสริมความสัมพันธ์ในรูปแบบเมืองพี่เมืองน้องด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก - ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (North South

Economic Corridor: NSEC) และส่งเสริมการตลาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในภาพรวมของกลุ่มประเทศ

ตามกรอบการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและพัฒนา ตามที่ผ่านมามีการจัดทำยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามาแล้ว 3 ฉบับ โดยปัจจุบัน ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาและการขับเคลื่อนในเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬาให้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาในมิติที่สำคัญต่าง ๆ โดย “การพัฒนาและบูรณาการตามมิติราชการ (Function Base) มิติยุทธศาสตร์ (Agenda Base) และมิติพื้นที่ (Area Base)” โดยสามารถแยกออกเป็นเป้าหมายย่อยที่สอดคล้องตามพันธกิจข้างต้น และเป็นรากฐานของการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) ของยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) ดังนี้

1) นโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาประสบความสำเร็จในการพัฒนาแหล่งสินค้า บริการและการอำนวยความสะดวกในตลาดการท่องเที่ยวและกีฬาอย่างมีความสมดุลและยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของประเทศในภาพรวม

2) การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการดำเนินงานของทุกภาคส่วนนั้นเป็นไปอย่างสมดุลและเพียงพอ การกระจายการพัฒนานั้นเป็นไปอย่างทั่วถึงในระดับพื้นที่ ทำให้ชุมชนมีความสามารถในการแข่งขันและได้รับโอกาสจากตลาดการท่องเที่ยวและกีฬาอย่างทั่วถึง

3) บุคลากรและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในตลาดการท่องเที่ยวและกีฬา มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้รับปัจจัยสนับสนุนและมาตรฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศประสบความสำเร็จในระดับสากล

4) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ผ่านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารและให้บริการ ตลอดจนการพัฒนาองค์ความรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ

5) การบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการร่วมกันกับทุกระดับและทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องและทุกฝ่ายสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาได้อย่างแท้จริง

ซึ่งจากเป้าหมายข้างต้น สามารถจำแนกเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ได้ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งถ่ายทอดมาจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564) โดยแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีตัวชี้วัด และมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแหล่งสินค้า บริการ การอำนวยความสะดวกและการสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาด

1) พัฒนาแหล่ง สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวบนฐานของความสมดุลและยั่งยืน

2) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3) ส่งเสริมการกระจายการเดินทางท่องเที่ยวเชิงพื้นที่เวลาและกลุ่มตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1) พัฒนาศักยภาพชุมชน ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการออกกำลังกายกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน

1) ส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาเป็นเลิศและกีฬาอาชีพ

1) พัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทุกมิติอย่างเป็นระบบ

2) พัฒนากีฬาเพื่อสู่ความสำเร็จในระดับอาชีพอย่างเป็นระบบครบวงจร

3) พัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาและการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

1) พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬาและการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

2) รวบรวม จัดการ พัฒนาองค์ความรู้นวัตกรรมทางการกีฬาอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบูรณาการการบริหาร การจัดการการท่องเที่ยวและกีฬาทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ

1) ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารการจัดการท่องเที่ยวทั้งระบบ

2) ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารการจัดการกีฬาทั้งระบบ

นอกจากยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้วนั้น รัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายในเรื่องการปรับปรุงดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ การทำให้เกิดการพัฒนาทางกายภาพที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยว มีความยั่งยืน สะดวก ปลอดภัย ได้เอกลักษณ์ โดยเน้นการเดินทางท่องเที่ยวในเมืองรองมากยิ่งขึ้น และประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ยังมีนโยบายรองในการกำหนดให้การท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือเสริมสร้าง และยกระดับฐานรากให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นจากการกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยมีมาตรการ 3 ประการ ได้แก่ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

1) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเข้าสู่เมืองรอง

2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนที่แทรกอยู่ในเมืองหลัก

3) เชื่อมโยงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

ดังนั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงนำแนวนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเป็นเครื่องมือในการลดการเหลื่อมล้ำ การทำให้เกิดการพัฒนาทางกายภาพที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเข้าถึง สะดวก ปลอดภัย ได้เอกลักษณ์ และมีความยั่งยืน

2) ส่งเสริมบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในด้านผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว

3) กระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงตามยุทธศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ

4) เพิ่มการจับจ่ายใช้สอยภายในท้องถิ่นและเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท่องเที่ยวเมืองรองทั่วประเทศ

ดังนั้น เมื่อมีแผนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีกระบวนการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งกระบวนการส่งมอบการให้บริการที่มีคุณภาพถือว่ามีความสำคัญ จึงควรมีการศึกษาแนวคิดคุณภาพการบริการ เพื่อสร้างภาพลักษณ์การให้บริการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีมาตรฐานและสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนได้อย่างประทับใจ

2.4 แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Community-Based Tourism)

2.4.1 ความหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

องค์การมหาชน (2559) กล่าวว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึงการท่องเที่ยวทางเลือกที่ บริหารจัดการโดยชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมีมาตรฐานก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่นและคุณภาพชีวิต แนวคิดนี้จึงเน้นบทบาทของคนและชุมชนมากขึ้น การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Base Sustainable Tourism) คือการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และ วัฒนธรรมกำหนดทิศทางโดยชุมชนจัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ มีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงาน ครอบคลุม 5 ด้านพร้อมกันทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชน เป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ (วีระพล ทองมา และ ประเจต อำนาจ, 2547)

พจนา สวนศรี (2546) ได้ระบุว่า แนวคิดและต้นกำเนิดของคำว่า อีโคทัวร์ริซึม (Ecotourism) มาจากประเทศตะวันตก มีการให้คำนิยามคำนี้หลากหลายขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละคนหรือสังคมที่ผู้เขียนหรือนักวิชาการคลุกคลีอยู่ โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาที่คู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในบริบทสังคมไทยที่คนกับธรรมชาติมีความผูกพันใกล้ชิดกัน แนวคิดนี้จึงเน้นบทบาทของคนและชุมชนมากขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า “การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการ

รักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน” ซึ่งมองว่าคนและชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมกับส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีแหล่งธรรมชาติเป็นฐาน

จากบทเรียนของการพัฒนาประเทศ โครงการพัฒนาหลายโครงการเป็นโครงการที่ดีแต่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากมองที่โครงการเป็นตัวตั้งไม่ได้มองที่ประชาชน ดังนั้น การให้บทบาทและความสำคัญของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาที่ยั่งยืน ในส่วนขององค์กรประชาชน และองค์กรพัฒนาเอกชน เห็นว่าหากจะให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศยั่งยืนต้องมองที่ชุมชนเป็นศูนย์กลาง จึงเกิดแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้น

“การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Base Sustainable Tourism) คือการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน” โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานครอบคลุม 5 ด้าน พร้อมกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ

นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขและสร้างโอกาสให้องค์กรชุมชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการวางแผนทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีแนวโน้มว่าการท่องเที่ยวจะรุกคืบเข้าไปถึงหรือต้องการเปิดเผยชุมชนของตนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ให้มีการสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผน การบริหารจัดการทรัพยากรและกระจายอำนาจการตัดสินใจโดยเน้นความสำคัญของการจัดการธรรมชาติแวดล้อมและใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

ในช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาคำว่า “Community-based Tourism : CBT” การท่องเที่ยวที่ให้ชุมชนเป็นฐานการบริหารจัดการ “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” เป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลายในหลาย ๆ ความหมาย ความเข้าใจและประสบการณ์ ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ เป็นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจัดการด้านโฮมสเตย์ ที่ต้องมี “ชุมชน” เป็นส่วนประกอบสำคัญ

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2556) ได้อธิบายลักษณะรูปแบบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism หรือ CBT) ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ มีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นเครื่องมือพัฒนาคน พัฒนาสังคม โดยส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยสร้างเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม ให้ทุกคนเข้ามามีบทบาท นับเป็นการส่งเสริมความภาคภูมิใจอย่างมีคุณค่าให้แก่คนในชุมชน นอกเหนือจากนั้นการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการฟื้นฟูวัฒนธรรมที่จางหาย ให้ได้รับการบันทึก สืบทอด และเผยแพร่ สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามระหว่างเจ้าบ้าน หรือคนในชุมชนกับผู้มาเยือน และยังได้เห็นความผูกพันระหว่างคนกับทรัพยากรธรรมชาติ รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวยังสร้างเป็นกองทุนเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง จากการวิจัยด้านการตลาดของสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในปีพ.ศ. 2553 พบว่านักท่องเที่ยวมีความสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีความคาดหวัง และความต้องการการบริการและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สิ่งที่เกี่ยวข้อง คือ คุณภาพของสินค้าและบริการที่จะส่งมอบของชุมชน โดยที่ไม่ทำให้ชุมชนเสียความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเอง ซึ่งผู้มีบทบาทสำคัญต้องใช้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับ สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงควรให้ความสำคัญในมาตรฐานการบริการ และการจัดการที่ยั่งยืนครบทุกมิติ ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวอิสระ (Independent Traveler) ซึ่งสามารถหาข้อมูลการท่องเที่ยวและเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วยตนเอง และในการเดินทางนั้นส่งผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้น้อยที่สุด และเกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อชุมชน

2.4.2 หลักการทำงานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่มองชุมชนเป็นศูนย์กลางหรือฐานเพื่อกำหนดทิศทาง แผนงาน แผนปฏิบัติการของตนเองโดยดำเนินการพร้อมกันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมนั้น จึงทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาแบบองค์รวมและเกี่ยวกับกลุ่มคนต่าง ๆ มากมาย เมื่อมองในบริบทของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวจึงควรต้องมีหลักการร่วมกัน ดังนี้

1) การท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องมาจากความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ชุมชนได้มีการพินิจพิเคราะห์สภาพปัญหา ผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างรอบด้านแล้ว ชุมชนร่วมตัดสินใจลงมติที่จะดำเนินการตามแนวทางที่ชุมชนเห็นสมควร

2) สมาชิกในชุมชนต้องมีส่วนร่วมทั้งการคิดร่วม วางแผนร่วม ทำกิจกรรมร่วม ติดตามประเมินผลร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันและรับประโยชน์ร่วมกัน

3) ชุมชนต้องการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เป็นชมรม เป็นองค์กร หรือจะเป็นองค์กรชุมชนเดิมที่มีอยู่แล้วเช่นกัน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ก็ได้ เพื่อกลไกที่ทำหน้าที่แทนสมาชิกทั้งหมดในระดับหนึ่ง และดำเนินการด้านการกำหนดทิศทาง นโยบายการบริหาร การจัดการ การประสานงาน เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกในชุมชนที่เห็นร่วมกัน

4) รูปแบบ เนื้อหา กิจกรรม ของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ต้องคำนึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกัน มีความเป็นธรรม และให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมในเชิงสร้างสรรค์และลดผลกระทบในเชิงลบ

5) มีกฎ กติกาที่เห็นร่วมจากชุมชน สำหรับการจัดการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และสามารถกำกับดูแลให้เป็นไปตามกติกาที่วางไว้

6) ชุมชนที่จัดการท่องเที่ยว สมาชิกในชุมชน ชาวบ้านทั่วไปและนักท่องเที่ยวควรมีกระบวนการเรียนรู้ระหว่างกันและกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้ถูกต้องเหมาะสม และมีความชัดเจน

7) การท่องเที่ยวโดยชุมชน จะต้องมีมาตรฐานที่มาจากข้อตกลงร่วมภายในชุมชนด้วย เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย การกระจายรายได้ที่เป็นธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาร่วมกันถึงขีดความสามารถในการรองรับ

8) รายได้ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว มีส่วนไปสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและรักษาสิ่งแวดล้อม

9) การท่องเที่ยวจะไม่ใช่อาชีพหลักของชุมชน และชุมชนต้องดำรงอาชีพหลักของตนเองไว้ได้ ทั้งนี้หากอาชีพของชุมชนเปลี่ยนเป็นการจัดการท่องเที่ยว จะเป็นการทำลายชีวิตและจิตวิญญาณดั้งเดิมของชุมชนอย่างชัดเจน

10) องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งพอที่จะจัดการกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ และพร้อมจะหยุดเมื่อเกินความสามารถในการจัดการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้หากมองในแง่ความพร้อมของชุมชนและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในมิติของชุมชนแล้ว การท่องเที่ยวโดย

ชุมชนจะเป็นไปได้ด้วยดีนั้นยังต้องพิจารณาจากมิตินอกชุมชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยได้แก่ การตลาด นโยบายรัฐที่เข้ามาสนับสนุน และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

การท่องเที่ยวกลายเป็น “เครื่องมือ” ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเนื่องจากมีความสำคัญต่อการสร้างรายได้ เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมากและยังเป็นรายได้ที่เป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ และมีการกระจายไปในหลายภาคอย่างค่อนข้างชัดเจน เช่นการเดินทาง ที่พัก การซื้อของที่ระลึก ภัตตาคาร ร้านค้าต่าง ๆ จึงมีการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ขยายมากขึ้น เช่นการเพิ่มขึ้นของสถานที่พัก ทั้งโรงแรมขนาด 5 ดาว 4 ดาว ไปถึงที่พักแบบพื้นบ้านที่เรียกว่า โฮมสเตย์ การเพิ่มขึ้นของร้านอาหาร และแหล่งบริการอื่น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ และการขยายตัวไปในแทบทุกภูมิภาคของไทย ก่อให้เกิดการตื่นตัวเพราะมองว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะมีรายได้เพิ่มจากการท่องเที่ยว ที่เป็นผู้มาซื้อสินค้าถึงที่ไม่ว่าจะที่ใดก็ตาม

แต่จากการที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีจำกัดไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ซึ่งผู้ดูแลหรือเป็นเสมือนเจ้าของก็คือประชาชนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ ว่าจะมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างไร เพราะทรัพยากรทุกอย่างต้องมีข้อจำกัดในการใช้ทั้งสิ้น อย่างไรคือการใช้อย่างยั่งยืน และเป็นไปได้หรือไม่ที่จะดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และควรทำอย่างไร เมื่อ “ชุมชน” กลายเป็น “สินค้า” หรือ “เครื่องมือ” ที่เป็นทั้งผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ ในขณะเดียวกันเป็นสิ่งที่ท้าทายและละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง เสมือนกับการที่ต้องคำนึงถึงความรู้สึก ความยินดีของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นผู้ที่ถูกกล่าวอ้างถึงอยู่ตลอดเวลาในการที่รัฐบาลจะดำเนินการพัฒนาใด ๆ จึง “ต้องให้ความสำคัญต่อชุมชนในระดับต้น ๆ และชุมชนต้องได้รับประโยชน์” อยู่เสมอ

เมื่อชุมชนมาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก็จะมีคำใหม่ ๆ เกิดขึ้น อาทิเช่น การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวผ่านชุมชน การท่องเที่ยวในชุมชน ก็ขึ้นอยู่กับนิยามแห่งการสื่อความหมายต่อคำดังกล่าว แต่ที่แน่นอนก็คือ “ชุมชน” เป็นสิ่งที่ต้องถูกกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และอย่างไรคือการท่องเที่ยวโดยชุมชน “Community Based Tourism : CBT” ที่เหมาะสมอันจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผล

การท่องเที่ยวกลายเป็น “เครื่องมือ” ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเนื่องจากมีความสำคัญต่อการสร้างรายได้เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมากและยังเป็นรายได้ที่เป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ และมีการกระจายรายได้ผ่านการเดินทาง ที่พักการซื้อของที่ระลึก ภัตตาคาร ร้านค้าต่าง ๆ มีการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมขยายมากขึ้น เพื่อดึงดูดความ สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

แต่จากการที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีจำกัดไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น จึงทำให้ผู้ดูแลหรือเป็นเสมือนเจ้าของ ซึ่งก็คือประชาชนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ จำเป็นต้องหาแนวทางว่า จะบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้ประโยชน์สูงสุดและเพื่อให้เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กระบวนการเรียนรู้ของ CBT : มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1) ศักยภาพของคน ต้องเริ่มที่คนในชุมชนที่จะต้องรู้จักรากเหง้าของตนเองให้ดีเสียก่อน เพื่อความพร้อมในการบอกเล่าข้อมูลและคนในชุมชนต้องมีความพร้อมที่จะเรียนรู้มีความสามัคคีทำงานร่วมกันได้

2) ศักยภาพของพื้นที่ หมายรวมถึง ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบสานต่อกัน มาคนในชุมชนต้องรู้จักต้องรักและหวงแหนเห็นคุณค่าของทรัพยากรในชุมชนของตน สามารถที่จะนำ มาจัดการ ได้อย่างคุ้มค่าและยั่งยืนทั้งนี้แล้วชุมชนต้องมีความพร้อมในการเรียนรู้ ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องแนวคิด พื้นฐานทางด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการจัดการในพื้นที่ได้ด้วย

3) การจัดการเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนักที่จะทำอะไร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืน สมดุลในกลุ่มคนหมู่มาก ดังนั้นชุมชนที่จะสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน : “Community-Based Tourism : CBT” ได้ต้องเป็นชุมชนที่มีผู้นำที่เป็นที่ยอมรับ มีความคิดมีวิสัยทัศน์ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้งยังต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีการพดูคุยกำหนดแนวทางในการเตรียมความพร้อมชุมชน รู้ว่าพื้นที่ของตนจะมีรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างไร ควรมีกิจกรรมอะไรบ้าง และจะมีการกระจาย จัดสรรรายได้อย่างไรทั้งหลายทั้งปวงที่กล่าวมานั้น สิ่งสำคัญที่สุดของชุมชนก็คือการมีส่วนร่วม อันหมายรวมถึง ร่วมใน ทุก ๆ สิ่ง ทุกอย่างเพื่อส่วนรวม

4) มีส่วนร่วม มีได้อย่างไรการสื่อสารพูดคุยเป็นการสื่อความคิดเห็น การถกปัญหารวมถึงการหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จากการระดมความคิด จากประสบการณ์ของนักวิจัย

ท้องถิ่น พบว่าชุมชนจัดให้มีเวทีพูดคุย ร่วมกัน คิดวางแผนดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน สร้างกฎระเบียบของชุมชนทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้คนในชุมชนรวมถึงผู้ มาเยือนปฏิบัติตาม

5) ผลกระทบจากการทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน “Community-based tourism: CBT” ทุกอย่างที่ดำเนินการย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งที่ตั้งอยู่ สิ่งแวดล้อมโดยรอบทั้งสิ้น ซึ่งมีผลกระทบทั้งด้านบวกได้แก่ ส่งผลให้ชุมชนมีจิตสำนึกเกิดการพัฒนาตนเอง พึ่งพาตนเอง คิดเป็นทำเป็น มีความพยายามในการเรียนรู้พัฒนา เกิดรายได้เพิ่มขึ้น มีการรวมตัวกัน สร้างความเข้มแข็งในชุมชน นำ ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามความคาดหวังและความพยายามที่จะ ดำเนินการเพื่อให้เป็นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเศรษฐกิจ (2) ด้านสังคม วัฒนธรรม (3) สิ่งแวดล้อม และสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนคือการรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญา สืบสานสืบทอด ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ได้เกิดความรัก ความภาคภูมิในความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมในทรัพยากรของชุมชน และเกิดกระบวนการเรียนรู้การทำงานร่วมกันในที่สุด และ ผลกระทบด้านลบเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอาทิจำนวนขยะที่เพิ่ม มากขึ้นจากการท่องเที่ยวการใช้น้ำระบบนิเวศธรรมชาติการรับวัฒนธรรมที่เข้ามาอย่างรวดเร็วเกิด กระแสการเลียนแบบ มีความขัดแย้งทางความคิด เสียความเป็นส่วนตัวในการที่จะต้องรองรับการท่องเที่ยวและที่สำคัญคืออาจถึงกับ สูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่น หากมีการตอบสนองความต้องการของการท่องเที่ยวมากเกินไป (เมษ์ธาวิน พลโยธี และคณะ, 2565)

โดยสรุปจากแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่มองชุมชนเป็นศูนย์กลางหรือฐานเพื่อกำหนดทิศทาง แผนงาน แผนปฏิบัติการของตนเองโดยดำเนินการพร้อมกันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมนั้น จึงทำให้ในปัจจุบันกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาแบบองค์รวมและเกี่ยวกับกลุ่มคนต่าง ๆ มากมาย

2.4.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ดังนั้น การจะจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนใด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของชุมชนนั้น โดยมองถึงองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อการจัดการหรือการพัฒนาตามลำดับขั้นดังที่ สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้อธิบายถึง องค์ประกอบหลักเบื้องต้นของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนว่ามี 4 ด้าน และในแต่ละด้านมีองค์ประกอบ ดังนี้

2.4.3.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

1) ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มีวิถีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน

2) ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2.4.3.2 ด้านองค์กรชุมชน

1) ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน

2) มีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย

3) ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

2.4.3.3 ด้านการจัดการ

1) มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว

2) มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้

3) มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

4) มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

2.4.3.4 ด้านการเรียนรู้

1) ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

2) มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

3) สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของชาวบ้าน และผู้มาเยือน และเพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยว

ทางเลือกที่บริหารจัดการโดยชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมีมาตรฐาน ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตที่ดี การท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน ซึ่งมีหลักการ ดังนี้

3.1) ชุมชนเป็นเจ้าของ

3.2) ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ

3.3) ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง

3.4) ยกระดับคุณภาพชีวิต

3.5) มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม

3.6) คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.7) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม

3.8) เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3.9) เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น

3.10) มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

2.5 แนวคิดคุณภาพการบริการ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบด้วยธุรกิจบริการหลายประเภท ซึ่งในแต่ละธุรกิจต่างเน้นกระบวนการให้บริการเป็นสำคัญ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวซึ่งต้องนำเสนอสินค้าและบริการที่มีความแตกต่างกับสินค้าโดยทั่วไป เพราะสินค้าทางการท่องเที่ยวไม่สามารถจับต้อง หรือสัมผัสได้ก่อนตัดสินใจซื้อ การบริการที่มีคุณภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการแข่งขันในธุรกิจ ที่เรียกว่า การส่งมอบบริการบริการ ที่ผู้ให้บริการหรือผู้ผลิตควรตระหนักและเข้าใจถึงความต้องการ (Need) ความคาดหวัง (Expectation) ของผู้ใช้บริการที่หวังจะได้รับจากสินค้าหรือบริการนั้น ๆ เป็นการส่งมอบเพื่อสร้างความประทับใจ และตัดสินใจซื้อในลำดับต่อไป แนวคิดของการบริการจึงเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยคำนึงถึง ประเด็นดังต่อไปนี้

1) สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ
2) ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพอใจ
3) ปฏิบัติโดยถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนตามกระบวนการ
4) เหมาะสมแก่สถานการณ์
5) ไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่บุคคลอื่นใด

การบริการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการทุกรูปแบบ ผู้ให้บริการควรสร้างคุณภาพการบริการ (Service Quality) ให้เกิดขึ้นเพราะเป็นการรับรู้ความรู้สึกระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ทำให้สามารถยกระดับการบริการและสร้างคุณค่าในการบริการ และความเป็นเลิศในงานบริการให้เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการให้ความหมายของคุณภาพของการบริการอีกหลายแง่มุม ดังนี้

Gronroos (1990) กล่าวถึง คุณภาพการให้บริการว่า สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะคือ คุณภาพเชิงเทคนิค (Technical Quality) อันเกี่ยวกับผลลัพธ์ หรือเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับจากบริการนั้น โดยสามารถที่จะวัดได้เหมือนกับการประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Product Quality) ส่วนคุณภาพเชิงหน้าที่ (Functional Quality) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการของการประเมิน

Crosby (1992) กล่าวถึง คุณภาพการให้บริการว่าเป็นแนวคิดที่ถือหลักการการดำเนินงานบริการที่ปราศจากข้อบกพร่อง และตอบสนองตรงตามความต้องการของผู้บริการ สามารถทราบของต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการ

สมวงศ์ พงศ์สถาพร (2550) กล่าวถึง คุณภาพการให้บริการ ว่าเป็นทัศนคติที่ผู้รับบริการสะสมข้อมูลความคาดหวังไว้ว่าจะได้รับจากบริการ ซึ่งหากอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Tolerance Zone) ผู้รับบริการก็จะมีความพึงพอใจในการให้บริการ ซึ่งจะมีระดับแตกต่างกันออกไปตามความคาดหวังของแต่ละบุคคล และความพึงพอใจนี้เอง เป็นผลมาจากการประเมินผลที่ได้รับจากบริการนั้น ณ ขณะเวลาหนึ่ง

ชัชวาล ทัตศิวัช (2554) กล่าวถึง คุณภาพการให้บริการ ว่าเป็นความสามารถในการตอบสนองความต้องการของธุรกิจให้บริการ คุณภาพของบริการเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสร้างความแตกต่างของธุรกิจให้เหนือกว่าคู่แข่งขันได้ การเสนอคุณภาพการให้บริการที่ตรงกับความคาดหวัง

ของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ ผู้รับบริการจะพอใจถ้าได้รับสิ่งที่ต้องการ เมื่อผู้รับบริการมีความต้องการ ณ สถานที่ที่ผู้รับบริการต้องการและในรูปแบบที่ต้องการ

ดังนั้น คุณภาพของการบริการ จึงมีความสำคัญต่อการวัดระดับความคาดหวังและการรับรู้จากการใช้บริการของผู้รับบริการ ว่าเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรจากความคาดหวังที่ตั้งไว้ก่อนหน้าจะได้รับบริการ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในสิ่งนั้น โดยสามารถวัดได้จากแนวคิด SERVQUAL MODEL โดยมีตัวชี้วัด 5 ด้านหลัก ดังนี้

1) ลักษณะทางกายภาพ (Tangible) คือ การบริการที่จับต้องได้เป็นรูปธรรม เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารสถานที่ บุคคล เช่น โรงแรมห้าดาวมีห้องพักที่กว้างขวาง อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน พนักงานพูดจาไพเราะ ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส

2) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) คือ การบริการที่ไว้ใจได้ ถูกต้องแม่นยำ เช่น เมื่อมีผู้เข้าพักเข้ามาพักในโรงแรม สิ่งแรกที่ผู้เข้าพักคาดหวัง คือ การบริการที่รวดเร็วในการลงทะเบียนห้องพัก ดังนั้น การบริการของพนักงาน ต้องมีการบริการที่รวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เข้าพัก แต่ในขณะเดียวกันหากเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความล่าช้า พนักงานควรแจ้งข้อมูลที่เป็นจริงกับผู้เข้าพักว่าเกิดอะไรขึ้น หรือพนักงานอาจจะเสนอแพ็กเกจพิเศษโดยการอัพเกรดห้องแต่จ่ายในราคาเท่าเดิม เพื่อให้ผู้เข้าพักเกิดความพึงพอใจสูงสุดและกลับมาใช้บริการซ้ำ

3) การตอบสนองต่อลูกค้า (Responsiveness) คือ พนักงานมีความพร้อมและความเต็มใจที่จะให้บริการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ทันท่วงที เช่น การแสดงความพร้อมในการให้บริการอยู่เสมอ ด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม และการทักทายด้วยคำว่า มีอะไรให้ช่วยไหม ครับ/คะ หรือ ยินดีให้บริการ ครับ/คะ

4) ความมั่นใจได้ (Assurance) คือ พนักงานให้บริการด้วยความรู้ความชำนาญพร้อมแก้ไขปัญหาของลูกค้าได้เสมอ เช่น เมื่อผู้เข้าพักเกิดกรณีฉุกเฉิน เช่น ไม่สบาย ต้องการได้รับความช่วยเหลือ พนักงานโรงแรมต้องรีบให้ความช่วยเหลือทันที โดยพนักงานจะต้องมีทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น หากเกิดความสามารถที่พนักงานจะช่วยเหลือได้ จะต้องนำผู้เข้าพักส่งโรงพยาบาลทันที

5) การเข้าถึงจิตใจ (Empathy) คือ ความสามารถในการดูแลเอาใจใส่ลูกค้าตามความต้องการที่แตกต่างของลูกค้าแต่ละคน เช่น พนักงานโรงแรมจดจำรายละเอียดของลูกค้าแต่ละคนว่าชอบอะไรหรือไม่ชอบอะไร เพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า และเพื่อดึงดูดให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำ (Zeithaml, Parasuraman, & Berry, 1990; จุติมา บุญมี และสุธีรา ปานแก้ว, 2560)

โดยสามารถนำแนวคิด SERVQUAL MODEL มาใช้เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้บริการ หรืออาจหมายถึงนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวโดยเฉพาะสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและส่งมอบบริการต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวผ่านรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยนำแนวคิดนี้ไปปรับปรุงการบริการของชุมชนให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

การออกแบบระบบคุณภาพบริการท่องเที่ยวที่ดี สามารถช่วยป้องกันข้อผิดพลาดและช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า โดยมีความสอดคล้องใน 3 ด้าน คือ 1) การเป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนด 2) การสร้างความพอใจให้ลูกค้า และ 3) การมีต้นทุนดำเนินงานที่เหมาะสม ควรใช้การมีส่วนร่วมจากพนักงานทุกฝ่าย ร่วมกันคิดออกแบบ โดยเรียกขั้นตอนนี้ว่า การจัดทำมาตรฐานคุณภาพบริการท่องเที่ยว อันเป็นการทบทวนการดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อหาสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังแล้วกำหนดวิธีการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยมีความเกี่ยวข้องใน 4 เรื่อง ดังนี้

1) การจัดทำเอกสารปฏิบัติงานบริการท่องเที่ยว เช่น 1.1) คู่มือการใช้บริการท่องเที่ยว เป็นเอกสารที่รวบรวมขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ อย่างละเอียดไว้แบบสั้น ๆ สามารถเรียกใช้งานได้อย่างรวดเร็ว 1.2) คู่มือการปฏิบัติงานบริการท่องเที่ยว เป็นเอกสารที่ถูกจัดเตรียมขึ้นสำหรับพนักงาน หรือทีมงานบริการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ค่อนข้างเกี่ยวโยงกับเทคนิคมากกว่าคู่มือการใช้บริการท่องเที่ยว 1.3) คู่มือสรุปขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งหมดของระบบงานบริการท่องเที่ยว เป็นเอกสารที่สรุปขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งหมดในคู่มือการการปฏิบัติงานบริการท่องเที่ยว

2) Flowchart ของระบบงานบริการท่องเที่ยว เป็นแผนภาพแสดงการไหลของข้อมูลระบบงานบริการท่องเที่ยว ควรจะแสดงให้เห็นในทุกขั้นตอนของระบบงานบริการท่องเที่ยวและตัวโปรแกรมต่าง ๆ

3) ขั้นตอนการสำรองข้อมูลและการเรียกคืนข้อมูลระบบงานบริการท่องเที่ยวกลับมาใช้ใหม่ เป็นขั้นตอนการสำรองข้อมูลและการเรียกคืนข้อมูลระบบบริการท่องเที่ยวกลับมาเพื่อใช้ใหม่ ซึ่งมีความสำคัญที่จะต้องมีเพื่อให้สามารถรู้สถานการณ์ในกรณีที่เกิดข้อผิดพลาดขึ้นในระบบงานบริการท่องเที่ยว

4) เอกสารประกอบการฝึกอบรมบริการท่องเที่ยว การจัดฝึกอบรมช่วยให้ผู้ใช้ระบบงานบริการท่องเที่ยว สามารถใช้ระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การสอนเพื่อให้เข้าใจระบบสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เอกสารประกอบการฝึกอบรมจะประกอบไปด้วยขั้นตอน

ต่าง ๆ คล้าย ๆ กับคู่มือการใช้บริการท่องเที่ยว แต่จะเพิ่มในส่วนของตัวอย่างและแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้ใช้ระบบงาน สามารถเข้าใจง่ายขึ้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และพรภัทรวดี วงศ์ปันทะนัน, 2557)

ดังนั้น การทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้า หรือนักท่องเที่ยวว่ามีความคาดหวังหรือมีความต้องการที่จะได้รับการบริการอะไร แล้วนำมาปรับกระบวนการในการให้บริการให้เหมาะสมกับความต้องการนั้น โดยองค์กรจัดให้มีระบบและมีมาตรฐานที่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้ จะช่วยให้องค์กรสามารถควบคุมการปฏิบัติงานและป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยสามารถนำหลักการนี้ไปปรับใช้กับการบริการในทุกรูปแบบ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และเพ็ญศรี ศรีคำภา (2557) สรุปความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ไว้ว่าเป็นการท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หรือไม่มีเลยอย่างยืนยาว

โดยลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีดังนี้

1) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท ทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและวัฒนธรรม

2) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

4) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม

5) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยืนยาว

6) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นด้วย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องคำนึงถึงฐานทรัพยากรที่ชุมชนท้องถิ่นครอบครองเป็นสินทรัพย์ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญในการยึดโยงวิถีชุมชนให้แข็งแกร่งและอยู่รอดปลอดภัย หลักฐานคิดที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ โดยกรอบแนวคิดในการพัฒนาต้องคำนึงถึงด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนอาจใช้ระยะเวลาหลายปี ดังนั้น จึงควรมีกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ของ (Harus, 2015)โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ซึ่งประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วางโครงสร้าง ประกอบด้วย 1. ประเมินความต้องการ และความพร้อมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน 2. ให้ความรู้และเตรียมความพร้อมต่อการท่องเที่ยวแก่คนในชุมชน 3. ระบุผู้ประสานงานหลักและผู้นำเสนอแนวคิดของการพัฒนาเพื่อเป็นตัวแทนของคนในชุมชน 4. วางโครงสร้างการทำงานของชุมชน

ส่วนที่ 2 การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 1. สร้างภาคีเครือข่ายการทำงาน 2. บูรณาการทักษะและความรู้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 3. วางแผนและออกแบบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ 4. ระบุกลุ่มเป้าหมายและความต้องการทางการตลาดและออกแบบกลยุทธ์ทางการตลาด 5. ดำเนินการและประเมินผลการดำเนินการ

ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนาจะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการประเมินความต้องการและความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมไปถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของชุมชน การสร้างเครือข่ายของชุมชน การต่อยอดในเรื่องของการตลาด การประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการขาย โดยคำนึงถึงศักยภาพของชุมชน ตลอดจนความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยว โดยมีการเพิ่มเติมความรู้และเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง

เทพรัตน์ จันทพันธ์ และวิวัฒน์ ฤทธิมา (2556) ทำการวิจัยการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวและวิธีการดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาว จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาวนั้น มีการจัดเป็นรูปแบบของฐานการเรียนรู้ในชุมชน เป็นลักษณะของฐานองค์ความรู้ตามแหล่งการเรียนรู้

มนัสสินี บุญมีศรีสง่า, กอบกาญจน์ ศักดิ์ประเสริฐ, ภาวิณี สะอาดศรี และวนชัย อุทินทุ (2566) ทำการวิจัยแนวทางการพัฒนาถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปราณบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชนถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปราณบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ระดับลึก

สุดารัตน์ แสงจำนง (2553) ทำการวิจัยแนวทางการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้มีความพร้อมต่อการขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมและสามารถขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระบวนการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ อธิบายสภาพการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง สำรวจแหล่งท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงแบบเจาะลึก เล่าเรื่อง (Narrative Interview) กับแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม

วุฒิชาติ สุนทรสมัย และปิยะพร ธรรมชาติ (2559) ได้ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสุขภาพของจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อการพัฒนาเครือขายวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาวิจัย พบว่ากลุ่มชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่กลุ่มปลูกและแปรรูปสมุนไพรไทย มีความสนใจและเข้าใจในรูปแบบ ของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นอย่างดีมีความรู้ด้านสมุนไพร และการบำบัดเพื่อสุขภาพ รวมถึง ชุมชนเองก็มีศักยภาพเพียงพอต่อการรวมกลุ่มในการพัฒนาเครือขายวิสาหกิจชุมชน ด้านการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสุขภาพ การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน จากองค์กรภาครัฐและเอกชนโดยทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้มแข็งด้าน

เครือข่าย และทำให้เกิดศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนรวมถึงการเชื่อมโยงเครือขายของธุรกิจชุมชน อันนำ มาซึ่งการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ต่อไป

ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว (2560) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านบางโรงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมใน จัดการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านบางโรงยังเป็นสมาชิกกลุ่มเดิม มีการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ ร่วมกันยังคงมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้เข้าสู่กลุ่มออมทรัพย์ แม้นว่ากลุ่มจะได้รับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทมาสู่ความเป็นเมืองมากขึ้น ปัจจุบันชุมชนอยู่ในช่วงของการปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคมและการเมืองภายในชุมชน การท่องเที่ยวของชุมชนอยู่ในช่วงที่ถดถอย อย่างมาก แต่จุดแข็งที่กลุ่มมี คือ จิตใจที่เข้มแข็งในการที่จะต่อสู้เพื่อชุมชน การจัดการภายใต้แนวคิด “ลดจุดต่าง สร้างจุดร่วม” เพื่อความยั่งยืนของชุมชน สมาชิกพร้อมที่จะเรียนรู้ความล้มเหลวเพื่อ พัฒนาไปสู่ความสำเร็จอีกครั้ง สำหรับ การจัดการท่องเที่ยวชุมชนบางโรงยังคงมุ่งเน้นการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ โดยยึดธรรมชาติ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมเป็นจุดเด่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความต้องการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นที่ การจัดการขยะในพื้นที่ การจัดการลิงในพื้นที่ สิ่งสำคัญที่สุด คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งให้กับคนในชุมชน การจัดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนมากขึ้น และสร้างความตระหนักในจิตสานึกแห่งการรักชุมชนบ้านเกิด โดยการ ส่งเสริมเยาวชนคนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

ณัฐกานต์ รุ่งเรือง (2559) ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอ่างวังแข้ และภูม้องคำ ตำบลแก่งเค็ง อำเภอกุดข้าวปุ้น อุบลราชธานี ผลวิจัย พบว่า องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การรวมกลุ่มเป็นองค์การของ ชุมชน องค์ประกอบที่ 3 อัตลักษณ์ ของชุมชน องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติชุมชน องค์ประกอบที่ 5 การจัดการท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่ 6 การเป็นชุมชนที่มีเอกภาพแบบพอเพียง และได้รับการยืนยันจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้าร่วมประชุม 30 คน ว่า องค์ประกอบหลักทั้ง 6 องค์ประกอบดังกล่าว มีความสำคัญต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และ เป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

ศศิกาญ พลายกุมพล และคณะ (2564) ศึกษาเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำในพื้นที่ภาคกลางอย่างยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำอย่างยั่งยืน ผ่านการศึกษาทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องทั้งจากแนวคิดทฤษฎีและการเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวตลาดน้ำผลการศึกษาสามารถนำเสนอได้ ดังนี้การท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน ตลาดน้ำในภาคกลางมีจำนวนหลายแห่ง แต่ละแห่งจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้แล้ว ในการสังเคราะห์องค์ความรู้ในการจัดการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำให้เป็นไปอย่างยั่งยืนผ่านงานวิจัยที่ เกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาดน้ำในภาคกลางและพื้นที่อื่น รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมุ่งเน้นไปที่ 1) การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2) การบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลง 3) การจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ทุนมนุษย์ ทุนสิ่งแวดล้อม ทุนทางสังคม ทุนทางกายภาพ ทุนการเงิน และ 4) การจัดการด้านประชาสัมพันธ์

วชิรญา ตติยนันทกุล (2562) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองโสน หมู่ที่ 8 ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนชุมชนบ้านหนองโสนบนพื้นฐานการศึกษาการมีส่วนร่วมเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยเข้าร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชุมชนจัดขึ้น ร่วมกับการเก็บและรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งออกเป็น4กลุ่มประกอบด้วย1)กลุ่มตัวอย่างเจ้าของร้านขายผลิตภัณฑ์ในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 20 คน ใช้เครื่องมือแบบสังเกตอย่างมีส่วนร่วม 2) กลุ่มตัวอย่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 2 คน และ 3) กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้านหนองโสน จำนวน 10 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและ 4) สมาชิกกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวหนองโสน และช่างหล่อหินทราย 20 คน ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบ้านหนองโสน เป็นการจัดการพัฒนาที่ชาวชุมชนต่างยอมรับและสมัครใจมามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาร่วมกันในทุกขั้นตอนเป็นอย่างดีโดยชุมชนให้ความสำคัญในองค์ประกอบของการท่องเที่ยวชุมชนด้านองค์กรมากที่สุดโดยการจัดตั้งกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวหนองโสน ด้านการเรียนรู้ ชุมชนจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้การหล่อหินทรายร่วมไปกับการท่องเที่ยวโดยเสนอขายจุดเด่นของผลิตภัณฑ์การ

ท่องเที่ยวชุมชนที่แตกต่างในด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในการออกแบบพิมพ์หล่อหินทรายที่ประณีต สวยงามและหลากหลายตรงตามความต้องการผู้ซื้อและในด้านการจัดการชาวชุมชนร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีการออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวชุมชนที่หลากหลาย ทำให้ผู้มาเยือนสามารถรับรู้ และเข้าใจในวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนที่ชาวชุมชนต่างมีรายได้จากอาชีพการหล่อหินทราย ได้อย่างลึกซึ้งเป็นอย่างดี

Slocum (2010) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา Tanzania ผลการวิจัย พบว่าการเพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวทาให้ช่วยลดปัญหาความยากจน ซึ่งชุมชนท้องถิ่นยังไม่ได้โอกาสในการเข้ามาสู่ตลาดการท่องเที่ยวที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่คนใน ชุมชน ยิ่งไปกว่านั้นข้อจำกัดทางด้านกายภาพ การเงิน และคนในท้องถิ่นซึ่งเป็นศูนย์กลางในการ ท่องเที่ยวยังเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ความแตกต่าง ของสังคมและธรรมชาติพบได้น้อยเพราะชาวทานซาเนียเชื่อว่า การตัดสินใจของชุมชนในการพยายาม มีส่วนร่วมและอนุรักษ์จะช่วยให้ประเทศมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

O'Leary & Vij (2012) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ พบว่าประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิจัยการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนและการปฏิบัติประกอบไปด้วย 1) ประเด็นเกี่ยวกับคำนิยามหรือคำจำกัดความ ของความหลากหลายของการแข่งขัน และของการจัดการการมีส่วนร่วม 2) การเปลี่ยนแปลงของการจัดการสาธารณะ ซึ่งการจัดการนี้สนับสนุน ทำให้เกิดการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) "แนวคิดแบบ Davinci" ให้คิดนอกกรอบแบบ สหวิชา 4) การจัดการกับความท้าทายของการทำงานในเครือข่าย 5) ความขัดแย้งของความสมดุลและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน 6) ปัจจัยที่ควรพิจารณาต่อการจัดการการมีส่วนร่วม 7) ความสำคัญแต่ละ บุคคล 8) ความท้าทายของความเป็นผู้นำ 9) จุดอ่อนในการวิจัยการจัดการการมีส่วนร่วม และ 10) การขาดความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎี และการปฏิบัติ สรุปว่าการศึกษา และการปฏิบัติของ ประชาชน ในการจัดการการมีส่วนร่วม จะถูกแยกส่วนโดยทั่วไปกับระดับต่ำของฉันทามติ จากมุมมอง ของการวิจัยภาคสนาม ตามกระบวนการทัศน์ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ข้อตกลงในเรื่อง คำจำกัดความของการมีส่วนร่วม 2) ข้อตกลงในการจัดการความท้าทายของการมีส่วนร่วม การวิจัยและ รวมไปถึงการปฏิบัติคำถาม และความสำคัญ 3) แบบจำลองทางทฤษฎีที่แม่นยำยิ่งขึ้นของพฤติกรรม 4) ข้อตกลงในการวัดของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์ (2557) ทำการศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาบ้านโคกไคร จังหวัดพังงา พบว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว กระบวนความคิดแบบยั่งยืนในด้านมีจิตสำนึกที่ดีในการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความยั่งยืน ของทรัพยากร การท่องเที่ยวมากกว่าการมุ่งเน้นที่ผลประโยชน์ ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการเติบโตอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนศึกษากรณีชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และได้สังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้อง จากทฤษฎีการบริหารจัดการสมัยใหม่ (Allen, 1958) ข้อเสนอของ Cohen and Uphoff (1981), Reindrawati (2023), เมย์ธาวิน พลโยธี และคณะ (2565) และ Hong et al. (2021) เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รูปที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัยสังเคราะห์จาก Allen, 1958; Reindrawati, 2023; เมษ์ธาวิน พลโยธี และคณะ, 2565; Hong et al., 2021; Cohen & Uphoff, 1981

กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงถึงตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ซึ่งจำแนกออกเป็นตัวแปรย่อย 2 ด้าน ตัวแปรด้านที่ 1 คือ การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา การศึกษาตัวแปรด้านที่ 1 นี้ เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 โดยการอาศัยการสังเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารทั้งสิ้น จำนวน 9 ปัจจัย ประกอบด้วย ตัวแปรด้านการบริหารจัดการสมัยใหม่ (Allen, 1958) ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ ภาวะผู้นำ และการควบคุม ซึ่งนำมาสังเคราะห์ร่วมกับปัจจัยที่มีมีอิทธิพลในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ผู้ศึกษาทบทวนจากเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องอีก 5 ปัจจัย ได้แก่ ศักยภาพของคน ศักยภาพของพื้นที่ งบประมาณ การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

(Reindrawati, 2023; เมษ์ธาวิน พลโยธี และคณะ, 2565) ส่วนตัวแปรด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา การศึกษาตัวแปรด้านที่ 2 นี้ เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2 โดยอาศัยแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสียสละในการพัฒนาและปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Cohen & Uphoff, 1981)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและสาเหตุ และศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ในบทที่แล้ว เป็นการนำเสนอวรรณกรรมและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย ในบทนี้จึงเป็นการนำเสนอวิธีดำเนินการศึกษา ประกอบด้วยหัวข้อ ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกในประเด็นหลักที่ศึกษา 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลต่อลักษณะการบริหาร ตลอดจนสาเหตุ 2) ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม โดยอาศัยวิธีการศึกษา 2 ประเภท ได้แก่

1) การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ซึ่งเป็นการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาและเสนอไว้บ้างแล้วในประเด็นที่กำลังศึกษา เพื่อเป็นการทบทวน ตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ แล้วจึง

นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยมีเอกสารหลัก ดังนี้ 1) แนวคิดการบริหารสมัยใหม่ ตามข้อเสนอของ อัลเลน (Allen, 1958) 2) แนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหาร ตามข้อเสนอของ โคเฮน และ อัพฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1981) 3) เอกสาร หนังสือ ตำราที่มีการเผยแพร่ทั้งที่เป็นเอกสารราชการ รายงานผลการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและอื่น ๆ ดังแสดงไว้ในบทที่ 2

2) การศึกษาภาคสนาม (Field Study) หลังจากการศึกษาเอกสารจนได้แนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ และ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย สังเคราะห์กรอบแนวคิดวิจัยขึ้นมาจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยและคำถามการวิจัย จากนั้นจึงสร้างเครื่องมือ แล้วทำการลงพื้นที่กลุ่มตัวอย่างเพื่อรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากองค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ศึกษาการวิจัยครั้งนี้ โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กระบวนการวิจัยได้แสดงไว้ในรูปที่ 3.1

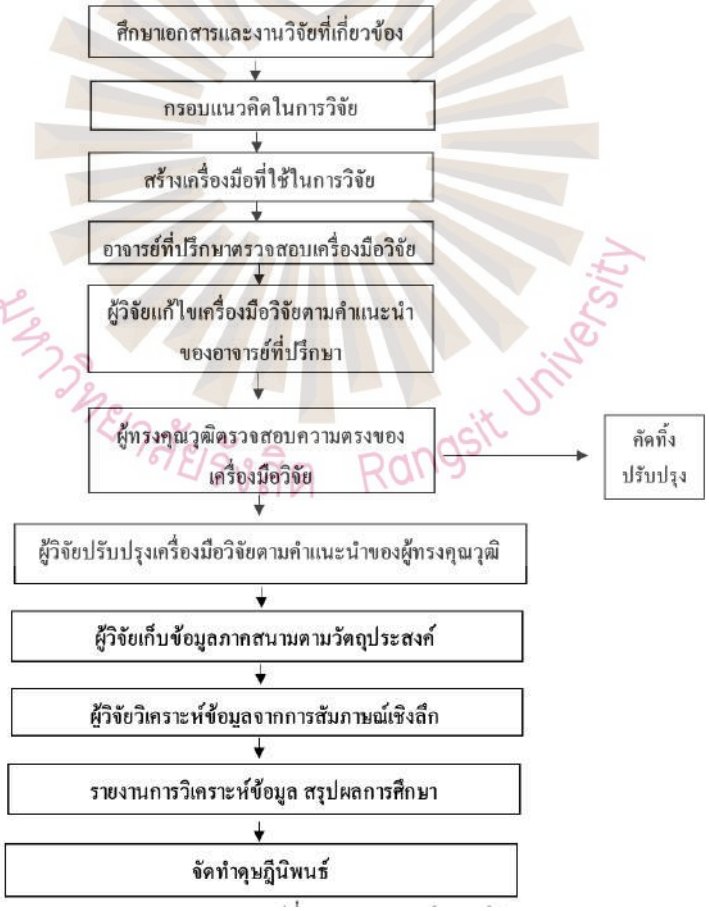

รูปที่ 3.1 แผนการดำเนินการวิจัย

ที่มา : ผู้วิจัย

3.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เกี่ยวข้อง 2 กลุ่มหลัก ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา 2) กลุ่มข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม 3) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และกลุ่มข้าราชการเทศบาลตำบลลำพญา และ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา 2) คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่วัดลำพญา 3) กลุ่มประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา 4) กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา

ในการกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่กล่าวถึงโดย Hennink and Kaiser (2021) ทั้งสองพบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์น่าจะถึงความอิ่มตัวภายในช่วงการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9–17 คน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสำรวจข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะของประชากรศึกษา ค่อนข้างเป็นลักษณะเดียวกัน เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งมีลักษณะของประชากรศึกษาใกล้เคียงกัน ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ที่จำนวน 18 คน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาคประชาชนอาจมีลักษณะของประชากรศึกษาแตกต่างกันไปบ้างตามบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ที่จำนวน 22 คน รวมขนาดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 40 คน

ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขนาดผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญจำนวน 32 คน ใช้วิธีคัดเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกได้แก่ (1) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา อย่างน้อย 3 ปี (2) มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา (3) และยินยอมที่จะให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยได้นั้น จะต้องได้รับความยินยอมการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการพิทักษ์สิทธิด้านความเป็นส่วนตัวของบุคคลเกี่ยวกับโครงการวิจัย โดยผ่านการพิจารณาความคุ้มค่าระหว่างความเสี่ยงกับประโยชน์ที่ได้รับ การให้ความเป็นธรรมและผ่านการตรวจสอบข้อมูลคำถามตาม พรบ.คุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ.2562 (PDPA)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 12 คน ได้แก่

1) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา จำนวน 3 คน

1.1) เพศชาย ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2) เพศชาย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3) เพศหญิง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 8 คน

2.1) ผู้ใหญ่บ้าน

2.2) ผู้ใหญ่บ้าน

2.3) ผู้ใหญ่บ้าน

2.4) ผู้ใหญ่บ้าน

2.5) ผู้ใหญ่บ้าน

2.6) ผู้ใหญ่บ้าน

2.7) ผู้ใหญ่บ้าน

2.8) ผู้ใหญ่บ้าน

3) กำนันตำบลลำพญา อำเภอบางเลนจังหวัดนครปฐม

3.1) เพศชาย กำนัน

4) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 20 คน ได้แก่

4.1) เจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ จำนวน 3 คน

4.1.1) เพศหญิง เจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญา

4.1.2) เพศชาย กรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.1.3) เพศชาย กรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.2) ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา ด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 3 คน

4.2.1) เพศชาย ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.2.2) เพศหญิง ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.2.3) เพศหญิง ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.3) ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา ด้านกิจการสินค้าจากชุมชน จำนวน 3 คน

4.3.1) เพศหญิง ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4.3.2) เพศหญิง ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.3.3) เพศชาย ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.4) ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา ด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน

4.4.1) เพศหญิง ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.4.2) เพศชาย ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.4.3) เพศชาย ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา

4.5) ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 3 คน

4.5.1) เพศชาย ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา

4.5.2) เพศชาย ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา

4.5.3) เพศชาย ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา

4.6) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 5 คน

4.6.1) เพศชาย นักท่องเที่ยว

4.6.2) เพศหญิง นักท่องเที่ยว

4.6.3) เพศหญิง นักท่องเที่ยว

4.6.4) เพศชาย นักท่องเที่ยว

4.6.5) เพศหญิง นักท่องเที่ยว

ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ ผู้วิจัยกำหนดขนาดผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คนใช้วิธีคัดเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้แก่ การเป็นผู้บริหารระดับสูงที่สามารถกำหนดนโนบายการบริหารการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา ได้ และยินยอมที่จะให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยได้นั้น จะต้องได้รับความยินยอมการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการพิทักษ์สิทธิด้านความเป็นส่วนตัวของบุคคลเกี่ยวกับโครงการวิจัย โดยผ่านการพิจารณาความคุ้มค่าระหว่างความเสี่ยงกับประโยชน์ที่ได้รับ การให้ความเป็นธรรมและผ่านการตรวจสอบข้อมูลคำถามตาม

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

พรบ.คุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ.2562 (PDPA) ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ประกอบด้วย

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 6 คน ได้แก่

1.1) เพศชาย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2) เพศชาย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3) เพศชาย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4) เพศชาย ผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาค

1.5) เพศชาย ผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาค

1.6) เพศหญิง ผู้บริหารองค์การมหาชน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 2 คน ได้แก่

2.1) เพศชาย ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

2.2) เพศชาย วัดลำพญา

ในการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยกำหนดขนาดผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 4 คนใช้วิธีคัดเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling Method) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้แก่ การเป็นผู้บริหารระดับสูงที่สามารถกำหนดนโนบายการบริหารการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา ได้ และยินยอมที่จะให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยได้นั้น จะต้องได้รับความยินยอมการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการพิทักษ์สิทธิด้านความเป็นส่วนตัวของบุคคลเกี่ยวกับโครงการวิจัย โดยผ่านการพิจารณาความคุ้มค่าระหว่างความเสี่ยงกับประโยชน์ที่ได้รับ การให้ความเป็นธรรมและผ่านการตรวจสอบข้อมูลคำถามตาม พรบ.คุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ.2562 (PDPA) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ประกอบด้วย

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1) เพศชาย ผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาค

1.2) เพศหญิง ผู้บริหารองค์การมหาชน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 2 คน ได้แก่

2.1) เพศชาย วัดลำพญา

2.2) เพศชาย ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

3.3 เครื่องมือ

เครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่อาศัยการออกแบบคำถามจากประเด็นของตัวแปรที่ศึกษาตามโครงสร้างในกรอบวิจัย แล้วสัมภาษณ์เจาะแต่ละมิติลงไปในเชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถล้วงลึก (Probe) ลงไปถึงสาเหตุของลักษณะการบริหารจากการวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องจำนวน 9 ปัจจัย และสาเหตุของการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมขนแห่งนี้ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ และภาคประชาชน

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

สำหรับการออกแบบเครื่องมือในการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาใช้รูปแบบการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสังเคราะห์เนื้อหาจากทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างกรอบการวิจัย ทำการกำหนดประเด็นหรือตัวแปรที่ศึกษาและกำหนดองค์ประกอบของตัวแปรทั้ง 2 ด้าน แล้วจึงเริ่มสร้างประเด็นคำถามในเครื่องมือ ซึ่งมีการแบ่งคำถามในการสัมภาษณ์ตามโครงสร้าง ออกเป็น 4 ส่วน ประกอบไปด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ความเห็นเรื่องการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ในปัจจัยการบริหาร 9 มิติ ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 27 ข้อ ส่วนที่ 3 ความเห็นเรื่องการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ตลาดน้ำวัดลำพญา เกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วม 4 ลักษณะ ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 12 ข้อ และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 13 ข้อ โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1) การระบุว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นตัวแทนจากภาครัฐหรือภาคประชาชน 2) การระบุว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับตลาดน้ำวัดลำพญาอย่างใด ได้แก่ ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม ข้าราชการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม ข้าราชการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ผู้บริหารวัดลำพญา คณะกรรมการและ

เจ้าหน้าที่วัดลำพญา ประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา นักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา 3) วัน เดือน ปี เวลา ที่สัมภาษณ์ 4) ชื่อ – สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ 5) เพศ 6) อายุ 7) ตำแหน่ง บทบาท 8) หน่วยงานที่สังกัด 9) หน้าที่รับผิดชอบ 10) ข้อมูลอื่น ๆ

ส่วนที่ 2 ความเห็นเรื่องการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา ในปัจจัยการบริหาร 9 มิติ ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 27 ข้อเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์การ 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านการควบคุม 5) ด้านศักยภาพของคน 6) ด้านศักยภาพของพื้นที่ 7) ด้านงบประมาณ 8) ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม และ 9) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

ส่วนที่ 3 ความเห็นเรื่องการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ในการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 12 ข้อ เกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เสียสละในการพัฒนาและปฏิบัติ -3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ส่วนที่ 4 ความเห็นเรื่องข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ประกอบด้วยจำนวนคำถาม 13 ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหาร ปัจจัยการบริหาร และรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

3.3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์มีความตรง (Validity) 3 ด้าน ได้แก่ ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามเกณฑ์ และความตรงตามโครงสร้าง ผู้ศึกษาจะใช้วิธีในการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นวิธีที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในการศึกษาหรือทำวิจัย อันเป็นวิธีการในการพยายามหลบเลี่ยงอคติส่วนตัวที่ได้จากการวิเคราะห์และตีความด้วยตัวเอง โดยผู้ศึกษาจะใช้วิธีการทบทวนสามเส้า (Review Triangulation) คือการให้นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ มาช่วยในการทบทวนข้อสรุปที่ได้จากการตีความของผู้ศึกษาเองเพื่อให้เกิด

ความแม่นยำ ความสมบูรณ์ ความเป็นธรรม และความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งทำให้เกิดความคิดหรือการตีความหมายใหม่ ๆ เพิ่มเติม ที่อาจสามารถนำมาใช้ประกอบในการอภิปรายผลได้ และนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ตามที่ได้มีการเสนอเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษาไปแล้วในตอนต้น

3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักที่กำหนดไว้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการตีพิมพ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของวิธีการรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตัวผู้วิจัยเอง โดยการนัดหมายล่วงหน้า ส่งข้อคำถามให้ผู้ให้ข้อมูลหลักล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักได้มีเวลาพิจารณาคำถามและเตรียมข้อมูลในวันนัดหมาย

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือวิจัยประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา และการมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 52 ข้อ

3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยทำการตรวจสอบข้อมูลด้วยการการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation Analysis) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์ต่อไปในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเอกสาร การลงพื้นที่ภาคสนาม และประกอบกับข้อมูลการวิเคราะห์ผลแบบสอบถาม ได้เพียงพอต่อการศึกษาตามวัตถุประสงค์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการ

วิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นจากแบบสัมภาษณ์ โดยนำมาจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบ ตามเค้าโครงเรื่อง แล้วสรุปออกมาเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการศึกษาเอกสารเพิ่มเติม การสัมภาษณ์ซ้ำในบางประเด็นที่เป็นประ โยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบข้อมูลในขั้นตอนนี้ โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล และผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลแบบนิรนัย ซึ่งให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด

ในการตรวจข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาจากแหล่งต่าง ๆ นั้นถูกต้อง โดยพิจารณาตรวจสอบจากแหล่งของข้อมูลด้านเวลา สถานที่และบุคคล ซึ่งผู้วิจัยทำการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodology Triangulation) ร่วมด้วย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปการสัมภาษณ์เปรียบเทียบกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจดบันทึกภาคสนามรวมไปถึงข้อค้นพบจากที่ทำการศึกษา ตลอดจนข้อมูลเอกสารและร้ายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา

1) ผู้วิจัยคัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์โดยยึดจากคำสำคัญ ตัวแปร และกรอบแนวคิดการวิจัย

2) ผู้วิจัยแบ่งประเภท และจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามประเภทตัวแปร

3) ผู้วิจัยนำบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์เนื้อหาจะทำตามเนื้อหาที่ปรากฏ (Manifest Content) ในเอกสารและข้อมูลเชิงประจักษ์ที่รวบรวมได้จากภาคสนาม

5) ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตีความ และเขียนรายงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3.6 การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล ดังนั้น การนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ผู้วิจัยคำนึงถึงสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้ให้ข้อมูลในประเด็นเรื่อง

การยินยอมของผู้ให้ข้อมูลและการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยให้สิทธิ์แก่ผู้ให้ข้อมูล โดยชี้แจงและพิทักษ์สิทธิ์ ซึ่งมีการอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิวัย ขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย การนำข้อมูล ไปใช้ ความมีอิสระในการร่วมให้ข้อมูลวิจัย ซึ่งจะไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล และคำนึงถึงความพร้อมของข้อมูลตลอดเวลา ส่วนการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ชี้แจงว่าจะไม่มีการเปิดเผยชื่อจริง แต่จะ ใช้นามแฝง เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลก่อนการบันทึกเสียงหรือจดบันทึกข้อความพร้อมทำลายการบันทึกเสียงเมื่อสิ้นสุดการศึกษา และการนำข้อมูลไปใช้อภิปรายหรือตีพิมพ์เผยแพร่จะกระทำในภาพรวมเฉพาะในการนำเสนอเชิงวิชาการเท่านั้น

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนศึกษากรณีชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ 3) แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้ในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดหลักที่ใช้เป็นฐานในการศึกษาคือแนวคิด การบริหารจัดการสมัยใหม่ และแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน รวมถึงแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน และเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอถึงวิธีดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพในบทที่ 3 โดยการวิจัยครั้งนี้ อาศัยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และจากภาคสนาม ด้วยการลงพื้นที่สำรวจและทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในชุมชนที่มีบทบาทโดยตรงในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญารวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อรับทราบความคิดเห็นเชิงลึกของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกกลุ่มจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และตีความแบบนิรนัยเพื่อมุ่งตอบคำถามการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ตามวัตถุประสงค์วิจัยดังกล่าว บทที่ 4 นี้จะเป็นการวิเคราะห์สรุปประเด็น จากคำถามการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.2 สรุปผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาครัฐ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา 2) กลุ่มข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม 3) กลุ่มข้าราชการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และกลุ่มข้าราชการเทศบาลตำบลลำพญา และ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา 2) คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่วัดลำพญา 3) กลุ่มประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา 4) กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาครัฐ จำนวน 20 คน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาคประชาชนจำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน รายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประเภท	รายละเอียด	จำนวน
ฝ่าย	ภาครัฐ	18
	ภาคประชาชน	22
	รวม	40
อาชีพ	ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายปฏิบัติการ	3
	ข้าราชการท้องที่ (ผู้ใหญ่บ้าน, กำนัน)	9
	ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายบริหาร	3
	ข้าราชการส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค	2
	เจ้าหน้าที่ตลาดน้ำลำพญา	3
	ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา	2
	ผู้ประกอบการตลาดน้ำลำพญา	9
	ประชาชนในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำลำพญา	3
	นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา	5
	รวม	40

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 42 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาครัฐ จำนวน 18 คน ได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาในระดับผู้ปฏิบัติ จำนวน 3 คน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 8 คน

และกำนันตำบลลำพญา อำเภอบางเลนจังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา/เทศบาลตำบลลำพญาในระดับผู้บริหาร จำนวน 3 คน (นายกเทศมนตรีตำบลลำพญา, ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลลำพญา, รองนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา) และข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง จำนวน 3 คน (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, ท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม, ผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)) และ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากภาคประชาชน จำนวน 22 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ จำนวน 3 คน ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 3 คน ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน จำนวน 3 คน ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน ประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 3 คน และ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 5 คน ประธานกรรมการบริหาร ตลาดน้ำวัดลำพญา และเจ้าอาวาสวัดลำพญา รวม 22 คน

การนำเสนอข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยอ้างจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยจะไม่ระบุรายชื่อผู้ให้ข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แต่จะระบุเพียงตำแหน่งกว้าง ๆ โดยรวมของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 40 คน ดังนี้

1) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 10.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 45 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 53 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

3) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 13.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 58 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 14.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 33 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 1 ตำบลลำพญา

5) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 48 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 2 ตำบลลำพญา

6) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 51 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 3 ตำบลลำพญา

7) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 16.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 43 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา

8) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 54 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา

9) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 48 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 6 ตำบลลำพญา

10) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 14.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 40 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 7 ตำบลลำพญา

11) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 13.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 50 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 8 ตำบลลำพญา

12) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 20 เมษายน 2567 เวลา 09.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง กำนันตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 46 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองตำบลลำพญา

13) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 21 เมษายน 2567 เวลา 09.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้จัดการตลาดน้ำวัดลำพญา เพศหญิง อายุ 32 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานของตลาดน้ำวัดลำพญา

14) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 21 เมษายน 2567 เวลา 10.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง กรรมการฝ่ายควบคุมร้านค้า ตลาดน้ำวัดลำพญา เพศชาย อายุ 55 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานร้านค้าของตลาดน้ำวัดลำพญา

15) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 21 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ตลาดน้ำวัดลำพญา เพศชาย อายุ 57 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารของตลาดน้ำวัดลำพญา

16) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล เพศชาย อายุ 44 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 15 ปี

17) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล เพศหญิง อายุ 26 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 2 ปี

18) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 18

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 18 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 21 เมษายน 2567 เวลา 16.00 น. ตลาดน้ำวัดลำพญา เพศหญิง อายุ 28 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 5 ปี

19) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 22 เมษายน 2567 เวลา 9.00 น. ชื่อ-สกุล เพศหญิง อายุ 63 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 15 ปี

20) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 20

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 20 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล เพศหญิง อายุ 67 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 15 ปี

21) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล เพศชาย อายุ 59 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 12 ปี

22) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศหญิง อายุ 43 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 7 ปี

23) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 45 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 10 ปี

24) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 22 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 51 ปี เป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญามาเป็นระยะเวลา 10 ปี

25) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 54 ปี พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มาเป็นระยะเวลา 54 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

26) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 26

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 26 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 22 เมษายน 2567 เวลา 17.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 25 ปี พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มาเป็นระยะเวลา 25 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและขับมอเตอร์ไซค์รับส่งอาหาร

27) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 27

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 27 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567) ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 46 ปี พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มาเป็นระยะเวลา 30 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

28) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 28

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 28 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 23 เมษายน 2567 เวลา 10.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 46 ปี พักอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มาซื้อสินค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นประจำ

29) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 29

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 29 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 23 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศหญิง อายุ 29 ปี พักอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มาซื้อสินค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นประจำ

30) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 30

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 30 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 23 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศหญิง อายุ 34 ปี พักอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพครูโรงเรียนรัฐบาล มาซื้อสินค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นประจำ

31) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 31

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 31 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 23 เมษายน 2567 เวลา 12.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศชาย อายุ 44 ปี พักอาศัยอยู่ใน จังหวัดนนทบุรี ประกอบอาชีพข้าราชการมาซื้อสินค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นประจำ

32) รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 32

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 32 เป็นตัวแทนจากภาคประชาชน โดยอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 23 เมษายน 2567 เวลา 13.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เพศหญิง อายุ 38 ปี พักอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มาซื้อสินค้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นประจำ

4.2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย

4.2.1 ปัจจัยด้านการวางแผน

ปัจจัยการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านของการวางแผน สามารถวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชน มีความเห็นตรงกันว่า บทบาทหลักในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งเป็นองค์การในภาคประชาชน ที่มีกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของวัดลำพญาและตัวแทนของผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนของหมู่บ้านในชุมชนรอบตลาดน้ำวัดลำพญา (เป็นกรรมการในฐานะส่วนตัว) สำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ไม่มีบทบาทหรือส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา

การวางแผนในส่วนของการกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา สามารถวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ เห็นว่าการกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง เทศกาลเข้าพรรษาและเทศกาลออกพรรษา โดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา สำหรับทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำในปัจจุบัน ยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจน มีเพียงตารางกำหนดการจัดกิจกรรมรายปีแบบย่อเท่านั้น และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชนมีความเห็นว่า การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นได้มาจากการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาปีละ 1 ครั้งแล้วนำความเห็นมาใช้ในการกำหนดทิศทางและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำ

สำหรับการวางแผนจัดการ ด้านการวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา สามารถวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ เห็นว่ากรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ โดยจัดทำในรูปแบบของบูธขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มีการเก็บค่าเช่าเพื่อบำรุงวัดเดือนละ 800

บาท โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชนมีความเห็นว่า การวางแผนจัดการการวางผังรูปแบบการแบ่งโซนและการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการระดมความเห็นมาจากผู้ประกอบการตลาดน้ำและกรรมการบริหารตลาดน้ำเป็นผู้ตัดสินใจโดยมีการวางผังรูปแบบแยกกันระหว่างโซนบกและโซนแพ โดยส่วนบกจะเป็นในรูปของผักผลไม้สินค้าหัตถกรรมและอาหารสำเร็จรูปที่นักท่องเที่ยวจะมาซื้อและนำกลับบ้าน ไม่มีการรับประทานในโซนบนบก แต่ในโซนแพจะเป็นอาหารคาวหวาน เครื่องดื่ม พร้อมกับมีที่นั่งให้นักท่องเที่ยวได้นั่งรับประทานอาหารบนแพรวมถึงมีแผนสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นถ้าลงเรือเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ลงเรือล่องไปตามแม่น้ำท่าจีนเส้นทางท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในส่วนนี้ภาครัฐไม่มีบทบาทในด้านนี้มีเพียงการให้คำแนะนำในด้านการท่องเที่ยวสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การวางแผนเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนของการวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาภาครัฐไม่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดทิศทางมีแต่การให้คำแนะนำในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาที่ให้เน้นในเรื่องของกิจกรรมทางน้ำและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เข้าไปเป็นกรรมการบริหารจะเข้าไปในนามของส่วนตัว ไม่ได้เข้าไปเนื่องจากเป็นตัวแทนของภาครัฐ และการวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในงานด้านนี้ของตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ในเรื่องการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำ ทางอบต. ไม่ได้มีส่วนในเรื่องนี้เป็นเรื่องของคณะกรรมการตลาดจัดการเลย แล้วถ้าคณะกรรมการต้องการให้ทาง อบต. สนับสนุนเรื่องอะไรก็จะทำหนังสือแจ้งมาเป็นครั้งเป็นคราวไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

“ในการกำหนดทิศทางของการส่งเสริมหรือพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ทางคณะกรรมการตลาดน้ำเขาจะทำแผนงานมาถ้าเขาต้องการขอรับการสนับสนุนอะไรจาก อบต. เช่น ขอรับการสนับสนุนเงินทุน ขอรับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์หรือขอรับการสนับสนุนเรื่องห้องน้ำชั่วคราว ในกรณีที่ว่าเขาคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวมาเยอะ ๆ หรืออยากให้ทางเราไปช่วยประชาสัมพันธ์อันนี้เขาก็จะทำหนังสือมาเป็นเรื่องเป็นราวแต่ว่าเรา อบต. เนี่ยไม่ได้เข้าไปกำหนดหรือเข้าไปทำแผนอะไรร่วมกับเขา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

“ในส่วนของการวางแผนงานเนื่องจากเราเข้ามาเป็นกรรมการบริหารตลาดน้ำเราก็เลยรู้เรื่องแต่ว่าการเข้ามาเป็นกรรมการบริหารนั้นเป็นเข้ามาในฐานะส่วนตัวเพราะเรามีแผนขายสินค้าอยู่ในตลาดนี้ไม่ได้มาในฐานะของผู้ใหญ่บ้านแล้วก็ในส่วนของผู้ใหญ่บ้านหรือภาครัฐนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนวางผังหรือจัดรูปแบบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวตลาดน้ำทั้งสิ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

“โดยปกติการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีกิจกรรมตามเทศกาลเช่นสงกรานต์หรือว่าลอยกระทงแต่ว่าเขาก็วางแผนกันเองในส่วนของคณะกรรมการตลาดน้ำทางเราหรือว่าทางภาครัฐไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมเขาก็ไม่ได้มาขอความเห็นหรือเชิญเข้าประชุมวางแผนใด ๆ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐคนที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

“ในการกำหนดทิศทางการวางแผนสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการวางแผนและการจัดการของคณะกรรมการตลาดน้ำทางกำนันหรือภาครัฐไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยถ้าจะมีงานอะไรทางตลาดน้ำก็จะส่งหนังสือเชิญมาเป็นครั้งคราวไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐคนที่ 12 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-15 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านการวางแผนบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งเป็นองค์กรที่มีสมาชิกระหว่างตัวแทนของวัดลำพญาและตัวแทนของผู้ประกอบการ และชาวบ้านเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญามีการวางแผนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง เทศกาลเข้าพรรษาและออกพรรษา โดยการกำหนดทิศทางเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา และมีการขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเงินทุน ด้านประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำในปัจจุบันยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจน มีเพียงตารางกำหนดการจัดกิจกรรมรายปีแบบย่อเท่านั้น การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ รูปแบบของบูธจะมีขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มีการเก็บค่าเช่าเพื่อบำรุงวัดเดือนละ 800 บาท โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน หรือบางครั้งจะเป็นขนมไทย และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน โดยเรือจะออกเป็นรอบตั้งแต่ 09.00 – 15.30 น. โดยใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยว 1.30 ชั่วโมง ค่าบริการคนละ 70 บาท โดยคณะกรรมการวัดเป็นผู้ดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยว ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ในเรื่องการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำจะมีคณะกรรมการของตลาดซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของวัดแล้วก็ผู้ใหญ่บ้านมาเป็นคนกำหนดแผนงานทางเราก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการบริหาร” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ในเรื่องการวางแผนหรือการกำหนดการพัฒนาการท่องเที่ยว ทางคณะกรรมการก็จะมีการตกลงกันมีการบอกว่าปีนี้จะเน้นในเรื่องอะไรต้องการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงการทำบุญหรือพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไรแล้วก็จะทำออกมาเป็นตารางกิจกรรมแล้วก็ให้ทางเจ้าหน้าที่เนี่ยเสนอขายพื้นที่หรือเสนอให้กับแม่ค้าพ่อค้าหรือว่าประชาชนที่ต้องการเข้ามาทำบุญเข้ามาร่วมงาน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16-18 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านการวางแผนบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญามีการวางแผนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาลกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ รูปแบบของบูธจะมีขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มีการเก็บค่าเช่าเพื่อบำรุงวัดเดือนละ 600 - 800 บาทตามแผนผังโซน โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน หรือบางครั้งจะเป็นขนมไทย และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ปกติทางคณะกรรมการตลาดก็อาจจะมีมาสอบถามบ้างว่าอยากจะให้พัฒนาในจุดไหนอยากจะให้ทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในจุดไหนแต่ว่าไม่บ่อยอาจจะปีละครั้งแล้วก็ทางทางเราก็จะบอกความเห็นไปแต่ส่วนใหญ่ก็คือจะบอกว่าควรจะทุกเทศกาลแล้วก็มีการประชาสัมพันธ์เยอะ ๆ คนจะได้เข้ามาเที่ยวเยอะ ๆ เราก็จะได้ขายของได้มีรายได้เพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ในส่วนของเราซึ่งเป็นผู้ประกอบการร้านค้าที่มาขายในตลาดน้ำเราก็จะให้ความเห็นเวลาที่เขามาสอบถามความเห็นแต่โดยทั่วไปการจัดการการวางแผนการวางผังรูปแบบหรือการกำหนดระเบียบต่าง ๆ ในตลาดน้ำจะเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการตลาดน้ำซึ่ง 2-3 ปีที่ผ่านมาก็มีการปรับปรุงบูทและจัดโซนใหม่ให้เรียบร้อยโดยปัจจุบัน Booth จะมีขนาดกว้าง 2 เมตรยาว 3 เมตรแล้วก็มีการจ่ายค่าเช่าเพื่อที่จะเอาไปบำรุงวัดอยู่ประมาณ 600-800 บาทตามแผนผังของโซนถ้าโซนบนบกก็ 600 ถ้าส่วนในแพก็ 800 บาทและตลาดน้ำจะเปิดเสาร์อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์พวกเราก็มาขายตามวันเวลาที่ตลาดน้ำเปิด” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19-21 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาและการวางผังรูปแบบร้านค้า หรือ ผังตลาดน้ำ การแบ่งโซนต่าง ๆ ประกอบด้วยโซนร้านค้า โซนการบริการนวดแผนโบราณ โซนการฝึกอบรมงานหัตกรรม โซนการท่องเที่ยวล่องเรือ โซนพิพิธภัณฑ์ เป็นการกำหนดจากข้อสรุปของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล การวางแผนรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ รูปแบบของบูธจะมีขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มีการเก็บค่าเช่าเพื่อบำรุงวัดรายเดือนเดือนละ 600 บาท โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญาโดยตรง โดยสินค้าชุมชนจะได้รับบูธการขายสินค้าบนบก และชาวบ้านที่มีทะเบียนบ้านในตำบลลำพญาจะได้สิทธิในการนำสินค้ามาขายก่อน หากยังมีบูธเหลือจึงจะให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการนอกพื้นที่ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “คณะกรรมการจะมีการวางแผนจัดกิจกรรมการขายสินค้าการท่องเที่ยวการประชาสัมพันธ์เป็นรายเทศกาลที่ผ่านมาก็จะมีสงกรานต์ลอยกระทงเป็นเทศกาลใหญ่และก็มีการให้สิทธิ์กับชาวบ้านที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในตำบลนี้ให้สามารถนำสินค้ามาขายก่อนได้เก็บค่าบูท 600 บาทต่อเดือน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการจะเป็นคนวางแผนในการจัดการและกำหนดตารางการท่องเที่ยวต่าง ๆ รูปแบบร้านค้าก็กำหนดมาโดยคณะกรรมการเขาจะเขียนผังว่าตรงไหนเป็นโซนอะไรก็จะมีโซนอาหารโซนสินค้าชุมชนโซนบริการนวดแผนโบราณโซนออกงานจักสานหัตถกรรมโซนท่องเที่ยวและโซนพิพิธภัณฑ์ทั้งหมดทางกรรมการเขาจะเป็นคนกำหนดแล้วก็มาแจ้งผู้ประกอบการให้ทราบเพื่อปฏิบัติตาม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านการวางแผนบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญามีการวางแผนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีนเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา สำหรับการท่องเที่ยวประกอบด้วย การล่องเรือล่องแพทุกชั่วโมงโดยมีรายละเอียดดังนี้โปรแกรมที่ 1 เรือพญาท่าจีนถึงวัดบางพระค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 2 เรือกระแซงถึงวัดบางปลาค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 3 ถึงวัดสุขวัฒนารามค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาทโปรแกรมที่ 4 ถึงวัดบางภาษีค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาท โปรแกรมที่ 5 เรือแจวโบราณค่าบริการท่านละ 25 บาทโปรแกรมที่ 6 เรือกระแซงสำหรับเหมาลำบริการค่าบริการตั้งแต่ 1,000 ถึง 2,000 บาท ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เราเป็นชาวบ้านก็มารับจ้างขับเรือพานักท่องเที่ยวไปแต่ว่าในเรื่องของการวางแผนมันไม่เกี่ยวกับเราเป็นเรื่องของคณะกรรมการเขา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ในส่วนของการวางแผนการจัดผังหรือทิศทางของการท่องเที่ยวตลาดน้ำนั้นเป็นการดำเนินงานการตัดสินใจของคณะกรรมการตลาดน้ำทั้งหมดซึ่งพอเขาตัดสินใจเสร็จเรียบร้อยเขาก็จะแจ้งมาให้กับเราซึ่งเป็นผู้ประกอบการในแต่ละส่วนได้ปฏิบัติตามและลงชื่อถ้าเกิดเราจะมีความเห็นอื่น ๆ ในส่วนโซนท่องเที่ยวเขาก็จะมีโปรแกรมล่องแพก็จะมีแบ่งเป็นหลายโปรแกรมโปรแกรมที่ 1 ก็คือจากท่าจีนถึงวัดบางพระค่าบริการนี้จะเท่ากันหมดก็คือผู้ใหญ่ 70 เด็ก 30 โปรแกรมที่ 2 ก็วัดบางปลาแล้วก็โปรแกรมที่ 3 ก็เป็นวัดสุขวัฒนารามถึงวัดบางภาษีแต่ถ้าเกิดบางคนอยากจะไปแบบส่วนตัวก็มีเรือแจวโบราณค่าบริการก็จะ 1,000 ถึง 2,000 บาท” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25-27 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ให้ข้อมูลในด้านการวางแผน โดยระบุว่าบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านการวางแผนบทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ประชาชนผู้พักอาศัยไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาจะแจ้งให้ชาวบ้านทราบในกรณีที่มีงานเทศกาลเพื่อขออภัยในความไม่สะดวกในการใช้ถนน และอาจจะมีเสียงรบกวนเป็นครั้ง ๆ ไปตามเทศกาล ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เรื่องการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการเขาเป็นคนจัดการทั้งชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนคณะกรรมการไม่ได้มาถามหรือไม่ได้มาขอความเห็นชาวบ้านแต่ว่าถ้าจะมีงานเทศกาลใหญ่ ๆ ก็จะแจ้งมาเพื่อทำหนังสือแจ้งมาว่าขออภัยในความไม่สะดวกในการใช้ถนนเพราะว่าคนจะมาเยอะและอาจจะมีเสียงรบกวนก็ขออภัยและ

แจ้งช่วงเวลาที่จะมีงานเท่านั้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

“ชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนใด ๆ กำหนดทิศทางหรือการวางผังเกี่ยวกับการดำเนินงานของตลาดน้ำจะเป็นในส่วนของคณะกรรมการเป็นคนดำเนินงาน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 27, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.2.2 ปัจจัยด้านการจัดองค์การ

ปัจจัยการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านของการจัดองค์การ สามารถวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชาชน มีความเห็นตรงกันว่า ด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาและคนที่เข้าไปเป็นกรรมการบริหารจะเข้าไปในนามของส่วนตัว ไม่ได้เข้าไปเนื่องจากเป็นตัวแทนของภาครัฐ ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ เห็นว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นไปในรูปแบบของการขอรับการสนับสนุนหรือนำนโยบายของส่วนราชการในด้านการจัดการขยะการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้าไปปรับใช้ตามแนวทางของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชาชนมีความเห็นว่า การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัด และองค์ประกอบภาคประชาชนได้แก่ ผู้ประกอบการร้านค้าไม่มีตัวแทนของภาครัฐเป็นองค์ประกอบในการจัดองค์การของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

สำหรับการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ เห็นว่ากรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีเป็นกำหนดนโยบายและกติกาของตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งเป็นการจัดการของภาคประชาชน ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกติกาของการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชนมีความเห็นว่า พบว่าลักษณะการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการโดยคณะกรรมการ คณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวซึ่งเป็นการจัดการของภาคประชาชน ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายนี้

องค์ประกอบโดยรวมของตลาดน้ำวัดลำพญาได้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนต่าง ๆ 4 พื้นที่ ซึ่งประกอบไปด้วย

1) พื้นที่ด้านบนประกอบไปด้วยซุ้มสำหรับจำหน่ายของที่ระลึกเช่นเรือโบราณนกปรอดหัวจุกตุ๊กตาเซรามิคพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเป็นแหล่งรวบรวมลักษณะวิถีชีวิตชุมชนประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านทางข้าวของเครื่องใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่เก่าแก่สามารถมองย้อนเห็นภาพในอดีตของชุมชนที่ผ่านมาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านการนวดแผนไทยซึ่งมีทั้งการมอบตัวนวดประคบนวดฝ่าเท้าโดยมีบุคลากรที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการนวดแผนไทยจากกระทรวงสาธารณสุขการสาธิตภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการสีข้าวซ้อมมือแบบโบราณโดยภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งสามารถชมขั้นตอนการผลิตได้การจักสานผักตบชวาและไม้ไผ่ที่ได้วัสดุในท้องถิ่นมีผลิตภัณฑ์จำหน่ายเช่นกระเป๋าหลากหลายชนิดหมวกตะกร้าและมีการสาธิตสำหรับผู้ที่สนใจในส่วนของการพักผ่อนมีสวนหย่อมและสนามเด็กเล่นลานจอดรถยนต์สำหรับนักท่องเที่ยวจัดไว้ให้บริเวณหน้าวัดและหน้าโรงเรียน

2) พื้นที่ชายน้ำจัดเป็นพื้นที่ค้าขายสินค้าประเภทเกษตรกรรมหลากหลายมีพืชผักนานาชนิดและส่วนของที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว

3) พื้นที่ในน้ำลักษณะการก่อสร้างเป็นแผลสำหรับพื้นที่จำหน่ายสินค้าประเภทอาหารคาวอาหารหวานและเครื่องดื่มที่ทอดตัวยาวเรียงรายในแม่น้ำท่าจีนจำนวน 11 หลังเป็นระยะทางประมาณ 250 เมตร พร้อมทั้งจัดเป็นที่พักผ่อนที่รับประทานอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวในแพจะตั้งโต๊ะญี่ปุ่นไว้ให้ลูกค้าได้นั่งกิน พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าในเรือของชาวบ้านที่อยู่บริเวณริมน้ำ และบางส่วนร้านค้าตั้งบูธขายสินค้าบนแพ

4) สำนักงานตลาดน้ำเป็นศูนย์กลางการบริการข้อมูลข่าวสารติดต่อประสานงานเป็นศูนย์ควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำทั้งหมด

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาและคนที่เข้าไปเป็นกรรมการบริหารจะเข้าไปในนามของส่วนตัว ไม่ได้เข้าไปเนื่องจากเป็นตัวแทนของภาครัฐ ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญามีเพียงการให้นโยบายในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะ ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นไปในรูปแบบของการขอรับการสนับสนุนหรือนำนโยบายของส่วนราชการในด้านการจัดการขยะการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้าไปปรับใช้ตามแนวทางของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ลักษณะของการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปแบบทางการจะมีในส่วนของการขอรับการสนับสนุนเช่นขอรับการสนับสนุนเรื่องการจัดการจราจร ขอรับการสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ภาครัฐยังไม่มีมีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ในการจัดองค์การของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนระหว่างคณะกรรมการตลาดน้ำกับผู้ประกอบการภาครัฐไม่มีส่วนร่วม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญาจะขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นเรื่อง ๆ ไปเช่นในเรื่องของการจัดการจราจรแต่ไม่ได้ให้ภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดคณะกรรมการหรือจัดรูปแบบองค์กรของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “จะมีผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันเข้าไปเป็นกรรมการบริหารตลาดน้ำแต่นั่นคือการเข้าไปในฐานะส่วนตัวไม่ใช่ในฐานะของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “คณะกรรมการตลาดน้ำอาจจะนำนโยบายของภาครัฐในเรื่องการจัดการขยะหรือการจัดการสิ่งแวดล้อมไปปรับใช้กับตลาดน้ำแต่ไม่ได้มีการมาขอความเห็นหรือให้ภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการในเรื่องนี้ของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการบริหารของตลาดน้ำเป็นองค์ประกอบของภาคประชาชนล้วน ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในองค์ประกอบหรือในโครงสร้างการดำเนินงานของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-15 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ ให้ข้อมูลในด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน สรุปได้ว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้ประกอบการในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบภาคประชาชน โดยไม่มีตัวแทนของภาครัฐเข้าเป็นคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าลักษณะการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการโดยคณะกรรมการในการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นเข้ามาจัดการ การดำเนินงานหรือกิจกรรมต้องมีการเข้าที่ประชุมทุกครั้งเพื่อขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการทุกท่าน มีการแบ่งพื้นที่ในการขายสินค้าแต่ละประเภทเป็นสัดส่วนอัตราในการคิดค่าเช่าร้านค้าต่อเดือน การดูแลนั้นทางคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแล รวมทั้งมีหน่วยงานของภาครัฐได้แก่ตัวแทนของผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านกำนันและเอกชนเข้ามาให้การส่งเสริมสนับสนุนการขยายตลาดดูแลจัดการด้านต่าง ๆ

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าในการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกันใน

การบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการกำหนดนโยบายและระเบียบโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ในการดำเนินงานหรือคณะกรรมการบริหารของตลาดน้ำเป็นการมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้ประกอบการในตลาดน้ำไม่มีตัวแทนของภาครัฐ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ในการกำหนดนโยบายและกติกาของตลาดน้ำถูกกำหนดโดยคณะกรรมการตลาดน้ำซึ่งจะมีประธานและคณะกรรมการโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์ฝ่ายร้านค้าเข้ามาดำเนินงานส่วนใหญ่ก็เป็นคนในท้องถิ่นเป็นผู้ประกอบการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญาจะส่งแบบสำรวจให้เจ้าของร้านค้าในตลาดน้ำเพื่อแสดงความเห็นถึงความต้องการในการเปลี่ยนแปลงการทำการตลาดค่าบริการและอื่น ๆ ไม่ได้สอบถามไปทางภาครัฐเรื่องของการบริหารจัดการหรือการกำหนดนโยบายต่าง ๆ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16-18 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม ให้ข้อมูลในด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน สรุปได้ว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและร้านค้าในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาจัดการมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการโดย

คณะกรรมการในการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นเข้ามาจัดการ ไม่มีการมีส่วนร่วมจากตัวแทนภาครัฐ

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าลักษณะการบริหาร การดำเนินงานหรือกิจกรรมต้องมีการเข้าที่ประชุมทุกครั้งเพื่อขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการทุกท่าน คณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแล รวมทั้งมีหน่วยงานของภาครัฐได้แก่ตัวแทนของผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านกำนันและเอกชนเข้ามาให้การส่งเสริมสนับสนุนการขยายตลาดดูแลจัดการด้านต่าง ๆ

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าในการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกันในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการกำหนดนโยบายและระเบียบโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> การจัดองค์การของตลาดน้ำจะเป็นระหว่างกรรมการวัดและผู้ประกอบการโดยมีการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและคณะกรรมการบริหารออกเป็นแต่ละฝ่ายเพื่อมาดูแลร้านค้าและดูแลพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการจะเป็นคนกำหนดนโยบายและกติกาของตลาดน้ำและเอามาแจ้งให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตาม (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกติกาของตลาดน้ำเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารของตลาดน้ำซึ่งเป็นภาคประชาชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19-21 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน ให้ข้อมูลในด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน

สรุปได้ว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้ประกอบการในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ไม่มีตัวแทนของภาครัฐเข้าเป็นกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าลักษณะการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการ โดยคณะกรรมการในการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นเข้ามาจัดการ การดำเนินงานหรือกิจกรรมต้องมีการเข้าที่ประชุมทุกครั้งเพื่อขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการทุกท่าน ทางคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแล

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “คณะกรรมการของตลาดน้ำไม่มีตัวแทนของภาครัฐเป็นตัวแทนของคณะกรรมการวัดและผู้ประกอบการในพื้นที่เท่านั้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “การกำหนดนโยบายและกติกาของตลาดน้ำจะมาจากความเห็นหรือข้อตกลงของคณะกรรมการซึ่งในส่วนของการจัดการมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการบริหารจะมีแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งความต้องการปีละครั้งแต่ภาครัฐอื่นไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ

กติกาของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว ให้ข้อมูลในด้านการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน สรุปได้ว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและตัวแทนผู้ประกอบการในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ไม่มีตัวแทนภาครัฐในองค์ประกอบนี้

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแล

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นตัวแทนของภาคเอกชนไม่มีตัวแทนภาครัฐ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

“ตลาดน้ำวัดลำพญามีการกำหนดนโยบายและกติการ่วมกันโดยคณะกรรมการและผู้ประกอบการร้านค้าภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25-27 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มประชาชนในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ให้ข้อมูลในด้านคณะกรรมการบริหารตลาดเป็นผู้ดำเนินการ พบว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นตัวแทนของภาคประชาชน ได้แก่ ประธานกรรมการ ตัวแทนของวัด และตัวแทนของร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “คณะกรรมการตลาดน้ำประกอบด้วยประธานคณะกรรมการและกรรมการวัดและร้านค้าไม่เคยเห็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐมาเป็นคณะกรรมการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.2.3 ปัจจัยด้านการนำ

ปัจจัยการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านของการนำ สามารถวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชน มีความเห็นตรงกันว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาอยู่ในเกณฑ์ดี ด้านการเป็นผู้นำในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญายังมีอยู่จำนวนน้อยเนื่องจากว่ามีเพียงการใช้ Facebook เท่านั้นยังไม่มีการสร้างเว็บไซต์หรือยังไม่มีการใช้ Social Media Platform อื่น ผู้บริหารของตลาดน้ำวัดลำพญามีวิสัยทัศน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยเสนอในการจัดพื้นที่เพื่อทำรายการขอความเห็นจากประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนแต่ยังไม่เป็นผลมากนัก สำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ไม่มีบทบาทหรือส่วนร่วมในการนำเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา

ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารของตลาดน้ำวัดลำพญาหรือว่าประธานของตลาดน้ำมีแนวคิดที่จะให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญากับคณะกรรมการบริหารในด้านการประชุมร่วมกันการวางนโยบายให้สอดคล้องกัน วิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้น วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาค

ประชาชนสามารถวิเคราะห์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ เห็นว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนแต่ยังไม่ได้นำมาปฏิบัติ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาคประชาชนให้ความเห็นด้านความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ ในด้านทักษะการบริหารจัดการตลาดน้ำพบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดเนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดีสำหรับตัวแทนของผู้นำชุมชนได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านกำนันตำบลลำพญาก็จะมีทักษะในการบริหารบุคลากรโดยจะมีทักษะในเรื่องของการจัดวางการมอบหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ไปรับผิดชอบงานเช่นคนที่มีความสามารถในการติดต่อกับผู้ประกอบการก็ให้ไปรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการค่าเช่า ซึ่งเป็นการใช้คนให้ตรงกับความสามารถของบุคลากรแต่อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการยังไม่มีการนำเอาแผนการบริหารจัดการที่ทันสมัยหรือแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวหรือแผนบริหารจัดการทางด้านวัฒนธรรมและศิลปกรรมยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาอย่างชัดเจน ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาพบว่าทักษะของบุคลากรในการบริหารจัดการนั้นมีจำนวนน้อยเนื่องจากว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวยังมีเพียง 1 โปรแกรมก็คือโปรแกรมการล่องเรือและในการล่องเรือนั้นมีจุดเข้าชมเพียงแค่ 2 จุดและยังไม่มีมัคคุเทศก์อธิบายรายละเอียดทำให้ความน่าสนใจของกิจกรรมท่องเที่ยวล่องเรือมีน้อยกว่าศักยภาพของพื้นที่

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีมากน้อยเพียงไร ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสารในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเรื่องทักษะการสื่อสารพบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากว่ายังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีเพียงแผ่นป้ายเล็ก ๆ ว่ามีท่าลงเรือท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ไม่มีรายการโปรแกรมอธิบายเพื่อสร้างความน่าสนใจชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกทั้ง

ยังไม่มีการท่องเที่ยวบนบกไม่มีการอธิบายถึงความเป็นมาเป็นไปประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีมากน้อยเพียงไร ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน สำหรับประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวการวางแผนการเจรจาและการทำงานร่วมกันพบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในด้านการนำการบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำวัดลำพญา การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาอยู่ในเกณฑ์ดีโดยดูจากผลประกอบการของตลาดน้ำวัดลำพญาที่ยังมีผู้ประกอบการและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอยู่เสมอ ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในด้านการเป็นผู้นำในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญายังมีอยู่จำนวนน้อยเนื่องจากว่ามีเพียงการใช้ Facebook เท่านั้นยังไม่มีการสร้างเว็บไซต์หรือยังไม่มีการใช้ Social Media Platform อื่นเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนพบว่าผู้บริหารของตลาดน้ำวัดลำพญาหรือว่าประธานของตลาดน้ำมีแนวคิดที่จะให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญากับคณะกรรมการบริหารในด้านการประชุมร่วมกันการวางนโยบายให้สอดคล้องกัน ผู้บริหารของตลาดน้ำวัดลำพญามีวิสัยทัศน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยเสนอในการจัดพื้นที่เพื่อทำรายการขอความเห็นจากประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน วิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพยายามที่จะสร้างกิจกรรมในการท่องเที่ยวตามเทศกาล

เช่นกิจกรรมสงกรานต์กิจกรรมลอยกระทงกิจกรรมปีใหม่กิจกรรมเข้าพรรษากิจกรรมตักบาตรโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนนักท่องเที่ยวผ่านทางบอร์ดของตลาดน้ำผ่านทาง Facebook เพจของตลาดน้ำ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “โดยทั่วไปพบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลอยู่ในเกณฑ์ดีเพราะตลาดน้ำมีนักท่องเที่ยวและมีผู้ประกอบการเต็มอยู่เสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “คิดว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ของตลาดน้ำวัดลำพญายังอยู่ในระดับน้อยเพราะว่าใช้เพียงแค่ Facebook ยังไม่มีเว็บไซต์หรือ Social Media อื่น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ในส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ต้องการสร้างตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนพบว่าประธานของตลาดน้ำมีแนวคิดแบบนี้แต่ว่ายังไม่เป็นผลมากนัก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ประธานตลาดน้ำพยายามจะสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวให้ได้ตลอดทั้งปีเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-15 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อยสำหรับ

ทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาหรือประธานตลาดน้ำวัดลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาของผู้บริหาร พบว่า สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในระดับน้อย มีเพียงการเปิดเพจ Facebook ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้น ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นมาใช้เพื่อการจัดการหรือส่งเสริมการตลาด

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่าในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นอยู่ในระดับดี ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล และส่งหนังสือเชิญข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้าร่วมกิจกรรม ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารตลาดน้ำมีทักษะในการบริหารงานบุคคลเลือกใช้คนที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน ในการแก้ไขปัญหายังคงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ในการนำเทคโนโลยีมาใช้คิดว่าอยู่ในระดับปานกลางเพราะมีเพียง Page Facebook เท่านั้นไม่มีเทคโนโลยีอื่น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารพยายามจะสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนโดยส่งหนังสือเชิญข้าราชการเจ้าหน้าที่รัฐเข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวของตลาดน้ำแต่พบว่ายังไม่มีความคืบหน้าเท่าไร” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16-18 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อย สำหรับทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาหรือประธานตลาดน้ำวัดลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาของผู้บริหาร พบว่า สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงการเปิดเพจ Facebook ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้น ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นเช่น LINE Application หรือ LINE official มาใช้เพื่อการจัดการหรือส่งเสริมการตลาด

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่าในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นอยู่ในระดับดี ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำอยู่ในระดับดีแต่ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่มีการหมุนเวียนบ่อย ผู้บริหารตลาดน้ำจะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “การใช้เทคโนโลยียังมีน้อยอยู่ในการจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำแต่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19-21 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่ในระดับดี สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาในระดับน้อย เช่นมีเพียงการเปิดเพจ Facebook วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่าอยู่ในระดับดี ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำอยู่ในระดับดี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “การใช้เทคโนโลยียังอยู่ปานกลางเนื่องจากมีเพียงการใช้ Facebook เท่านั้นและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้ยั่งยืนสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่ารูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อย การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง วิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นอยู่ในระดับดี ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาลอยู่ในระดับปานกลาง ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “รูปแบบการบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำยังไม่ชัดเจนเนื่องจากมีการหมุนเวียนเปลี่ยนของเจ้าหน้าที่บ่อยเจ้าหน้าที่มีการลาออกบ่อย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำยังใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเพียงแค่ระดับปานกลางเพราะใช้แค่ Facebook แต่ก็มีวิสัยทัศน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.2.4 ปัจจัยด้านการควบคุม

ปัจจัยการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านของการควบคุม สามารถวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชน มีความเห็นตรงกันว่า ทางภาครัฐไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการควบคุมการจัดการของตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐไม่มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐไม่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาของการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเว้นแต่มีข้อร้องเรียนส่งมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาเมื่อนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาจึงจะเข้าไปดำเนินการตามข้อร้องเรียน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐให้ความเห็นว่าการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอยู่ในระดับดี เนื่องจากไม่มีข้อร้องเรียนการจัดการของตลาดน้ำมาถึงภาครัฐ สำหรับการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่า ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลและในส่วนการจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับดี เนื่องจากจำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการตลาดน้ำมายังองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และเทศบางตำบลลำพญามีจำนวนน้อย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาคประชาชนให้ความเห็นว่าการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานนั้นคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมโดยมีการประชุมประจำเดือนและมีการติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ สำหรับการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนนั้นจะมีการประเมินผลโดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการประเมินผลโดยการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถเป็นต้น และในส่วนการจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่า ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงาน ในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นผู้บริหารตลาดน้ำจะติดตามเรื่องปัญหาข้อร้องเรียนของผู้ประกอบ การและผู้ใช้บริการตลาดน้ำวัดลำพญาโดยให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ตลาดเรื่องพื้นที่การจอดรถพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นที่ทิ้งขยะห้องน้ำและในส่วนของผู้บริหารสาธารณะประโยชน์เช่นเรื่องของการเก็บค่าเช่าให้รายงานผลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนที่มาโดยให้รายงานเป็นรายสัปดาห์และรายเดือนและหากมีปัญหาใดที่ยังไม่แก้ไขภายใน 1 เดือนผู้บริหารจะลงมาจัดการปัญหาโดยสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตัวเองเพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนนี้เป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาทางภาครัฐไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการควบคุมการจัดการของตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐไม่มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาแต่หากมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการของตลาดน้ำวัดลำพญามาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาจึงจะนำเรื่องไปปรึกษาและดำเนินการโดยเชิญผู้บริหารของตลาดน้ำวัดลำพญามาพูดคุย การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพบว่าภาครัฐไม่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาของการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเว้นแต่มีข้อ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ร้องเรียนส่งมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาเมื่อนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาจึงจะเข้าไปดำเนินการตามข้อร้องเรียน ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ภาครัฐไม่มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ภาครัฐจะเข้าไปดูแลหรือควบคุมต่อเมื่อมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการของตลาดน้ำส่งมาถึงอบตก็จะดำเนินงานโดยเชิญผู้บริหารมาพูดคุย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบภาครัฐไม่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “การควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนงานเป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารภาครัฐไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ภาครัฐจะเข้าไปดูแลการทำงานของตลาดน้ำต่อเมื่อมีเรื่องร้องเรียนส่งมา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-15 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำวัดลำพญาด้านสิทธิประโยชน์ ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอยู่ในระดับดี มีการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่า ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในเรื่องการประเมินผล

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีการจัดการปัญหาอย่างรวดเร็ว ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารตลาดน้ำมีการควบคุมแผนงานให้ตรงการโปรแกรมเป็นอย่างดี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ร้านค้าไม่ใช่ผู้ประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารแก้ไขปัญหา ข้อร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16-18 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการอาหารและเครื่องดื่ม ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอยู่ในระดับดี ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพบว่า ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับดี เนื่องจากไม่มีความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารตลาดน้ำและผู้ประกอบการ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารตลาดน้ำมีการควบคุมให้เป็นไปตามแผนงานได้อย่างดีแต่ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ปกติกรรมการจะแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วทำให้ผลกระทบต่อการทำงานมีน้อย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19-21 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านกิจการสินค้าจากชุมชน ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมและติดตามการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอยู่ในระดับดี ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับดี เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ได้รับผลกระทบหรือมีความเสียหายเกิดขึ้นจากปัญหา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารมีการติดตามงานได้เป็นอย่างดีและตอบรับข้อเสนอของผู้ประกอบการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลผู้บริหารจะเป็นคนจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นและเราก็ไม่ได้รับผลกระทบเพราะปัญหาได้รับการแก้ไข” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนกลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญาด้านการท่องเที่ยว ให้ข้อมูลในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอยู่ในระดับดี ผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารตลาดน้ำมีการติดตามและควบคุมแผนการทำงานไปได้อย่างดีทำให้ไม่มีปัญหาหรือข้อร้องเรียนเกิดขึ้นผู้บริหารมีความสามารถในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ร้านค้าหรือผู้ประกอบการไม่มีส่วนร่วมไม่มีความรับผิดชอบไม่มีหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.2.5 ปัจจัยด้านศักยภาพของคน

ปัจจัยการบริหารในด้านศักยภาพของคน ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา สรสรุปความเห็นจากตัวแทนภาครัฐได้ว่าความสามารถและทักษะของผู้บริหารกรรมการของตลาดน้ำวัดลำพญามีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมกับมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของลำพญาปานกลาง แต่ในส่วนทักษะการสื่อสารในการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวนอกสถานที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาอาจจะต้องมีการปรับปรุง บุคลากรมีความสามารถและทักษะในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในด้านการวางแผนการเจรจาและการทำงานร่วมกันค่อนข้างดี มีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว แต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้ ส่วนตัวแทนภาคประชาชนเห็นว่าความสามารถและทักษะของผู้บริหารกรรมการของตลาดน้ำวัดลำพญามีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมกับมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของลำพญาในระดับดี แต่ควรปรับปรุงทักษะการสื่อสารในการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวนอกสถานที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญา บุคลากรมีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวและความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่าความสามารถและทักษะของผู้บริหารกรรมการของตลาดน้ำวัดลำพญามีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมกับมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของลำพญาปานกลาง ในด้านของการสื่อสารในคณะกรรมการกันเองมีการสื่อสารที่ดีเพราะว่าในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญามีเรื่องร้องเรียนมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาน้อยมากแต่ในส่วนทักษะการสื่อสารสูตรภายนอกในการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวนอกสถานที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาอาจจะต้องมีการปรับปรุง บุคลากรมีความสามารถและทักษะในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในด้านการวาง

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

แผนการเจรจาและการทำงานร่วมกันค่อนข้างดี มีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว บุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ผู้บริหารตลาดน้ำมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเนื่องจากมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นอย่างดี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารเป็นคนในพื้นที่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่เป็นอย่างดี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “การสื่อสารอาจจะต้องปรับปรุงเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมตลาดน้ำวัดลำพญาเพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารมีทักษะในการวางแผนกิจกรรมท่องเที่ยวเนื่องจากมีความรู้ดีว่าพื้นที่ตรงไหนของลำพญาเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจเป็นจุดเด่นและนำมาสร้างเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารอาจจะขาดทักษะในการนำเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวแปลกใหม่ที่น่าสนใจดึงดูดนักท่องเที่ยวและแข่งขันกับตลาดน้ำอื่น ๆ ได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชน ให้ข้อมูลความสามารถและทักษะของผู้บริหารกรรมการของตลาดน้ำวัดลำพญามีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมกับมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของลำพญาในระดับดีเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ และพักอาศัยในพื้นที่มาตั้งแต่เกิด ทำให้มีความสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้านในพื้นที่ แต่ควร

ปรับปรุงทักษะการสื่อสารในการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวนอกสถานที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาและเพิ่มการประชาสัมพันธ์ หรือ จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับปีก่อนหน้านี้ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและดึงนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำวัดลำพญา เช่นเดียวกับตลาดน้ำดำเนินสะดวก บุคลากรมีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวค่อนข้างดี ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ความรู้ความสามารถและทักษะของผู้บริหารตลาดน้ำมีศักยภาพเกี่ยวกับพื้นที่สูงเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่พักอาศัยในพื้นที่มาตั้งแต่เกิดมีความสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้านในพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ผู้บริหารหรือกรรมการตลาดน้ำมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่เข้าใจพื้นที่ดีรู้ว่าพื้นที่บริเวณไหนสามารถจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ทักษะในการสื่อสารเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวใหม่ ๆ เข้ามาหรือการประชาสัมพันธ์ตรงนี้กรรมการควรปรับปรุง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำกับปีก่อน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 21, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “ควรจะดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท้องท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำวัดลำพญาเช่นเดียวกับตลาดน้ำดำเนินสะดวก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 24, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4.2.6 ปัจจัยด้านศักยภาพของพื้นที่

ปัจจัยการบริหารในด้านศักยภาพของพื้นที่ ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา สรุปความเห็นจากตัวแทนภาครัฐ พบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญา มีความพร้อมในการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวมีทรัพยากรธรรมชาติมีแม่น้ำที่สวยงามสามารถที่จะท่องเที่ยวทำกิจกรรมทางน้ำได้รวมถึงมีวัฒนธรรมการจักสานที่สามารถเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมได้พร้อมกับยังมีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญา ตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความปลอดภัย ในส่วนความเห็นจากตัวแทนภาคประชาชน พบว่าพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ มีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญา ตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย มีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการที่จอดรถ การจัดการขยะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี

พื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญาเริ่มเปิดให้บริการครั้งแรกในวันอาทิตย์ที่ 5 กันยายน พ.ศ.2542 ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่5 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยในช่วงแรก ๆ ที่เปิดบริการเฉพาะวันอาทิตย์ และเมื่อเป็นที่รู้จักมากขึ้น ต่อมาจึงเปิดบริการทุกวันเสาร์และอาทิตย์รวมทั้งวันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดบริการตั้งแต่เวลา 07.00-16.00น โดยใช้บริเวณวัดลำพญาและชายฝั่งแม่น้ำท่าจีนเป็นที่จัดตลาดน้ำมาจนถึงปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญาจัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของ สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา วัดลำพญา และชาวตำบลลำพญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านและเกษตรกรในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งชุมนุมสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วยบรรยากาศคุ้งน้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีนท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ในปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสังคม นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้พักผ่อนและชื่นชม

ธรรมชาติบริเวณตลาดน้ำแล้ว ทางตลาดน้ำยังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่าง เช่น บริการล่องเรือแจวโบราณ บริการล่องแพชมธรรมชาติ ด้านทิศใต้ และทิศเหนือ เพื่อชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้าน รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีสินค้าหลากหลายชนิด โดยในระยะเริ่มต้นมีร้านค้าประมาณ 40 ร้าน ต่อมาได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า300 ร้านค้า ซึ่งแบ่งเป็นร้านค้าบริเวณซุ้มจาก ร้านค้าในเรือเช่า ร้านค้าในเรือส่วนตัว ร้านค้าในแพขนาดใหญ่ โดยมีประชาชนที่เข้ามามีกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันจากหลากหลายแห่งคือ ชาวตำบลลำพญาทั้ง11หมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลคลองนกกระทุง ตำบลบางระกำ ตำบลนราภิรมย์ ตำบลบางภาษี นอกนั้นมาจากอีกหลายแห่ง เช่น จากอำเภอบางเลน อำเภอสามพราน และผู้ค้าจากกรุงเทพฯบางส่วน ร้อยละ80ของชาวตำบลลำพญาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้สินค้าส่วนมากที่วางจำหน่ายในตลาดน้ำฯเป็นสินค้าทางการเกษตร ผักพื้นบ้าน ผลไม้ต่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตมาจากสวนที่ชาวบ้านปลูกเอง และซื้อมาจากที่อื่นบ้างในส่วนที่ไม่มี นอกจากนี้ยังมีร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่ม ขนมพื้นบ้านที่ชาวบ้านนำกลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง รวมทั้งมีร้านค้าเครื่องจักสาน การรวมกลุ่มของแม่บ้านตำบลลำพญาผลิตข้าวซ้อมมือ การนวดแผนโบราณ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาประมาณวันละ 3,000คน เฉลี่ย 24,000-28,000 คนต่อเดือน โดยขึ้นอยู่กับวันหยุดนักขัตฤกษ์ของแต่ละเดือนด้วย

> “ตลาดน้ำวัดลำพญา เกิดจากชุมชนชาวลำพญา และจะอยู่เพื่อชุมชนชาวลำพญาตลอดไป ภายใต้ความสามัคคี ช่วยเหลือเผื่อแผ่ เอื้ออาทรและมีมิตรไมตรีต่อกันเสมือนหนึ่งพี่น้อง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตลาดน้ำวัดลำพญาต่อไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าศักยภาพของพื้นที่มีความพร้อมในการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวมีทรัพยากรธรรมชาติมีแม่น้ำที่สวยงามสามารถที่จะท่องเที่ยวทำกิจกรรมทางน้ำได้ รวมถึงมีวัฒนธรรมการจักสานที่สามารถเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมได้พร้อมกับยังมีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญา ตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและ

หลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาท้องที่มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการที่จอดรถในการพยายามป้องกันน้ำท่วมและในการจัดการขยะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน พบว่ามีความปลอดภัยที่ดีมีการจัดการของส่วนรักษาความปลอดภัยที่ดีและมีการเดินตรวจตาในส่วนที่จอดรถในส่วนห้องน้ำและในส่วนพื้นที่ที่ติดกับแม่น้ำ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ในด้านศักยภาพของพื้นที่พบว่าตลาดน้ำมีศักยภาพในด้านทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำที่สะอาดและยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นอย่างดี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ศักยภาพของพื้นที่พบว่ามีแม่น้ำที่สวยงามสามารถทำกิจกรรมทางน้ำได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “วัฒนธรรมในการทำเครื่องจักสานสามารถเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นศักยภาพที่สำคัญของพื้นที่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “มีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญาส่วนนี้สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีเหมาะสมแก่นักท่องเที่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชน ให้ข้อมูลในด้านพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา พื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในเชิงทิวทัศน์ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรมได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมของคนชายน้ำที่ใช้เรือเป็นพาหนะหลัก และมีอาชีพปลูกผัก และ

ประวัติศาสตร์ มีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญา ตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี ในการจัดการที่จอดรถ การจัดการขยะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดีมีเจ้าหน้าที่และตำรวจชุมชนดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> "ศักยภาพในด้านพื้นที่ของตลาดน้ำวัดลำพญามีสูงสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้หลากหลาย" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> "ตลาดน้ำวัดลำพญามีทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำที่สวยงามสะอาด" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> "ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมของคนชายน้ำที่ใช้เรือเป็นพาหนะหลักมีอาชีพปลูกผัก" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 22, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> "พื้นที่ลำพญายังมีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของคน" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 23, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> "คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญามีการพัฒนาเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ตลอดเวลาเช่นการเพิ่มที่จอดรถการจัดการขยะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและมีระบบความปลอดภัยที่ดีมีเจ้าหน้าที่และตำรวจชุมชนคอยดูแลพื้นที่" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

4.2.7 ปัจจัยด้านงบประมาณ

ปัจจัยการบริหารในด้านงบประมาณ ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา สรุปความเห็นของตัวแทนภาครัฐ พบว่า ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนและการ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

กำหนดงบประมาณไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ ไม่มีส่วนร่วมในการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว ในส่วนตัวแทนภาคประชาชนมีความเห็นว่าการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ ตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี มีการใช้งบประมาณนำมาลงทุนในการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับร้านค้า และนักท่องเที่ยวโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำวัดลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยทุกครั้ง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านการวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าด้านการวางแผนและการกำหนดงบประมาณนั้น ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้ ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญา การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำวัดลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้แก่ จัดการสร้างที่จอดรถหรือจัดการสร้างห้องน้ำเพิ่มขึ้น ตลาดน้ำวัดลำพญามีการลงทุนในการจัดทำแพเพื่อขายสินค้าเพิ่มขึ้นและมีการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเช่นเต็นท์สำหรับไหว้พระ แต่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการร่วมลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญา”
> (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

“ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายหรือตรวจสอบงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “ตลาดน้ำมีการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกเช่นการสร้างที่จอดรถแต่ไม่ได้ใช้งบของภาครัฐ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการลงทุนในโครงการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-24 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชน ให้ข้อมูลการวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำวัดลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำวัดลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยทุกครั้ง ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “กรรมการบริหารตลาดน้ำใช้งบประมาณจากเงินค่าเช่าที่ได้รับจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัด” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญาลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเช่นการพัฒนาพื้นที่หรือการสร้างสถานที่จอดรถโดยใช้งบประมาณมาจากรายได้ของตลาดน้ำซึ่งต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำด้วยทุกครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “งบประมาณรายรับรายจ่ายที่เกิดจากการท่องเที่ยวค่าบำรุงรักษาต่าง ๆ มีการจัดทำงบประมาณและใช้เงินงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญามาใช้บริหารกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากงบประมาณของภาครัฐ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

4.2.8 ปัจจัยด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

ปัจจัยการบริหารในด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา สรุปความเห็นจากตัวแทนของภาครัฐพบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญามีการส่งเสริมวัฒนธรรมและส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรมตามเทศกาล มีกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างดีโดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมในเทศกาลต่าง ๆ มีการแสดงศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นลำพญาเป็นประจำ การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ ในส่วนความเห็นจากภาคประชาชนพบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน มีการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การ

เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ มีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีการส่งเสริมวัฒนธรรมและส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรมตามเทศกาลเช่นเทศกาลลอยกระทงเ ทศกาลสงกรานต์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวและจับจ่ายใช้สอยในตลาดน้ำวัดลำพญา มีกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างดีโดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมในเทศกาลต่าง ๆ มีการแสดงศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นลำพญาเป็นประจำ ในส่วนการดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ พบว่ามีการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และมีการจัดทำพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่ามีการส่งเสริมศิลปะงานหัตถกรรมของท้องถิ่นโดยมีการจักสานกิจกรรมสอนการจักสานและมีผลิตภัณฑ์จักสานจากคนท้องถิ่นเกี่ยวกับนำผักตบชวามาจักสานเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายในตลาดน้ำวัดลำพญา มีการส่งเสริมศิลปะโดยมีการจัดแสดงและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องการจักสานผักตบชวามาเป็นสินค้าตะกร้าเครื่องเรือนต่าง ๆ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรมตามเทศกาลเช่นเทศกาลลอยกระทงเทศกาลสงกรานต์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาจับจ่ายใช้สอยในตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีการแสดงศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นประจำเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนลำพญาที่แท้จริง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญมีการจัดทำพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมช่างฝีมือท้องถิ่นในการสร้างรายได้และเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “การจัดกิจกรรมการสอนการจักสานและมีผลิตภัณฑ์จักสานในการนำผักตบชวามาจากสารเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายในตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-32 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมงานฝีมือ การจักสาน การนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำ แล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด เนื่องจากมีตลาดน้ำที่ทางวัดและชาวบ้านร่วมกันจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2542 โดยสร้างแพ ลงไปในแม่น้ำ ภายในขายอาหารคาวหวานนานาชนิด รวมถึงมีบริการล่องเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำด้วย นอกจากนี้วัดลำพญายังเป็นศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งของศูนย์บูรณาการฯ คือต้องจัดให้มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน สันนิษฐานได้ว่าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญาเกิดขึ้นด้วยเหตุดังกล่าว

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นอาคารทรงไทยใต้ถุนสูง สร้างติดแม่น้ำนครชัยศรี อยู่ภายในบริเวณวัดลำพญา เปิดให้เข้าชมครั้งแรกในปี 2543 ชั้นล่างจัดแสดง เรือพื้นบ้านต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร อาทิ เครื่องสีข้าว คันไถ รูปปั้นควายจำลอง เป็นต้น ส่วนชั้นบนจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องลายคราม เครื่องแก้ว เครื่องปั้นดินเผา ไหกระเทียม ไหใส่พลู ที่ปั๊มลมสำหรับทำทองรูปพรรณ หินบดยา ฝาละมีบดยา เครื่องมือจับปลา เครื่องมือชั่งตวงวัด เครื่องจักสาน เตารีด พัดลม โทรศัพท์ วิทยุ และโทรทัศน์รุ่นอดีต ภาชนะสังกะสีเคลือบ หมวกกะโล่ ตะเกียงลาน หีบพระธรรม ธรรมมาสน์ สมุดไทย ภาพถ่ายในอดีตของวัด ธนบัตรรุ่นเก่า กระดองตะพาบน้ำ เป็นต้น ของที่จัดแสดงได้มาจากการบริจาคของชาวบ้านและผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งจะมีแผ่นกระดาษเขียนชื่อของผู้บริจาคติดอยู่กับของชิ้นนั้น ๆ โดยผู้บริจาคสิ่งของให้แก่พิพิธภัณฑ์จะได้รับใบอนุโมทนาบัตรจากสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาด้วย พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ บริหารจัดการโดยวัดลำพญาและสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา ทางพิพิธภัณฑ์มีผู้ดูแลและให้ความรู้แก่ผู้เยี่ยมชม โดยท่านหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของวัด ส่วนอีกท่านหนึ่งเป็นครูโรงเรียนวัดลำพญา โดยจะผลัดเปลี่ยนเวรกันมา

การส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง ดังนี้

1) งานประเพณีลอยกระทงจัดขึ้นในช่วงวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปีซึ่งเป็นฤดูน้ำหลากน้ำจะเต็ม 2 ฝั่งทำให้แม่น้ำใสสะอาดเป็นบรรยากาศที่สวยงามเหมาะแก่การลอยกระทงโดยกิจกรรมที่จัดขึ้นได้แก่การประกวดนางนพมาศการประกวดกระทงการประกวดคมแขวนและมีการเล่นพื้นบ้าน

2) การฟ้อนแคนการฟ้อนแคนเป็นประเพณีที่สืบทอดมาแต่โบราณก่อนอพยพมาอยู่ในประเทศไทยในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรีจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคมอันเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพบปะกันระหว่างหนุ่มสาวบนลานขวงซึ่งนำไปสู่การมีครอบครัว

3) ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีของชาวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลานานสงกรานต์เป็นคำที่ชาวบ้านทั่วไปนิยมใช้แต่คำเต็ม ๆ คือจุดสงกรานต์

4) ประเพณีทำบุญการทำบุญคือการทำความดีตามหลักคำสอนในศาสนาพุทธและวิถีของคนไทยดังนั้นจะมีประเพณีการทำบุญในวันสำคัญของทางพุทธศาสนาเป็นการทำบุญตักบาตรซึ่งจะมีพระจากวัดมาบิณฑบาตในตอนเช้าและได้ทำบุญถวายสังฆทานรวมทั้งถวายภัตตาหารเพลให้พระสงฆ์ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ตลาดน้ำวัดลำพญาเน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นสอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนลำพญาเช่นหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ชุมชนในตลาดน้ำวัดลำพญาเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมด้วยการอนุรักษ์วิถีชีวิตผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนสร้างบรรยากาศการซื้อขายบนแพริมน้ำรวมถึงสามารถที่จะแวะนมัสการหลวงพ่อมงคลมาสามานิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 31, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2567)

> “ชุมชนลำพญาและตลาดน้ำวัดลำพญาได้จัดทำแหล่งเรียนรู้และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้แก่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 27, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

> “การล่องเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเภทหนึ่ง และยังส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.2.9 ปัจจัยด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

ปัจจัยการบริหารในด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา สรุปความเห็นของตัวแทนภาครัฐ พบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญามีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนโดยจัดการบริหารจัดการขยะ ลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่าย เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ ได้มีการจัดตั้งและติดตั้ง

เซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไป มีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้าน ในส่วนของภาคประชาชนพบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาได้เน้นการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่าย การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1-12 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาครัฐ ให้ข้อมูลในด้านกระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีการบริหารจัดการขยะโดยมีการแยกขยะและมีการวางถังขยะไว้เป็นจำนวนมากหลายพื้นที่เพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการทิ้งเศษอาหารหรือเศษขยะลงในแม่น้ำ การลดปริมาณขยะโดยการใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติแทนโฟมหรือบรรจุภัณฑ์พลาสติก คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ การดำเนินการในพบว่ามีการพยายามลดปริมาณขยะโดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์โดยการส่งเสริมให้ใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติเช่นใบตองหรือหยวกกล้วยมาแทนโฟมหรือพลาสติกการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ส่งเสริมแนะนำให้ผู้ประกอบการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากใบตองหยวกกล้วยและกระดาษแทนที่จะใช้โฟมหรือพลาสติก การประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้อง สำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติก

เหมือนที่ผ่านมา การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ในส่วนนี้ยังไม่พบว่ามีการฝึกอบรมของตลาดน้ำวัดลำพญา มีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติก นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีการรักษาสมดุลของระบบนิเวศโดยการแยกขยะปริมาณขยะโดยใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติแทนโฟมหรือพลาสติก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “มีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองหรือหยวกกล้วยแทนโฟมหรือพลาสติก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “มีการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มการใช้พลังงานทางเลือกทำให้การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ให้ความรู้และฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13-32 ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคประชาชน ให้ข้อมูลในด้านกระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

กระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่าการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบ เป็นต้นดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “มีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองกาบกระทงหรือกระดาษรังไข่สำหรับใส่อาหารและเครื่องดื่มแทนโฟม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “มีการใช้ถุงผ้าของนักท่องเที่ยวมากขึ้นแทนที่จะใช้ถุงพลาสติก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

“มีการรณรงค์ในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 25, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

“มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะรวมถึงติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์ในบริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 30, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางที่ 4.2 สรุปความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการจัดการตลาดน้ำวัดดำพญา

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	ผู้ให้ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	การมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข	การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางที่ 4.2 สรุปความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา (ต่อ)

ลำดับ	ผู้ที่ท่านอยู่อาศัยในชุมชนเรือนแพ	ผู้ที่ท่านอยู่อาศัยในชุมชนริมน้ำ	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา
11	✓		✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
12	✓		✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
13		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
14		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
15		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
16		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗
17		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓				
18		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗
19		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗
20		✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางที่ 4.2 สรุปความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา (ต่อ)

ลำดับ	ผู้ที่ท่านอยู่อาศัยในชุมชนรอบๆ	ผู้ที่ท่านอยู่อาศัยในชุมชนรอบๆ	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ
21	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
22	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
24	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
25	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
26	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
27	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
28	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
29	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
30	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางที่ 4.2 สรุปความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา (ต่อ)

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาครัฐ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาคเอกชน	การวางแผน	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	การจัดองค์การ	การมีส่วนร่วมในการจัดองค์การ	การนำ	การมีส่วนร่วมในการนำ	การควบคุม	การมีส่วนร่วมในการควบคุม	ศักยภาพของคน	การมีส่วนร่วมในศักยภาพของคน	ศักยภาพพื้นที่	การมีส่วนร่วมในศักยภาพพื้นที่	งบประมาณ	การมีส่วนร่วมในงบประมาณ	การอนุรักษ์ขนบธรรมเชิงวัฒนธรรม	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ขนบธรรมเชิงวัฒนธรรม	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน
31		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
32		✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
มีส่วนร่วม			9	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9	-	-	-	9	-	9	-
ไม่มีส่วนร่วม			23	32	32	32	32	32	32	32	23	32	23	32	32	32	23	32	23	32

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4.3 การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ตลาดน้ำวัดลำพญา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน ประกอบด้วย (1) ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 3 คน (2) ผู้นำชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 3 คน (3) คณะกรรมการวัดลำพญา และ (4) ผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 3 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาครัฐ โดย ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันตำบลลำพญา รวมถึง นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา และปลัดเทศบาลตำบลลำพญา และภาคประชาชน ประกอบด้วย กรรมการวัดลำพญา และ ผู้ประกอบการด้านอาหาร และผู้ประกอบการด้านสินค้าหัตถกรรมชุมชน พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา อย่างไรก็ตามนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลลำพญาไม่ได้อยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญาทางเราไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพราะเราไม่ได้เป็นคณะกรรมการวัดและคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาเรื่องนี้เป็นเรื่องของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “เรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำเป็นการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำซึ่งภาครัฐไม่ได้มีส่วนร่วมและไม่ได้เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการของตลาดน้ำจึงไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ในส่วนนี้ผมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเนื่องจากเป็นคณะกรรมการตลาดน้ำแต่ว่าการเข้ามาเป็นคณะกรรมการนั้นเป็นในนามส่วนตัวไม่ได้เข้ามาเพราะตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในคณะกรรมการบริหารไม่มีภาครัฐเป็นกรรมการโดยตำแหน่งถ้าจะมีผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันก็เป็นกรรมการในฐานะส่วนตัว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลลำพญา จึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาชีพของท้องถิ่น ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ภาครัฐมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญาเพราะว่าอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นคนตัดสินใจร่วมกับเทศบาลในเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “การตัดสินใจในเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนการอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างภาครัฐโดยเทศบาลและภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาพบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบทั้งส่วนของภาครัฐอันได้แก่ผู้ใหญ่บ้านกำนันตำบลลำพญาและภาคเอกชนภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา จึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในพื้นที่ โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านแผนงานโครงการการจัดการขยะ แผนงานการจัดการฝุ่น และแผนงานการจัดการน้ำ และแม่น้ำท่าจีน ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแผนการดำเนินงานเพราะว่าอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นคนตัดสินใจร่วมกับเทศบาลในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “การตัดสินใจในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างภาครัฐโดยเทศบาลและภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

4.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปฏิบัติ

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนงานการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการร่วมดำเนินงานตามแผนงานของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบเช่น หน้าที่ในส่วนของพื้นที่ หน้าที่ในส่วนของการรักษาความปลอดภัย หน้าที่ในส่วนของการบริหารการท่องเที่ยว หน้าที่ในส่วนของการบริหารจัดการวัด หน้าที่ในส่วนของการบริหารจัดการและสนับสนุนผู้ประกอบการและมีการปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับเทศบาลตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานของการท่องเที่ยวตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างเทศบาลตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานของการท่องเที่ยวตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างเทศบาลตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนงานการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “กรรมการวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา อยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการร่วมดำเนินงานตามแผนงานของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปี โดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับเทศบาลตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างเทศบาลตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างเทศบาลตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “การปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างเทศบาลตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “การปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

4.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าในการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดได้แก่ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากสามารถขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวและประชาชนที่มาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาสร้างรายได้ให้กับตนเองครอบครัว นอกจากนั้นคณะกรรมการวัดลำพญาก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เนื่องจากเมื่อมีผู้คนนักท่องเที่ยวประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาก็จะแวะทำบุญที่วัดก็มีการสร้างรายได้ให้กับวัดและยังช่วยประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของตลาดน้ำวัดลำพญาให้สังคมรับทราบและเชิญชวนนักท่องเที่ยวหรือประชาชนรายใหม่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาต่อไป นอกจากนี้ในส่วนเทศบาลตำบลลำพญาก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เช่นกันเนื่องจากว่าเมื่อตลาดน้ำวัดลำพญามีรายรับมากขึ้นก็มีการนำเงินรายได้มาพัฒนาพื้นที่ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสร้างความเจริญให้แก่พื้นที่ในเทศบาลตำบลลำพญาและ ประชาชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาหรือเทศบาลก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เนื่องจากว่ามีความเจริญมีการพัฒนาพื้นที่มีการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินงานของวัดลำพญานี้อาจจะเป็นทั้งในรูปแบบการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่เป็นมูลค่าทางการเงินและการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ที่เป็นไม่ใช่มูลค่าทางการเงินซึ่งได้แก่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มากขึ้นสิ่งแวดล้อมที่สะอาดขึ้นเป็นต้น ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เช่นกัน เมื่อตลาดน้ำวัดลำพญามีรายรับมากขึ้นก็มีการนำเงินรายได้มาพัฒนาพื้นที่ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสร้างความเจริญให้แก่พื้นที่ในเทศบาลตำบลลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์เนื่องจากสามารถขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวและประชาชนที่มาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาสร้างรายได้เพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เนื่องจากว่ามีความเจริญมีการพัฒนาพื้นที่มีการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งอาจจะเป็นการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ที่เป็นไม่ใช่มูลค่าทางการเงินซึ่งได้แก่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มากขึ้นสิ่งแวดล้อมที่สะอาดขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นประชาชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและเทศบาลตำบลลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์มากที่สุดเพราะมีประโยชน์จากการได้รับการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำหัตถกรรมจักสาน การประกอบอาชีพนวดแผนโบราณหรือวัฒนธรรมในการทำอาหารและวัฒนธรรมทางด้านศาสนาความเชื่อก็ยังได้รับการอนุรักษ์ไว้ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้ประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก นอกจากนี้คณะกรรมการวัดลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมเนื่องจากวัดหรือศาสนานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและได้มีการอนุรักษ์กิจกรรมทางศาสนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธได้รับการอนุรักษ์ไว้ผ่านการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา สำหรับเทศบาลตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมในทางอ้อมเนื่องจากว่าตลาดน้ำวัดลำพญาอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลลำพญาการที่มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมการที่มีการ

จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้นก็ทำให้ประชาชนและตัวเทศบาลตำบลลำพญาเองได้รับประโยชน์มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ในทางอ้อม ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมในทางอ้อมเนื่องจากว่าตลาดน้ำวัดลำพญาอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลลำพญาการที่มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมการที่มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้นก็ทำให้ประชาชนและตัวเทศบาลตำบลลำพญาเองได้รับประโยชน์มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ในทางอ้อม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “คณะกรรมการวัดลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมเนื่องจากวัดหรือศาสนานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและได้มีการอนุรักษ์กิจกรรมทางศาสนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธได้รับการอนุรักษ์ไว้ผ่านการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ประชาชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและเทศบาลมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์มากที่สุดเพราะมีประโยชน์จากการได้รับการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำหัตถกรรมจักสาน การประกอบอาชีพนวดแผนโบราณหรือวัฒนธรรมในการทำอาหารและวัฒนธรรมทางด้านศาสนาความเชื่อก็ยังได้รับการอนุรักษ์ไว้ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้ประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามากที่สุดก็คือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและพื้นที่ใกล้เคียงเนื่องจากมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นมีการบริหารจัดการขยะที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้นและก็ไม่มีมลพิษในเรื่องของน้ำไม่มีมลพิษเกี่ยวกับขยะหรือแม้กระทั่งฝุ่น นอกจากนี้เทศบาลตำบลลำพญาก็มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพราะว่าเมื่อมีโครงการหรือการดำเนินงานตลาดน้ำที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการเก็บขยะมีการช่วยกันทำความสะอาดแม่น้ำท่าจีนมีการคัดแยกขยะนั้นก็ทำให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้นประชาชนก็มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นซึ่งทำให้เทศบาลตำบลลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมนี้ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “เทศบาลก็มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพราะว่าเมื่อมีโครงการหรือการดำเนินงานตลาดน้ำที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการเก็บขยะมีการช่วยกันทำความสะอาดแม่น้ำท่าจีนมีการคัดแยกขยะนั้นก็ทำให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้นประชาชนก็มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามากที่สุดก็คือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและพื้นที่ใกล้เคียงเนื่องจากมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและพื้นที่ใกล้เคียงเนื่องจากมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นมีการบริหารจัดการขยะที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้นและก็ไม่มีมลพิษในเรื่องของน้ำไม่มีมลพิษเกี่ยวกับขยะหรือแม้กระทั่งฝุ่น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

4.3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นได้แก่คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญามีองค์ประกอบของภาคประชาชนประกอบด้วยคณะกรรมการวัดลำพญา ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานนั้นทางคณะกรรมการบริหารจะทำการสำรวจจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเป็นรายปีปีละ 1 ครั้งแต่ในการประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีการประเมินผลรายไตรมาสก็คือปีละ 4 ครั้ง

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของนักท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของนักท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาได้แก่ตัวนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการด้านอาหารของตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญานั้นได้แก่ตัวผู้ประกอบการในส่วนต่าง ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญาไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการด้านอาหารผู้ประกอบการด้านสินค้าชุมชนผู้ประกอบการด้านสินค้าหัตถกรรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและผู้นำชุมชนได้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้านรวมถึงตัวของนักท่องเที่ยวเอง โดยผ่านการสำรวจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานทางคณะกรรมการบริหารจะทำการสำรวจจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเป็นรายปีปีละ 1 ครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2567)

> “การประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีการประเมินผลรายไตรมาสก็คือปีละ 4 ครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2567)

> “ตัวผู้ประกอบการในส่วนต่าง ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญาไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการด้านอาหารผู้ประกอบการด้านสินค้าชุมชนผู้ประกอบการด้านสินค้าหัตถกรรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของตลาดน้ำโดยทำแบบสอบถามปีละครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้นำชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

4.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา

แนวทางในการส่งเสริมการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาในมุมมองของด้านในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 4 คน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม (3) ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา และ (4) นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.4.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนจากปัจจัยการบริหาร

4.4.1.1 การวางแผน

ในด้านการวางแผนการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนของตลาดน้ำวัดลำพญานั้น ควรจะมีการวางแผนตารางการท่องเที่ยวหรือตารางการเปิดตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นรายสัปดาห์รายเดือนและรายปีโดยมีการกำหนดกิจกรรมที่จะทำในแต่ละเดือนและมีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งการวางแผนการกำหนดตารางการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำวัดลำพญานั้นควรจะมี

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนและส่งเสริมให้การบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การวางแผนการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนของตลาดน้ำวัดลำพญานั้น ควรจะมีการวางแผนตารางการท่องเที่ยวหรือตารางการเปิดตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นรายสัปดาห์รายเดือนและรายปีโดยมีการกำหนดกิจกรรมที่จะทำในแต่ละเดือน” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ควรจะมีการวางแผนตารางการท่องเที่ยวหรือตารางการเปิดตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นรายสัปดาห์รายเดือนและรายปีโดยมีการกำหนดกิจกรรมที่จะทำในแต่ละเดือนและมีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้น ๆ” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “การวางแผนการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำควรจะเป็นการมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนและส่งเสริมให้การบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ในด้านการวางแผนการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนควรจะเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนของตลาดน้ำวัดลำพญา” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.2 การจัดองค์การ

พบว่าในปัจจุบันด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวปัจจุบันมีการบริหารโดยสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา และมีนายณรงค์ศักดิ์เลิศสิทธิพันธ์เป็นประธานกรรมการบริหาร มีผู้จัดการตลาดน้ำมีหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 4 ฝ่ายได้แก่กรรมการฝ่ายการเงิน กรรมการฝ่ายระเบียบ กรรมการฝ่ายควบคุมร้านค้าและกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นความร่วมมือระหว่างสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาวัดลำพญาและชาวตำบลลำพญารวมถึงผู้นำชุมชนตำบลลำพญาได้แก่ผู้ใหญ่บ้านและกำนัน แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของ เทศบาลตำบลลำพญา ซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐในพื้นที่ที่สำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการปรับการจัดองค์การให้มีองค์ประกอบของผู้นำชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา และ ตัวแทนจากเทศบาลตำบลลำพญาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วย ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “โครงสร้างคณะกรรมการควรเป็นตัวแทนภาครัฐและภาคประชาชนอย่างละเท่า ๆ กัน” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำควรมีภาครัฐเข้าไปเป็นตัวแทนด้วย อาจจะเป็นตัวแทนของเทศบาล หรือ กำนัน” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “การจัดองค์การให้มีองค์ประกอบของผู้นำชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและ ตัวแทนจากเทศบาลตำบลลำพญาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วย” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “โครงสร้างปัจจุบันขาดการมีส่วนร่วมของ เทศบาลตำบลลำพญา ซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐในพื้นที่ที่สำคัญ ดังนั้น ควรมีการปรับการจัดองค์การให้มีองค์ประกอบของตัวแทนจากเทศบาลตำบลลำพญาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ

บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วย” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.3 การนำ

พบว่าในปัจจุบันประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นผู้นำและประสานงานฝ่ายต่าง ๆ ด้วยตนเองซึ่งจะทำให้บุคลากรในภาคส่วนอื่นไม่มีบทบาทและไม่รับผิดชอบหน้าที่ของตัวเองอย่างชัดเจนดังนั้นจึงควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามบทบาทหน้าที่และตำแหน่งงานของกรรมการแต่ละคนนอกจากนี้คิดว่าการใช้เทคโนโลยีนำมาใช้ในการบริหารจัดการตลาดนำวัดลำพญาเป็นแนวทางที่ดีอีกแนวทางหนึ่ง ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ควรมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กรรมการแต่ละคำไปดำเนินการตามภารกิจและความรับผิดชอบของตัวเอง แบ่งงานกันทำ” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามบทบาทหน้าที่และตำแหน่งงานของกรรมการแต่ละคน” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ในปัจจุบันประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นผู้นำและประสานงานฝ่ายต่าง ๆ ด้วยตนเอง” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

“ควรเพิ่มการใช้เทคโนโลยีนำมาใช้ในการบริหารจัดการตลาดนำวัดลำพญา เช่น การใช้ไลน์ การทำเว็บไซต์” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4.4.1.4 การควบคุม

พบว่าในปัจจุบันยังไม่มีการควบคุมการดำเนินงานอย่างชัดเจนโดยส่วนใหญ่เป็นการควบคุมในลักษณะหลวมเนื่องจากเห็นว่าเป็นการเข้ามาดำเนินการในรูปแบบของจิตอาสาไม่มีค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริหารจึงทำให้เกิดการควบคุมที่หละหลวม ผลการวิจัยและแนวทางในการควบคุมผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะมีการควบคุมการดำเนินงานหรือการควบคุมแผนงานโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาควบคุมเช่นการใช้โปรแกรม LINE official หรือการใช้โปรแกรม Excel เพื่อประเมินผลว่ามีผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่และเป็นการง่ายต่อการประเมินผลของคณะกรรมการและบุคลากร ดังรายละเอียด ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ควรจะมีการควบคุมการดำเนินงานหรือการควบคุมแผนงานโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาควบคุมเช่นการใช้โปรแกรม LINE Official หรือการใช้โปรแกรม Excel เพื่อประเมินผล” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ควรจะมีการควบคุมการดำเนินงานหรือการควบคุมแผนงานโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาควบคุม เพื่อประเมินผลว่ามีผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ในปัจจุบันยังไม่มีการควบคุมการดำเนินงานอย่างชัดเจนโดยส่วนใหญ่เป็นการควบคุมในลักษณะหลวมเนื่องจากเห็นว่าเป็นการเข้ามาดำเนินการในรูปแบบของจิตอาสาไม่มีค่าตอบแทน” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ควรจะมีการควบคุมการดำเนินงานหรือการควบคุมแผนงานโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาควบคุม เพื่อประเมินผลว่ามีผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่และเป็นการง่ายต่อการประเมินผลของคณะกรรมการ

และบุคลากร” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.5 ศักยภาพของคน

พบว่าแนวทางการพัฒนาบุคลากรคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยจัดแบ่งหน้าที่และฝึกอบรมรวมถึงแจ้งหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรทุกท่านทราบเพื่อให้เข้าใจและพร้อมที่จะทำงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาควรปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากเดิมที่เข้าไปทำงานทุกส่วนในกรณีที่สมาชิกกลุ่มงานไม่รับผิดชอบ เปลี่ยนให้เป็นการติดตามและกระตุ้นการทำงานบ่อย ๆ ร่วมกับการลงมือทำด้วยกันในกรณีงานกลุ่มเพื่อแสดงให้เห็นว่าสมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของคนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จ นอกจากนั้นควรกำหนดแผนการทำงานไว้อย่างต่อเนื่องพร้อมกับชี้แจงให้ทุกคนทราบโดยทั่วกันแผนการทำงานอาจไม่จำเป็นต้องระบุวันที่ชัดเจนโดยอาจจะกำหนดเป็นสัปดาห์ในแต่ละเดือนเพื่อให้เห็นภาพของการทำงานตลอดทั้งปี ดังรายละเอียด ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“จัดแบ่งหน้าที่และฝึกอบรมรวมถึงแจ้งหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรทุกท่านทราบเพื่อให้เข้าใจและพร้อมที่จะทำงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ควรกำหนดแผนการทำงานไว้อย่างต่อเนื่องพร้อมกับชี้แจงให้ทุกคนทราบโดยทั่วกันแผนการทำงานอาจไม่จำเป็นต้องระบุวันที่ชัดเจนโดยอาจจะกำหนดเป็นสัปดาห์ในแต่ละเดือนเพื่อให้เห็นภาพของการทำงานตลอดทั้งปี” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของคนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จ” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาควรปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากเดิมที่เข้าไปทำงานทุกส่วนในกรณีที่สมาชิกกลุ่มงานไม่รับผิดชอบ เปลี่ยนให้เป็นการติดตามและกระตุ้นการทำงานบ่อย ๆ ร่วมกับการลงมือทำด้วยกันในกรณีงานกลุ่มเพื่อแสดงให้เห็นว่าสมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.6 ศักยภาพของพื้นที่

ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนผู้วิจัยได้สำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ระบุศักยภาพต่าง ๆ ของชุมชนตลอดจนโรงศึกษาชุมชนและวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาจะพิจารณาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านการบริการการท่องเที่ยวด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและด้านการตลาดการท่องเที่ยวจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงรุกพบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นตลาดน้ำที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านการบริการการท่องเที่ยวด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวซึ่งเมื่ออธิบายโดยรวมแล้วสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวพบว่ามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีจุดเด่นหลายประการอาทิเช่นเป็นตลาดวิถีชีวิตชุมชนตามสายน้ำที่ยังคงความเป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และอัตลักษณ์วิถีท้องถิ่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวการได้สัมผัสบรรยากาศการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติล่องแพล่องเรือดูวิถีชีวิตชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนและจุดเด่นที่สำคัญที่สุดที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวคือมีสินค้าและบริการที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นพืชผลทางการเกษตรอาหารขนมหวานเครื่องดื่มมีให้เลือกมากมายนานาชนิดและที่สำคัญมีราคาถูกการเดินทางสะดวกใช้เวลาไม่นานสามารถมาที่ตลาดน้ำวัดลำพญาที่เดียวก็สามารถท่องเที่ยวได้หลายอย่าง

2) ด้านการบริการการท่องเที่ยวการเดินทางไปยังตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถเดินทางไปโดยรถส่วนตัวรถตู้ประจำทางและรถโดยสารประจำทางด้านที่พักจากการสำรวจโรงแรมและที่พักในอำเภอบางเลนจังหวัดนครปฐมพบว่าโรงแรมและที่พักในอำเภอบางเลนมีทั้งโรงแรมโฮมสเตย์บังกะโลห้องเช่าห้องพักรายวันและรีสอร์ทสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวจำนวน 6 แห่งร้านอาหารปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญามีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า 300 ล้านครับซึ่ง

แบ่งเป็นร้านค้าบริเวณซุ้มจากร้านค้าในเรือเช่าร้านค้าในเรือส่วนตัวร้านค้าในแพขนาดใหญ่การบริการนำเที่ยวในชุมชนและตลาดน้ำวัดลำพญายังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่างเช่นบริการล่องเรือแจวโบราณบริการล่องแพชมธรรมชาติด้านทิศใต้และทิศเหนือเพื่อชมธรรมชาติ 2 ฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้านรวมทั้งการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง

3) ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวปัจจุบันมีการบริหารโดยสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาและมีนายณรงค์ศักดิ์เลิศสิทธิพันธ์เป็นประธานกรรมการบริหารมีผู้จัดการตลาดน้ำมีหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 4 ฝ่ายได้แก่กรรมการฝ่ายการเงินกรรมการฝ่ายระเบียบกรรมการฝ่ายควบคุมร้านค้าและกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นความร่วมมือระหว่างสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาวัดลำพญาและชาวตำบลลำพญารวมถึงผู้นำชุมชนตำบลลำพญาได้แก่ผู้ใหญ่บ้านและกำนันการบริหารจัดการทางตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการทำความสะอาดฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อเพื่อรองรับมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดและเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพ่อค้าแม่ค้าและผู้ประกอบการตลอดจนประชาชนและนักท่องเที่ยว

4) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์พบว่าการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญายังไม่ดีพอขาดความชัดเจนสื่อที่ออกไปไม่ได้ทำกันอย่างจริงจังส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะรู้จักตลาดน้ำวัดลำพญามาจากการบอกปากต่อปากอาจจะด้วยข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีที่ไม่ได้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์มากนักและไม่มีผู้ที่เข้ามาดูแลเว็บไซต์ที่คอยอัพเดทข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยและสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ยังมีจำนวนน้อยรวมทั้งขาดเนื้อหาการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลของที่ระลึกและยังขาดสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีเอกลักษณ์ในรูปของสัญลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ทันสมัยเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ตามคำให้สัมภาษณ์ของนักท่องเที่ยวที่ว่าราคาของสินค้าส่วนใหญ่ที่ไม่แพงทำให้สินค้าต่าง ๆ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากและที่สำคัญอีกอย่างคือความสวยงามของวัดลำพญาที่เป็นที่ตั้งของตลาดน้ำที่นักท่องเที่ยวสามารถกลับกราบสักการะพระประธานในพระอุโบสถและยังสามารถทำบุญไหว้พระได้อีกด้วยส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ที่เป็นจุดเด่นเช่นความเป็นสัดส่วนที่มีการแบ่งอย่างเป็นระเบียบบริเวณตลาดการเชื่อมโยงที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำที่มีเรือสำหรับนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมบริเวณใกล้เคียงกับตลาดน้ำวัดลำพญารวมถึงบรรยากาศของตลาดริมน้ำอีกด้วย

จากการมีส่วนร่วมในการเฝ้าสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้พบว่าการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนแต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหา

และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านศักยภาพของชุมชนและในสภาพทั่ว ๆ ไปของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาได้แก่ปัญหาเรื่องการจัดระเบียบลานจอดรถเนื่องจากปริมาณของรถมีจำนวนมากกว่าพื้นที่ลานจอดรถอีกทั้งพื้นที่บางส่วนของลานจอดรถยังประสบปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงเกิดฝนตกใหญ่จึงทำให้เกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่น่ามองปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยบริเวณซุ้มขายของที่อยู่ในสภาพทรุดโทรมปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกายของผู้ประกอบการร้านค้าปัญหามลพิษทางอากาศอันเป็นผลมาจากปริมาณของรถที่มีมากทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณลานจอดรถปัญหามลพิษที่เกิดจากขยะมูลฝอยเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจนทำให้จำนวนถังขยะที่มีอยู่ไม่เพียงพอนอกจากนี้ยังมีปัญหามลพิษทางน้ำเนื่องจากพบว่าผู้ประกอบการบางส่วนขายสินค้าประเภทอาหารและมีการทิ้งเศษอาหารหรือล้างภาชนะลงสู่แม่น้ำโดยตรงการค้นพบศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา ดังรายละเอียด ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “การท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนแต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านศักยภาพของชุมชนและในสภาพทั่ว ๆ ไปของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาได้แก่ปัญหาเรื่องการจัดระเบียบลานจอดรถ” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ตลาดน้ำวัดลำพญามีจุดเด่นหลายประการอาทิเช่นเป็นตลาดวิถีชีวิตชุมชนตามสายน้ำที่ยังคงความเป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และอัตลักษณ์วิถีท้องถิ่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวการได้สัมผัสบรรยากาศการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติล่องแพล่องเรือดูวิถีชีวิตชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนและจุดเด่นที่สำคัญที่สุดที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวคือมีสินค้าและบริการที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นพืชผลทางการเกษตรอาหารขนมหวานเครื่องดื่มมีให้เลือกมากมายนานาชนิดและที่สำคัญมีราคาถูกการเดินทางสะดวกใช้เวลาไม่นานสามารถมาที่ตลาดน้ำวัดลำพญาที่เดียวก็สามารถท่องเที่ยวได้หลายอย่าง” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

> “การบริหารจัดการการท่องเที่ยวปัจจุบันมีการบริหารโดยสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาและมีนายณรงค์ศักดิ์เลิศสิทธิพันธ์เป็นประธานกรรมการบริหารมีผู้จัดการตลาดน้ำมีหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “การบริการนำเที่ยวในชุมชนและตลาดน้ำวัดลำพญายังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่างเช่นบริการล่องเรือแจวโบราณบริการล่องแพชมธรรมชาติด้านทิศใต้และทิศเหนือเพื่อชมธรรมชาติ 2 ฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้านรวมทั้งการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.7 งบประมาณ

พบว่างบประมาณในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีเพียงพอเนื่องจากสามารถจัดเก็บรายได้จากแผงค้าของผู้ประกอบการเพียงพอกับจำนวนเงินที่ใช้จ้างบุคลากร นอกจากนี้ยังสามารถมีงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ในด้านการบริหารจัดการขยะหรือบริหารจัดการลานจอดรถและห้องน้ำ แนวทางในการบริหารงบประมาณควรจะต้องมีการจัดทำร่างงบประมาณเพื่อจะทำประมาณการรายรับรายจ่ายและประมาณการการลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังมีไม่เพียงพอเช่นห้องน้ำหรือลานจอดรถรวมถึงการปรับปรุงแพร้านค้าที่ทรุดโทรมลงเพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมตลาดน้ำวัดลำพญามากขึ้น ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “แนวทางในการบริหารงบประมาณควรจะต้องมีการจัดทำร่างงบประมาณเพื่อจะทำประมาณการรายรับรายจ่ายและประมาณการการลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังมีไม่เพียงพอ” (ผู้บริหารองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ควรจัดทำงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ในด้านการบริหารจัดการขยะหรือบริหารจัดการลานจอดรถและห้องน้ำ” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“งบประมาณในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีเพียงพอเนื่องจากสามารถจัดเก็บรายได้จากแผงค้าของผู้ประกอบการเพียงพอกับจำนวนเงินที่ใช้จ้างบุคลากร” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

“จะต้องมีการจัดทำร่างงบประมาณเพื่อจะทำประมาณการรายรับรายจ่ายและประมาณการการลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังมีไม่เพียงพอเช่นห้องน้ำหรือลานจอดรถรวมถึงการปรับปรุงแพร้านค้าที่ทรุดโทรมลงเพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมตลาดน้ำวัดลำพญามากขึ้น” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.8 การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

พบว่าการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมพบว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการเยือนแหล่งธรรมชาติเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สามารถเริ่มจากชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และสืบทอดเช่นการจัดทำโครงการพิพิธภัณฑ์เครื่องจักสานหัตถกรรมการแปรรูปจากผักตบชวาการจัดทำแนวทางวัฒนธรรมการแต่งกายอาหารของคนพื้นถิ่นรวมถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเช่นมีการให้ทดลองปรุงอาหารหรือแต่งกายด้วยชุดประจำถิ่นหรือมีโอกาสได้สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านโดยการพักที่โฮมสเตย์และสัญจรทางน้ำเพื่อจะได้ดื่มด่ำกับวิถีชีวิตชาวบ้านนอกจากนี้จึงควรมีการเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรสำหรับวัฒนธรรมชุมชนเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้และอนุรักษ์ไว้ต่อไป ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการเยือนแหล่งธรรมชาติเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สามารถเริ่มจากชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และสืบทอด” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการเยือนแหล่งธรรมชาติเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สามารถเริ่มจากชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และสืบทอดเช่นการจัดทำโครงการพิพิธภัณฑ์เครื่องจักสานหัตถกรรมการแปรรูปจากผักตบชวาการจัดทำแนวทางวัฒนธรรมการแต่งกายอาหารของคนพื้นถิ่น” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

“เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเช่นมีการให้ทดลองปรุงอาหารหรือแต่งกายด้วยชุดประจำถิ่นหรือมีโอกาสได้สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านโดยการพักที่โฮมสเตย์” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

“เป็นโอกาสได้สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านโดยการพักที่โฮมสเตย์และสัญจรทางน้ำเพื่อจะได้ดื่มด่ำกับวิถีชีวิตชาวบ้านนอกจากนี้จึงควรมีการเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรสำหรับวัฒนธรรมชุมชนเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้และอนุรักษ์ไว้ต่อไป” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.1.9 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

พบว่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนควรมีแนวทางในการจัดทำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแม่น้ำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมลดขยะเนื่องจากขยะจะเป็นตัวที่ทำลายแม่น้ำซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญของตลาดน้ำวัดลำพญา ในการบริหารและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจึงควรมีแผนงานโดยเฉพาะแผนงานเกี่ยวกับการกำจัดขยะการลดปริมาณขยะการแยกประเภทขยะและการร่วมกัน

รักษาความสะอาดของแม่น้ำท่าจีน การจัดการขยะภายในตลาดน้ำวัดลำพญาควรกำหนดแนวทางการจัดการขยะอย่างเป็นระบบบรรณรงค์ให้ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าชุมชนและนักท่องเที่ยวทิ้งขยะลงในพื้นที่ที่จัดไว้แยกตามประเภทโดยงดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารควรใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายทำจากวัสดุธรรมชาติควรนำขยะของตนเองกลับไปทิ้งนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อลดปริมาณขยะไม่ควรนำสิ่งที่จะก่อให้เกิดขยะเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวเช่นถุงพลาสติกกล่องโฟมขวดกระป๋องและช่วยกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตักเตือนผู้ที่ทิ้งขยะอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ ดังรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

> “ควรมีแนวทางในการจัดทำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแม่น้ำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมลดขยะเนื่องจากขยะจะเป็นตัวที่ทำลายแม่น้ำซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญของตลาดน้ำวัดลำพญา” (ผู้บริหาร องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ควรมีแผนงานโดยเฉพาะแผนงานเกี่ยวกับการกำจัดขยะการลดปริมาณขยะการแยกประเภทขยะและการร่วมกันรักษาความสะอาดของแม่น้ำท่าจีน” (ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2567)

> “ควรกำหนดแนวทางการจัดการขยะอย่างเป็นระบบบรรณรงค์ให้ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าชุมชนและนักท่องเที่ยวทิ้งขยะลงในพื้นที่ที่จัดไว้แยกตามประเภทโดยงดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารควรใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายทำจากวัสดุธรรมชาติควรนำขยะของตนเองกลับไปทิ้งนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อลดปริมาณขยะ” (ประธานคณะกรรมการวัดลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2567)

> “ไม่ควรนำสิ่งที่จะก่อให้เกิดขยะเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวเช่นถุงพลาสติกกล่องโฟมขวดกระป๋องและช่วยกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตักเตือนผู้ที่ทิ้งขยะอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ” (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลลำพญา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2567)

4.4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนเพื่อที่จะพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.4.2.1 ด้านการตัดสินใจ

พบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาทั้งภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาผู้ใหญ่บ้านกำนันกับภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาและประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญาควรจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้แก่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมรวมถึงการจัดทำเป็นแผนงานการท่องเที่ยวที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน

4.4.2.2 ด้านการปฏิบัติ

พบว่าเมื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนงานโครงการแผนงานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาแล้วภาครัฐและภาคประชาชนก็ควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้วยเช่นกันโดยจัดแบ่งหน้าที่บทบาทความรับผิดชอบของแต่ละคนให้ชัดเจนและแต่ละคนก็ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ตัวเองได้รับ

4.4.2.3 ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์

พบว่าการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์นั้นทั้งภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาทั้งในส่วนที่เป็นผลประโยชน์ในตัวเงินและผลประโยชน์ที่ไม่ได้ตัวเงินเช่นคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมรายได้ให้กับ

ประชาชนในพื้นที่รวมถึงมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำวัดลำพญา ในจังหวัดนครปฐม

4.4.2.4 ด้านการประเมินผล

พบว่าทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลเนื่องจากการประเมินผลเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญว่าแผนงานโครงการการปฏิบัติที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการนั้นมีผลเป็นอย่างไรบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีอุปสรรคปัญหาใดที่ต้องการการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการประเมินผลควรจะมีการประเมินผลเป็นรายเดือนหรือรายปีและนำผลที่ได้มาปรับปรุงและสร้างแผนงานในปีต่อ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนศึกษากรณีชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม และสาเหตุ 3) แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม โดยจะนำเสนอ การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม ด้วยปัจจัยทางการบริหาร 9 ปัจจัย และสาเหตุ

5.1.1.1 ปัจจัยด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา สรุปได้ว่าการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งเป็นองค์กรที่มีสมาชิกระหว่างตัวแทนของวัดลำพญาและตัวแทนของผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านในชุมชนรอบตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านการกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญามีการวางแผนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่น เทศกาล

สงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง โดยการกำหนดทิศทางเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา และมีการขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเงินทุน ด้านประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยพบว่าแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำในปัจจุบันยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจน มีเพียงตารางกำหนดการจัดกิจกรรมรายปีแบบย่อเท่านั้น ในด้านการวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก โซนแพ และโซนสำหรับลงเรือท่องเที่ยว ซึ่งรูปแบบของบูธจะมีขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มีการเก็บค่าเช่าเพื่อบำรุงวัดเฉลี่ยเดือนละ 800 บาท โดยทำสัญญาเช่าพื้นที่รายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา ทั้งนี้ในด้านการวางแผนนั้น ไม่ปรากฏว่ามีการมีส่วนร่วมการวางแผนของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.1.2 ปัจจัยด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้ประกอบการในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบของภาคประชาชนทั้งสิ้น ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ลักษณะการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการ คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีหน้าที่กำหนดนโยบายและกติการ่วมกันในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้ง

องค์ประกอบโดยรวมของตลาดน้ำวัดลำพญาได้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนต่าง ๆ 4 พื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วย

1) พื้นที่ด้านบนประกอบไปด้วยซุ้มสำหรับจำหน่ายของที่ระลึก พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเป็นแหล่งรวบรวมลักษณะวิถีชีวิตชุมชนประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านการนวดแผนไทย การสาธิตภูมิปัญญาท้องถิ่น สวนหย่อมและสนามเด็กเล่น ลานจอดรถยนต์สำหรับนักท่องเที่ยวจัดไว้ให้บริเวณหน้าวัดและหน้าโรงเรียน

2) พื้นที่ชายน้ำจัดเป็นพื้นที่ค้าขายสินค้าประเภทเกษตรกรรมสำหรับเกษตรกรในชุมชนนำสินค้ามาขาย

3) พื้นที่ในน้ำลักษณะการก่อสร้างเป็นแผงสำหรับพื้นที่จำหน่ายสินค้าประเภทอาหารจำนวน 11 หลังเป็นระยะทางประมาณ 250 เมตรพร้อมทั้งจัดเป็นที่พักผ่อนที่รับประทานอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว

4) สำนักงานตลาดน้ำเป็นศูนย์กลางการบริการข้อมูลข่าวสารติดต่อประสานงานเป็นศูนย์ควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำทั้งหมด

สรุปได้ว่าการจัดองค์การของตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน แต่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.1.3 ปัจจัยด้านการนำ

ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะ และประสบการณ์ในการนำ สามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยให้ทุกคนสามารถที่จะเสนอความเห็นในการพัฒนาตลาดน้ำวัดลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อย สำหรับทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาหรือประธานตลาดน้ำวัดลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา ในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้น ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญาพยายามที่จะสร้างกิจกรรมในการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่นกิจกรรมสงกรานต์กิจกรรมลอยกระทง กิจกรรมปีใหม่ กิจกรรมเข้าพรรษา กิจกรรมตักบาตรโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนนักท่องเที่ยวผ่านทาง Facebook เพจของตลาดน้ำ อย่างไรก็ตามพบว่าผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญายังไม่มีแผนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและยังไม่มีการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันยังยังมีจำนวนน้อย เช่น มีเพียงการเปิดเพจ Facebook ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม Social Media ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้น ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นเช่น LINE Application หรือ LINE official มาใช้เพื่อการโปรโมทหรือการสร้างเว็บไซต์ของตลาดน้ำวัด

ลำพญา หรือ การใช้ QR Code เพื่อสแกนดูแหล่งท่องเที่ยวหรือสินค้าร้านค้าที่นำมาขาย รวมถึงปฏิทินการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาก็ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมเหล่านี้

สรุปได้ว่า คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลและได้นำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาบางส่วน แต่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.1.4 ปัจจัยด้านการควบคุม

ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานโดยมีการประชุมประจำเดือนติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถ เป็นต้น

การควบคุมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเท่านั้น ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดการด้านนี้

5.1.1.5 ปัจจัยด้านศักยภาพของคน

ในด้านความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลลำพญา พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัด เนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดี สำหรับตัวแทนของผู้นำชุมชนได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลลำพญาก็จะมีทักษะในการ

บริหารบุคลากรโดยจะมีทักษะในเรื่องของการจัดวางการมอบหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ไปรับผิดชอบงาน แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการยังไม่มีการนำเอาแผนการบริหารจัดการที่ทันสมัยหรือแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวหรือแผนบริหารจัดการทางด้านวัฒนธรรมและศิลปกรรมยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาอย่างชัดเจน ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาพบว่าทักษะของบุคลากรในการบริหารจัดการนั้นมีจำนวนน้อยเนื่องจากว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวยังมีเพียง 1 โปรแกรมก็คือโปรแกรมการล่องเรือและในการล่องเรือนั้นมีจุดเข้าชมเพียงแค่ 2 จุดและยังไม่มีมัคคุเทศก์อธิบายรายละเอียดทำให้ความน่าสนใจของกิจกรรมท่องเที่ยวล่องเรือมีน้อยกว่าศักยภาพของพื้นที่

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสารพบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากว่ายังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม มีเพียงแผ่นป้ายเล็ก ๆ ว่ามีท่าลงเรือท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ไม่มีรายการโปรแกรมอธิบายเพื่อสร้างความน่าสนใจชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกทั้งยังไม่มีการท่องเที่ยวบนบกไม่มีการอธิบายถึงความเป็นมาเป็นไปประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลากรมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้

5.1.1.6 ปัจจัยด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม พบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญา ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่5 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยเปิดบริการทุกวันเสาร์และอาทิตย์รวมทั้งวันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดบริการตั้งแต่เวลา 07.00-16.00น โดยใช้บริเวณวัดลำพญาและชายฝั่งแม่น้ำท่าจีนเป็นที่จัดตลาดน้ำด้วยความร่วมมือของ สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา วัดลำพญา และชาวตำบลลำพญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านและเกษตรกรในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งชุมนุมสินค้า

เกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วย บรรยากาศคุ้งน้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน ท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ซึ่งตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่อง เที่ยวและชุมชน สำหรับการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยนั้นมีตำรวจชุมชนมาตั้งป้อมและมีการลาดตระเวนให้การดูแลนักท่องเที่ยว

5.1.1.7 ปัจจัยด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ ในด้านการจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี สำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นอย่างไร มีการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำวัดลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยทุกครั้ง

5.1.1.8 ปัจจัยด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิ

ปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำแล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด เนื่องจากมีตลาดน้ำที่ทางวัดและชาวบ้านร่วมกันจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2542 โดยสร้างแพลงไปในแม่น้ำ ภายในขายอาหารคาวหวานนานาชนิด รวมถึงมีบริการล่องเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำด้วย นอกจากนี้วัดลำพญายังเป็นศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งของศูนย์บูรณาการฯ คือต้องจัดให้มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน สันนิษฐานได้ว่าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญาเกิดขึ้นด้วยเหตุดังกล่าว พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นอาคารทรงไทยใต้ถุนสูง สร้างติดแม่น้ำนครชัยศรี อยู่ภายในบริเวณวัดลำพญา เปิดให้เข้าชมครั้งแรกในปี 2543 ชั้นล่างจัดแสดง เรือพื้นบ้านต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร อาทิ เครื่องสีข้าว คันไถ รูปปั้นควายจำลอง เป็นต้น ส่วนชั้นบนจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องลายคราม เครื่องแก้ว เครื่องปั้นดินเผา ไหกระเทียม ไหใส่พลู ที่ปั๊มลมสำหรับทำทองรูปพรรณ หินบดยา ฝาละมีบดยา เครื่องมือจับปลา เครื่องมือชั่งตวงวัด เครื่องจักสาน เตารีด พัดลม โทรศัพท์ วิทยุ และโทรทัศน์รุ่นอดีต ภาชนะสังกะสีเคลือบ หมวกกะโล่ ตะเกียงลาน หีบพระธรรม ธรรมมาสน์ สมุดไทย ภาพถ่ายในอดีตของวัด ธนบัตรรุ่นเก่า กระดองตะพาบน้ำ เป็นต้น ของที่จัดแสดงได้มาจากการบริจาคของชาวบ้านและผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งจะมีแผ่นกระดาษเขียนชื่อของผู้บริจาคติดอยู่กับของชิ้นนั้น ๆ โดยผู้บริจาคสิ่งของให้แก่พิพิธภัณฑ์จะได้รับใบอนุโมทนาบัตรจากสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาด้วย พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ บริหารจัดการโดยวัดลำพญาและสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา ทางพิพิธภัณฑ์มีผู้ดูแลและให้ความรู้แก่ผู้เยี่ยมชม โดยท่านหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของวัด ส่วนอีกท่านหนึ่งเป็นครูโรงเรียนวัดลำพญา โดยจะผลัดเปลี่ยนเวรกันมา

การส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลางดังนี้ 1) งานประเพณีลอยกระทง 2) การฟ้อนแคนการฟ้อนแคน 3) ประเพณีสงกรานต์ 4) ประเพณีทำบุญ

5.1.1.9 ปัจจัยด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำรวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศพบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่าในด้านการลดปริมาณขยะพบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลักสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่าการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบ เป็นต้น

5.1.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐมและสาเหตุ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 8 คน ประกอบด้วย (1) ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 2 คน (2) ผู้นำชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 2 คน (3) คณะกรรมการวัดลำพญา และ (4) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาในพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา จำนวน 2 คน มีผลสรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐมดังนี้

5.1.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สรุปผลการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบของภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา อย่างไรก็ตามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา จึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ อาชีพของท้องถิ่น

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและแผนการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นเป็นการตัดสินใจหรือเป็นการกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา จึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในพื้นที่ โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านแผนงานโครงการการจัดการขยะ แผนงานการจัดการฝุ่น และแผนงานการจัดการน้ำ และแม่น้ำท่าจีน

5.1.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปฏิบัติ

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนงานการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วย

กรรมการวัดลำพญา ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการร่วมดำเนินงานตามแผนงานของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบเช่นหน้าที่ในส่วนของพื้นที่หน้าที่ในส่วนของการรักษาความปลอดภัยหน้าที่ในส่วนของการบริหารการท่องเที่ยวหน้าที่ในส่วนของการบริหารจัดการวัดหน้าที่ในส่วนของการบริหารจัดการและสนับสนุนผู้ประกอบการและมีการปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานของการท่องเที่ยวตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะ กรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นคณะกรรมการตลาดน้ำก็จะมีองค์ประกอบภาคประชาชนซึ่งประกอบด้วยกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้รวมกันอยู่ในคณะ กรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาและมีการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและมีการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนที่วางไว้เป็นรายสัปดาห์และและรายเดือนรายปีโดยมีตารางกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละคนไว้ สำหรับองค์การ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บริหารส่วนตำบลลำพญานั้นก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนตามโครงการที่ได้ร่วมกันจัดทำระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่า ในการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดได้แก่ผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาเนื่องจากสามารถขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวและประชาชนที่มาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาสร้างรายได้ให้กับตนเองครอบครัว นอกจากนั้นคณะกรรมการวัดลำพญาก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เนื่องจากเมื่อมีผู้คนนักท่องเที่ยวประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาก็จะแวะทำบุญที่วัดก็มีการสร้างรายได้ให้กับวัดและยังช่วยประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของตลาดน้ำวัดลำพญาให้สังคมรับทราบและเชิญชวนนักท่องเที่ยวหรือประชาชนรายใหม่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำวัดลำพญาต่อไปนอกจากนี้ในส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เช่นกันเนื่องจากว่าเมื่อตลาดน้ำวัดลำพญามีรายรับมากขึ้นก็มีการนำเงินรายได้มาพัฒนาพื้นที่พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสร้างความเจริญให้แก่พื้นที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและประชาชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาหรือองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาก็มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์เนื่องจากว่ามีความเจริญมีการพัฒนาพื้นที่มีการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการดำเนินงานของวัดลำพญานี้อาจจะเป็นทั้งในรูปแบบการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่เป็นมูลค่าทางการเงินและการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ที่เป็นไม่ใช่มูลค่าทางการเงินซึ่งได้แก่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มากขึ้นสิ่งแวดล้อมที่สะอาดขึ้นเป็นต้น

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นประชาชนในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์มากที่สุดเพราะมีประโยชน์จากการได้รับการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำหัตถกรรมจากศาลการประกอบอาชีพนวดแผนโบราณหรือวัฒนธรรมในการทำอาหารและวัฒนธรรมทางด้านศาสนาความเชื่อก็ยังได้รับการอนุรักษ์ไว้ซึ่งถือ

ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้ประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมากนอกจากนี้คณะกรรมการวัดลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมเนื่องจากวัดหรือศาสนานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและได้มีการอนุรักษ์กิจกรรมทางศาสนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธได้รับการอนุรักษ์ไว้ผ่านการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญานั้นมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมในทางอ้อมเนื่องจากว่าตลาดน้ำวัดลำพญาอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาการที่มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมการที่มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้นก็ทำให้ประชาชนและตัวองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาเองได้รับประโยชน์มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ในทางอ้อม

การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าผู้มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามากที่สุดก็คือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาและพื้นที่ใกล้เคียงเนื่องจากมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นมีการบริหารจัดการขยะที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้นและก็ไม่มีมลพิษในเรื่องของน้ำไม่มีมลพิษเกี่ยวกับขยะหรือแม้กระทั่งฝุ่นนอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาก็มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพราะว่าเมื่อมีโครงการหรือการดำเนินงานตลาดน้ำที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการเก็บขยะมีการช่วยกันทำความสะอาดแม่น้ำท่าจีนมีการคัดแยกขยะนั้นก็ทำให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดีขึ้นประชาชนก็มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมนี้

5.1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นได้แก่คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งก็มีองค์ประกอบของภาคประชาชนประกอบด้วยคณะกรรมการวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานนั้นทางคณะกรรมการบริหารจะทำการสำรวจจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเป็นรายปี ปีละ 1 ครั้งแต่ในการประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีการประเมินผลรายไตรมาสก็คือปีละ 4 ครั้ง

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของนักท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของนักท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา ได้แก่ตัวนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการด้านอาหารของตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญานั้นได้แก่ตัวผู้ประกอบการในส่วนต่าง ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญาไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการด้านอาหารผู้ประกอบการด้านสินค้าชุมชนผู้ประกอบการด้านสินค้าหัตถกรรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและผู้นำชุมชนได้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้านรวมถึงตัวของนักท่องเที่ยวเอง โดยผ่านการสำรวจของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.3 แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม

จากข้อสรุปพบว่า การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนที่ตลาดน้ำวัดลำพญาดังนี้

5.1.3.1 การวางแผน

ในด้านการวางแผนการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นควรจะมีการวางแผนตารางการท่องเที่ยวหรือตารางการเปิดตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นรายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี โดยมีการกำหนดกิจกรรมที่จะทำในแต่ละเดือน และมีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งการวางแผนการกำหนดตารางการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำวัดลำพญานั้นควรจะมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาและส่วนราชการในพื้นที่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนและส่งเสริมให้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน

5.1.3.2 การจัดองค์การ

พบว่าในปัจจุบันด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวปัจจุบันมีการบริหารโดยสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา และมีนายณรงค์ศักดิ์เลิศสิทธิพันธ์เป็นประธานกรรมการบริหาร มีผู้จัดการตลาดน้ำมีหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 4 ฝ่ายได้แก่กรรมการฝ่ายการเงินกรรมการฝ่ายระเบียบกรรมการฝ่ายควบคุมร้านค้าและกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นความร่วมมือระหว่างสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาวัดลำพญาและชาวตำบลลำพญารวมถึงผู้นำชุมชนตำบลลำพญาได้แก่ผู้ใหญ่บ้านและกำนัน แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดลำพญา ซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐในพื้นที่ที่สำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการปรับการจัดองค์การให้มีองค์ประกอบของผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญา และ ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา เทศบาลตำบลลำพญาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วย

5.1.3.3 การนำ

พบว่าในปัจจุบันประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นผู้นำและประสานงานฝ่ายต่าง ๆ ด้วยตนเองซึ่งจะทำให้บุคลากรในภาคส่วนอื่นไม่มีบทบาทและไม่รับผิดชอบหน้าที่ของตัวเองอย่างชัดเจนดังนั้น จึงควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามบทบาทหน้าที่และตำแหน่งงานของกรรมการแต่ละคนนอกจากนี้ ควรมีการใช้เทคโนโลยีนำมาใช้ในการบริหารจัดการตลาดนำวัดลำพญาเป็นแนวทางที่ดีอีกแนวทางหนึ่ง

5.1.3.4 การควบคุม

พบว่าในปัจจุบันยังไม่มีการควบคุมการดำเนินงานอย่างชัดเจนโดยส่วนใหญ่เป็นการควบคุมในลักษณะหลวมเนื่องจากเห็นว่าเป็นการเข้ามาดำเนินการในรูปแบบของจิตอาสาไม่มีค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริหารจึงทำให้เกิดการควบคุมที่ตลาดรวมผลการวิจัยและ

แนวทางในการควบคุมผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะมีการควบคุมการดำเนินงานหรือการควบคุมแผนงานโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาควบคุมเช่นการใช้โปรแกรม LINE official หรือการใช้โปรแกรม Excel เพื่อประเมินผลว่ามีผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่และเป็นการง่ายต่อการประเมินผลของคณะกรรมการและบุคลากร

5.1.3.5 ศักยภาพของคน

พบว่าแนวทางการพัฒนาบุคลากรคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยจัดแบ่งหน้าที่และฝึกอบรมรวมถึงแจ้งหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรทุกท่านทราบเพื่อให้เข้าใจและพร้อมที่จะทำงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพประธานกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาควรปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากเดิมที่เข้าไปทำงานทุกส่วนในกรณีที่สมาชิกกลุ่มงานไม่รับผิดชอบเปลี่ยนให้เป็นการติดตามและกระตุ้นการทำงานบ่อย ๆ ร่วมกับการลงมือทำด้วยกันในกรณีงานกลุ่มเพื่อแสดงให้เห็นว่าสมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของคนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จนอกจากนั้นควรกำหนดแผนการทำงานไว้อย่างต่อเนื่องพร้อมกับชี้แจงให้ทุกคนทราบโดยทั่วกันแผนการทำงานอาจไม่จำเป็นต้องระบุวันที่ชัดเจนโดยอาจจะกำหนดเป็นสัปดาห์ในแต่ละเดือนเพื่อให้เห็นภาพของการทำงานตลอดทั้งปี

5.1.3.6 ศักยภาพของพื้นที่

ศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนผู้วิจัยได้สำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ระบุศักยภาพต่าง ๆ ของชุมชนตลอดจนโรงศึกษาชุมชนและวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญาจะพิจารณาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านการบริการการท่องเที่ยวด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและด้านการตลาดการท่องเที่ยวจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงรุกพบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นตลาดน้ำที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านการบริการการท่องเที่ยวด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวซึ่งเมื่ออธิบายโดยรวมแล้วสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

1) ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวพบว่ามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าตลาดน้ำวัดลำพญามีจุดเด่นหลายประการอาทิเช่นเป็นตลาดวิถีชีวิตชุมชนตามสายน้ำที่ยังคงความเป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และอัตลักษณ์วิถีท้องถิ่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวการได้สัมผัสบรรยากาศการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติล่องแพล่องเรือดูวิถีชีวิตชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนและจุดเด่นที่สำคัญที่สุดที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวคือมีสินค้าและบริการที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นพืชผลทางการเกษตรอาหารขนมหวานเครื่องดื่มมีให้เลือกมากมายนานาชนิดและที่สำคัญมีราคาถูกการเดินทางสะดวกใช้เวลาไม่นานสามารถมาที่ตลาดน้ำวัดลำพญาที่เดียวก็สามารถท่องเที่ยวได้หลายอย่าง

2) ด้านการบริการการท่องเที่ยวการเดินทางไปยังตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถเดินทางไปโดยรถส่วนตัวรถตู้ประจำทางและรถโดยสารประจำทางด้านที่พักจากการสำรวจโรงแรมและที่พักในอำเภอบางเลนจังหวัดนครปฐมพบว่าโรงแรมและที่พักในอำเภอบางเลนมีทั้งโรงแรมโฮมสเตย์บังกะโลห้องเช่าห้องพักรายวันและรีสอร์ทสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวจำนวน 6 แห่งร้านอาหารปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญามีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า 300 ล้านครับซึ่งแบ่งเป็นร้านค้าบริเวณซุ้มจากร้านค้าในเรือเช่าร้านค้าในเรือส่วนตัวร้านค้าในแพขนาดใหญ่การบริการนำเที่ยวในชุมชนและตลาดน้ำวัดลำพญายังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่างเช่นบริการล่องเรือแจวโบราณบริการล่องแพชมธรรมชาติด้านทิศใต้และทิศเหนือเพื่อชมธรรมชาติ 2 ฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้านรวมทั้งการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง

3) ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวปัจจุบันมีการบริหารโดยสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาและมีนายณรงค์ศักดิ์เลิศสิทธิพันธ์เป็นประธานกรรมการบริหารมีผู้จัดการตลาดน้ำมีหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ แก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวและมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 4 ฝ่ายได้แก่กรรมการฝ่ายการเงินกรรมการฝ่ายระเบียบกรรมการฝ่ายควบคุมร้านค้าและกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นความร่วมมือระหว่างสภาวัฒนธรรมตำบลลำพญาวัดลำพญาและชาวตำบลลำพญารวมถึงผู้นำชุมชนตำบลลำพญาได้แก่ผู้ใหญ่บ้านและกำนันการบริหารจัดการทางตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการทำความสะอาดฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อเพื่อรองรับมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคระบาดและเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพ่อค้าแม่ค้าและผู้ประกอบการตลอดจนประชาชนและนักท่องเที่ยว

4) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์พบว่าการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำวัดลำพญายังไม่ดีพอขาดความชัดเจนสื่อที่ออกไปไม่ได้ทำกันอย่างจริงจังส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะรู้จักตลาดน้ำวัดลำพญามาจากการบอกปากต่อปากอาจจะด้วยข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีที่ไม่ได้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์มากนักและไม่มีผู้ที่เข้ามาดูแลเว็บไซต์ที่คอยอัพเดทข้อมูล

การท่องเที่ยวของชุมชนขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยและสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ยังมีจำนวนน้อยรวมทั้งขาดเนื้อหาการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลของที่ระลึกและยังขาดสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีเอกลักษณ์ในรูปของสัญลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ทันสมัยเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ตามคำให้สัมภาษณ์ของนักท่องเที่ยวที่ว่าราคาของสินค้าส่วนใหญ่ที่ไม่แพงทำให้สินค้าต่าง ๆ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากและที่สำคัญอีกอย่างคือความสวยงามของวัดลำพญาที่เป็นที่ตั้งของตลาดน้ำที่นักท่องเที่ยวสามารถกลับกราบสักการะพระประธานในพระอุโบสถและยังสามารถทำบุญไหว้พระได้อีกด้วยส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ที่เป็นจุดเด่นเช่นความเป็นสัดส่วนที่มีการแบ่งอย่างเป็นระเบียบบริเวณตลาดการเชื่อมโยงที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำที่มีเรือสำหรับนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมบริเวณใกล้เคียงกับตลาดน้ำวัดลำพญารวมถึงบรรยากาศของตลาดริมน้ำอีกด้วย

จากการมีส่วนร่วมในการเฝ้าสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้พบว่าการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนแต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านศักยภาพของชุมชนและในสภาพทั่ว ๆ ไปของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาได้แก่ปัญหาเรื่องการจัดระเบียบลานจอดรถเนื่องจากปริมาณของรถมีจำนวนมากกว่าพื้นที่ลานจอดรถอีกทั้งพื้นที่บางส่วนของลานจอดรถยังประสบปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงเกิดฝนตกใหญ่จึงทำให้เกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่น่ามองปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยบริเวณซุ้มขายของที่อยู่ในสภาพทรุดโทรมปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกายของผู้ประกอบการร้านค้าปัญหามลพิษทางอากาศอันเป็นผลมาจากปริมาณของรถที่มีมากทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณลานจอดรถปัญหามลพิษที่เกิดจากขยะมูลฝอยเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจนทำให้จำนวนถังขยะที่มีอยู่ไม่เพียงพอนอกจากนี้ยังมีปัญหามลพิษทางน้ำเนื่องจากพบว่าผู้ประกอบการบางส่วนขายสินค้าประเภทอาหารและมีการทิ้งเศษอาหารหรือล้างภาชนะลงสู่แม่น้ำโดยตรงการค้นพบศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา

5.1.3.7 งบประมาณ

พบว่างบประมาณในการบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญานั้นมีเพียงพอเนื่องจากสามารถจัดเก็บรายได้จากแผงค้าของผู้ประกอบการเพียงพอกับจำนวนเงินที่ใช้จ้างบุคลากรนอกจากนี้ยังสามารถมีงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ในด้านการบริหารจัดการขยะหรือ

บริหารจัดการลานจอดรถและห้องน้ำ แนวทางในการบริหารงบประมาณควรจะต้องมีการจัดทำร่างงบประมาณเพื่อจะทำประมาณการรายรับรายจ่ายและประมาณการการลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังมีไม่เพียงพอเช่นห้องน้ำหรือลานจอดรถรวมถึงการปรับปรุงแพร้านค้าที่ทรุดโทรมลงเพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมตลาดน้ำวัดลำพญามากขึ้น

5.1.3.8 การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

พบว่าการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมพบว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการเยือนแหล่งธรรมชาติเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์สามารถเริ่มจากชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้และสืบทอดเช่นการจัดทำโครงการพิพิธภัณฑ์เครื่องจักสานหัตถกรรมการแปรรูปจากผักตบชวาการจัดทำแนวทางวัฒนธรรมการแต่งกายอาหารของคนพื้นถิ่นรวมถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเช่นมีการให้ทดลองปรุงอาหารหรือแต่งกายด้วยชุดประจำถิ่นหรือมีโอกาสได้สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านโดยการพักที่โฮมสเตย์และสัญจรทางน้ำเพื่อจะได้ดื่มด่ำกับวิถีชีวิตชาวบ้านนอกจากนี้จึงควรมีการเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรสำหรับวัฒนธรรมชุมชนเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้และอนุรักษ์ไว้ต่อไป

5.1.3.9 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

พบว่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนควรมีแนวทางในการจัดทำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแม่น้ำการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมลดขยะเนื่องจากขยะจะเป็นตัวที่ทำลายแม่น้ำซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญของตลาดน้ำวัดลำพญาในการบริหารและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจึงควรมีแผนงานโดยเฉพาะแผนงานเกี่ยวกับการกำจัดขยะการลดปริมาณขยะการแยกประเภทขยะและการร่วมกันรักษาความสะอาดของแม่น้ำท่าจีน การจัดการขยะภายในตลาดน้ำวัดลำพญาควรกำหนดแนวทางการจัดการขยะอย่างเป็นระบบบรณรงค์ให้ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าชุมชนและนักท่องเที่ยวทิ้งขยะลงในพื้นที่ที่จัดไว้แยกตามประเภทโดยงดใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารควรใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายทำจากวัสดุธรรมชาติควรนำขยะของตนเองกลับไปทิ้งนอกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อลดปริมาณขยะไม่ควรนำสิ่งที่จะก่อให้เกิดขยะเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวเช่นถุงพลาสติกกล่องโฟมขวดกระป๋องและช่วยกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตักเตือนผู้ที่ทิ้งขยะอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามปัจจัยการบริหารจัดการ 9 ปัจจัย และ การมีส่วนร่วม 4 ปัจจัยดังนี้

5.2.1 การอภิปรายผลด้านปัจจัยการบริหารจัดการ

5.2.1.1 ด้านการวางแผน

สรุปได้ว่าการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาชน และการกำหนดทิศทางเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญา ในด้านการวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซน ทั้งนี้ในด้านการวางแผนนั้น ปรากฏเพียงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีการมีส่วนร่วมการวางแผนของภาครัฐในการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา ภาครัฐมีส่วนร่วมในเชิงกิจกรรม คือ มีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสารว่าคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญามีการวางแผน แต่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในเชิงบริหาร คือ เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการรับรู้ข่าวสาร (Public Information) เป็นการมีส่วนร่วมรูปแบบหนึ่งที่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และแตกต่างจากงานวิจัยของ ศศิกาญ พลายกุมพล และคณะ (2564) ที่พบว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน ซึ่งการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมุ่งเน้นไปที่การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.2.1.2 ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การของตลาดน้ำวัดลำพญามีองค์ประกอบได้แก่ คณะกรรมการของวัดและตัวแทนผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบภาคประชาชน คณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาไม่มีตัวแทนจากภาครัฐเป็นองค์ประกอบ ลักษณะการบริหารจัดการมีการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการและคณะกรรมการแบ่งออกเป็นแต่ละฝ่ายเข้ามาบริหารจัดการ คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีหน้าที่กำหนดนโยบายและกติการ่วมกันในการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญา ซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้ง ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีการจัดองค์การที่ยั่งยืนและครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยเริ่มที่การวางโครงสร้าง และการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งประกอบด้วย การสร้างภาคีเครือข่ายการทำงาน ซึ่งภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งของภาคีเครือข่ายในการทำงานพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน

5.2.1.3 ด้านการนำ

ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีทักษะ และประสบการณ์ในการนำ สามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยให้ทุกคนสามารถที่จะเสนอความเห็นในการพัฒนาตลาดน้ำวัดลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำวัดลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อย มีข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ แต่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ O'Leary and Vij (2012) ที่พบว่าประเด็นที่สำคัญที่สุดในการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาครัฐประกอบ ไปด้วย การจัดการกับความท้าทายของการทำงานในเครือข่าย การจัดการความขัดแย้งของความสมดุลและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน และความท้าทายของความเป็นผู้นำ

5.2.1.4 ด้านการควบคุม

ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานโดยมีการประชุมประจำเดือนติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ ผู้บริหารตลาดน้ำวัดลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถเป็นต้น การควบคุมการจัดการตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเท่านั้น ภาครัฐไม่มีส่วนร่วมในการจัดการด้านนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ที่ว่า การควบคุม (C- Controlling) และ กระบวนการควบคุม (Controlling) ประกอบไปด้วย การกำหนดขอบเขตและสิ่งที่ต้องการควบคุม การกำหนดมาตรฐาน/เป้าหมาย การวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้การจัดการมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

5.2.1.5 ด้านศักยภาพของคน

ในด้านความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนันตำบลลำพญา พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัด เนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิกาญ พลายกุมพล และคณะ (2564) ที่พบว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน ซึ่งการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมุ่งเน้นไปที่ การจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ทุนมนุษย์ และทุนทางสังคม

5.2.1.6 ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำวัดลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม พบว่า ตลาดน้ำวัดลำพญา เป็นแหล่งชุมนุมสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วยบรรยากาศคุ้งน้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน ท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ซึ่งตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่อง เที่ยวและชุมชน สำหรับการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยนั้นมีตำรวจชุมชนมาตั้งป้อมและมีการลาดตระเวนให้การดูแลนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน โดยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ เสริมสร้าง พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวและบริการให้ครอบคลุมทุกรูปแบบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยวเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการระดับโลกสากล และ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและบริการอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ได้แก่ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ การส่งเสริมสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนผู้ประกอบการให้ใช้นวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการ การดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นต้น

5.2.1.7 ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณ

ภาครัฐ ในด้านการจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำวัดลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำวัดลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี สำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำวัดลำพญาเป็นอย่างไร มีการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำวัดลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยทุกครั้ง สอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และพรภัทรวดี วงศ์ปันทะนัน (2557) การมีต้นทุนดำเนินงานที่เหมาะสม ควรใช้การมีส่วนร่วมจากพนักงานทุกฝ่าย ร่วมกันคิดออกแบบ โดยเรียกขั้นตอนนี้ว่า การจัดทำมาตรฐานคุณภาพบริการท่องเที่ยว และควบคุมการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์โดยจัดทำงบจากวัตถุประสงค์ของโครงการและควบคุมให้รายรับรายจ่ายของโครงการสมดุล

5.2.1.8 ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา นอกจากนี้วัดลำพญายังเป็นศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลลำพญา ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งของศูนย์บูรณาการฯ คือต้องจัดให้มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน รวมถึงการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มี

ลักษณะเฉพาะสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีองค์ประกอบ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ด้านองค์กรชุมชน ด้านการจัดการและ ด้านการเรียนรู้ และเพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่บริหารจัดการโดยชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมีมาตรฐาน ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคุณภาพชีวิตที่ดี

5.2.1.9 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำรวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่านด้านการลดปริมาณขยะพบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลักสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำวัดลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่าการให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้าย

ประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบสอดคล้องกับแนวคิด การท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน โดยชุมชนเป็นเจ้าของ ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ ยกระดับคุณภาพชีวิต มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

5.2.2 การอภิปรายผลด้านการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน

5.2.2.1 ด้านการตัดสินใจ

พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาทั้งภาครัฐ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาผู้ใหญ่บ้านกำนันกับภาคประชาชนโดยคณะ กรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาและประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญาควรจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้แก่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมรวมถึงการจัดทำเป็นแผนงานการท่องเที่ยวที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ O'Leary and Vij (2012) พบว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิจัยการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนและการปฏิบัติประกอบ ไปด้วยการจัดการนี้ สนับสนุน ทำให้เกิดการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจต่อการจัดการการมีส่วนร่วม ความสำคัญแต่ละบุคคล และ จุดอ่อนในการจัดการการมีส่วนร่วม

5.2.2.2 ด้านการปฏิบัติ

พบว่าเมื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนงานโครงการแผนงานการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาแล้วภาครัฐและภาคประชาชนก็ควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้วยเช่นกันโดยจัดแบ่งหน้าที่บทบาทความรับผิดชอบของแต่ละคนให้ชัดเจน

และแต่ละคนก็ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ตัวเองได้รับ สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรญา ตติยนันทกุล (2562) พบว่า รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบ้านหนองโสน เป็นการจัดการพัฒนาที่ชาวชุมชนต่างยอมรับและสมัครใจมามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาร่วมกันในทุกขั้นตอนเป็นอย่างดีโดยชุมชนให้ความสำคัญในองค์ประกอบของการท่องเที่ยวชุมชนด้านองค์กรมากที่สุดโดยการจัดตั้งกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวหนองโสน ด้านการเรียนรู้ ชุมชนจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้การหล่อหินทรายร่วมไปกับการท่องเที่ยวโดยเสนอขายจุดเด่นของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชนที่แตกต่างในด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในการออกแบบพิมพ์หล่อหินทรายที่ประณีต สวยงามและหลากหลายตรงตามความต้องการผู้ซื้อและในด้านการจัดการชาวชุมชนร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีการออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวชุมชนที่หลากหลาย ทำให้ผู้มาเยือนสามารถรับรู้ และเข้าใจในวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนที่ชาวชุมชน

5.2.2.3 ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์

พบว่าการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์นั้นทั้งภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาทั้งในส่วนที่เป็นผลประโยชน์ในตัวเงินและผลประโยชน์ที่ไม่ได้ตัวเงินเช่น คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่รวมถึงมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำวัดลำพญาในจังหวัดนครปฐม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมในจัดการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านบางโรงยังเป็นสมาชิกกลุ่มเดิม มีการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีระบบร่วมกัน ยังคงมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้เข้าสู่กลุ่มออมทรัพย์ มุ่งเน้นการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์โดยยึดธรรมชาติ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมเป็นจุดเด่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว การสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งให้กับคนในชุมชน การจัดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนมากขึ้น และสร้างความตระหนักในจิตสานึกแห่งการรักชุมชนบ้านเกิด และร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ทุกด้านร่วมกัน

5.2.2.4 ด้านการประเมินผล

พบว่าทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลเนื่องจากการประเมินผลเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญว่าแผนงานโครงการการปฏิบัติที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการนั้นมีผลเป็นอย่างไรบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีอุปสรรคปัญหาใดที่ต้องการการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการประเมินผลควรจะมีการประเมินผลเป็นรายเดือนหรือรายปีและนำผลที่ได้มาปรับปรุงและสร้างแผนงานในปีต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกาญ พลายกุมพล และคณะ (2564) พบว่า การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมุ่งเน้นไปที่ 1) การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 2) การบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลง 3) การจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ทุนมนุษย์ ทุนสิ่งแวดล้อม ทุนทางสังคม ทุนทางกายภาพ ทุนการเงิน และ 4) การประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อที่จะพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในเชิงบริหาร

5.3.1.1 ด้านการตัดสินใจ ภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา เทศบาลตำบลลำพญา ควรจัดทำนโยบายการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนร่วมกับคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา และชาวบ้านในพื้นที่เพื่อให้มีการวางแผน และจัดทำรูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนตลาดนำลำพญาที่เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาครับและภาคประชาชน ควรจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้แก่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมรวมถึงการจัดทำเป็นแผนงานการท่องเที่ยวที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

5.3.1.2 ด้านการปฏิบัติ ภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา เทศบาลตำบลลำพญา และภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ชาวบ้านในพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนโดยจัดแบ่งหน้าที่บทบาทความรับผิดชอบของแต่ละคนให้ชัดเจนและแต่ละคนก็ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ตัวเองได้รับ

5.3.1.3 ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ ภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา เทศบาลตำบลลำพญา และภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ชาวบ้านในพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นผลประโยชน์ในตัวเงินและผลประโยชน์ที่ไม่ได้ตัวเงินเช่นคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่รวมถึงมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำวัดลำพญาในจังหวัดนครปฐม

5.3.1.4 ด้านการประเมินผล พบว่าภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา เทศบาลตำบลลำพญา และภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญา ชาวบ้านในพื้นที่ควรจัดทำหลักเกณฑ์ในการประเมินผลและกำหนดตัวผู้ประเมินผลจากภาครัฐและภาคประชาชนเนื่องจากการประเมินผลเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญว่าแผนงานโครงการการปฏิบัติที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการนั้นมีผลเป็นอย่างไรบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีอุปสรรคปัญหาใดที่ต้องการการปรับปรุงแก้ไขซึ่งการประเมินผลควรจะมีการประเมินผลเป็นรายเดือนหรือรายปีและนำผลที่ได้มาปรับปรุงและสร้างแผนงานในปีต่อ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญาทั้งภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาผู้ใหญ่บ้านกำนันกับภาคประชาชนโดยคณะกรรมการตลาดน้ำวัดลำพญาผู้ประกอบการในตลาดน้ำวัดลำพญาและประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณตำบลลำพญาควรจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนด้วยเช่นกันโดยจัดแบ่งหน้าที่บทบาทความรับผิดชอบของแต่ละคนให้ชัดเจนและแต่ละคนก็ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ตัวเองได้รับ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

5.3.3 ข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐมควรจัดทำแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวชุมชนที่ระบุโครงสร้างองค์การ บทบาทหน้าที่ความรับผิด แผนงานรายปีพร้อมตัวชี้วัดและวิธีประเมินผล เพื่อติดตามการดำเนินโครงการ และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม

กรมการท่องเที่ยว. (2566). แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2564 ของกรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: วีไอพี ก๊อปปี้ปริ้น.

โกวิทย์ พวงงาม. (2544). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จินตนา สุจจานันท์. (2549). การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิราภรณ์ ศรีคำ. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวชิรวิทย์ ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

จุติมา บุญมี และสุธีรา ปานแก้ว. (2560). การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวโดยใช้หลัก Service mind เพื่อคุณภาพการบริการและคุณภาพชีวิต. สืบค้นจาก https://cht.rmutsv.ac.th/sites/default/files/2018/sar60/sar60-2/CHT%2008-00-2.3-11.pdf

เฉลียว บุรีภักดี. (2545). ชุดวิชาการวิจัยชุมชน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและประเมินโครงการ. นนทบุรี: เอส. อาร์. พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์.

ชัชวาล ทัตศิวัช. (2554). คุณภาพการให้บริการ (สื่ออิเล็กทรอนิกส์). สืบค้นจาก https://gspa.nida.ac.th/journal-of-public-and-private-management/

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร (Unpublished Doctoral dissertation). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ณภัทร ขุนทรง. (2558). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวตลาดน้ำขวัญเรียม เขตมีนบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ณรงค์ โพธิ์พฤกษานันท์. (2564). การมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐม ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(9), 55-70.

ณัฐกานต์ รุ่งเรือง. (2559). องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอ่างวังแข้และภูฆ้องคำ ตำบลแก่งเค็ง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารคณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 7(2), 195-213.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2550). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

เทพรัตน์ จันทพันธ์ และวิวัฒน์ ฤทธิมา . (2556). การท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา. สืบค้นจาก https://www.hu.ac.th/conference/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book2/Describe2/11_71-78.pdf

ธีรกานต์ โพธิ์แก้ว. (2560). การมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านบางโรงตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). การมีส่วนร่วม: หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ: สิริลักษณ์การพิมพ์.

นัยเนตร ขาวงาม. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.

นิคม ผัดแสน. (2540). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนอุดรศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภา.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และพรภัทรวดี วงศ์ปันทะนัน. (2557). จิตวิทยาและคุณภาพบริการท่องเที่ยว. นนทบุรี: เฟริ์นข้าหลวง.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และเพ็ญศิริ ศรีคำภา. (2557). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. นนทบุรี: ธรรมสาร.

ปฐมทัศน์ บรรณเลิศ. (2557). เอกสารการสอนวิชาบริหารการพัฒนา: ทฤษฎีพึ่งพา. เชียงราย: สำนักวิจัยบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ประพันธ์ สร้อยเพ็ชร. (2547). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์โรงเรียนตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

ประสาน หอมพูล และทิพวรรณ หอมพูล. (2540). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์ เซ็นเตอร์.

พจนา สวนศรี. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 8-15 การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์. (2557). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา บ้านโคกไคร จังหวัดพังงา. Veridian E-Journal (ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ), 7(3), 650-665.

พีระ พรนวม. (2544). ศรัทธาต่อหลักการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

เพ็ญศรี ฉิรินัง. (2565). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำวัดลำพญา จังหวัดนครปฐม. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 7(1), 65-76.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษเพื่อสังคมไทยและสังคมโลก. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

มนัสสินี บุญมีศรีสง่า, กอบกาญจน์ ศักดิ์ประเสริฐ, ภาวิณี สะอาดศรี และวนชัย อุทินทุ. (2566). แนวทางการพัฒนาถนนคนเดิน ตลาด 200 ปี ปราณบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. Veridian E-Journal, Silpakorn University (ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์), 6(1), 119-131.

มัลลิกา ต้นสอน. (2544). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เบอร์เน็ท.

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

เมษ์ธาวิน พลโยธี, สุธาธิณี หนูเนียม และสุวิชาดา สกุลวานิชเจริญ. (2565). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา ชุมชนไทดำ บ้านนาป่าหนาด อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, 18(1), 1-25.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2547). ความหมายของการพัฒนา. สืบค้นจาก http://www.dmh.go.th.

วชิรญา ตติยนันทกุล. (2562). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองโสน หมู่ที่ 8 ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 38(5), 12-25.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

วรรณศิลป์ พีรพันธุ์. (2553). กฎบัตรและมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยงข้องกับการอนุรักษ์เมือง. JARS, 7(1), 1-10

วีระพล ทองมา และ ประเจต อำนาจ. (2547). ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อประชาชนในพื้นที่ตำบนแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วุฒิชาติ สุนทรสมัย และปิยะพร ธรรมชาติ. (2559). รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสุขภาพของจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน. วารสารสมาคมนักวิจัย, 21(3), 167-181.

ศศิกาญ พลายกุมพล, อธิธัช สิรวริศรา, ฐิติมา โห้ลำยอง และอำนวย บุญรัตนไมตรี. (2564). การจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำในพื้นที่ภาคกลางอย่างยั่งยืน. วารสารสหศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 22(1), 117-193.

ศิริกัญญา เชาวมัย. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ กรณีศึกษา โครงการนิคมอุตสาหกรรมระยอง (บ้านค่าย) จังหวัดระยอง (Unpublished Master's thesis). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สมยศ นาวีการ. (2545). การบริหาร. กรุงเทพฯ: ชาญวิทย์เซ็นเตอร์.

สมวงศ์ พงศ์สถาพร. (2550). เคล็ดไม่ลับการตลาดบริการ. กรุงเทพฯ: ยูบีซีแอล บุ๊คส์ .

สัญญา เคณาภูมิ. (2551). ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, อยุธยา.

สายรุ้ง ดินโคกสูง. (2549). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน :กรณีศึกษาหาดชบา ตำบลชบา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สุชาดา จักรพิสุทธิ์. (2547). การศึกษาทางเลือกของชุมชน. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 27(4), 18-23.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). ภาวะผู้นำ: ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตบริหารการศึกษา หน่วยที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บรรณานุกรม (ต่อ)

อคิน รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.

อภิญญา กังสนารักษ์. (2544). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

Allen, L. A. (1958). Management and Organization. New York: Prentice Hall.

Arnstien, S. R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. Journal of the American Institute of Planners, 35(4), 216-224.

Berkley, G. E. (1975). The Craft of Public Administration. Boston: Allyn and Bacon.

Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.

Crosby, J. (1992). Measuring Service Quality: A Re-examination and Extension. New York: McGraw-Hill.

Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., & Donnelly, J. H. (1997). Organizations, Behavior Structure Processes. California: Irwin/McGraw-Hill.

Gronroos. C. (1990). Relationship Approach to Marketing in Service Contexts : The Marketing and. Journal of Business Research, 20(1), 3-11.

Hennink, M., & Kaiser, B. N. (2022). Sample sizes for saturation in qualitative research: A systematic review of empirical tests. Social Science and Medicine, 292(1), 114523.

Hong, L. P., Ngo, H. T., & Pham, L.T. (2021). Community-based tourism: Opportunities and challenges a case study in Thanh Ha pottery village, Hoi An city, Vietnam. Cogent Social Sciences, 7(1), 1926100.

Huntington, S. & Nelson, S. (1975). No easy choice: political participation in developing countries. New York: Harvard University Press.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Koufman, F. (1949). H.F. Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities. Agricultural Experiment Station Bulletins, 4(2), 5-50.

O'Leary, R., & Vij, N. (2012). Collaborative public management: Where have we been and where are we going? American Review of Public Administration, 42(5), 507─522.

Putti, J. (1987). Management: A Functional Approach. Singapore: McGraw Hill.

Reindrawati, D. Y. (2023). Challenges of community participation in tourism planning in developing countries. Cogent Social Sciences, 9(1), 2164240.

Slocum, S. L. (2010). Sustainable community tourism development: The case of Tanzania (Unpublished Doctoral dissertation). Clemson University, South Carolina.

United Nations. (1981). Yearbook of International Trade Statistics. United Nations: UN Press.

William, E. (1976). Electoral Participation in a Low Stimulus Election. Rural Development, 4(1), 111–124.

Yukl, G. (1994). Leadership in Organization. New Jersey: Prentice-Hall.

Zeithaml, V. A., Parasuraman, A., & Berry, L. L. (1990). Delivering Quality Service: Balancing Customer Perceptions and Expectations. New York: The Free Press.

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บ้านเลขที่ ๙๙/๙๙ หมู่ ๑ ตำบลนครปฐม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กรรมการวัดลำพญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา นักศึกษาปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการท่องเที่ยวชุมชน โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (PH.D.Public administration) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา จิตตรุทธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้ นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา
นักศึกษาปริญญาเอก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บ้านเลขที่ ๙๙/๙๙ หมู่ ๑ ตำบลนครปฐม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา นักศึกษาปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการท่องเที่ยวชุมชน โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (PH.D.Public administration) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา จิตตรุทธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้ นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา
นักศึกษาปริญญาเอก
(โทร. ๐๘๕-๔๒๖-๙๘๙๘)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

บ้านเลขที่ ๙๙/๙๙ หมู่ ๑ ตำบลนครปฐม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา นักศึกษาปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารการท่องเที่ยวชุมชน โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (PH.D.Public administration) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา จิตตรุทธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้ นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา
นักศึกษาปริญญาเอก
(โทร. ๐๘๕-๔๒๖-๙๘๙๘)

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การบริหารการท่องเที่ยวชุมชนโดยรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน: ศึกษากรณี ชุมชนตลาดน้ำลำพญา จังหวัดนครปฐม

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตัวแทนจาก [ ] 1. ภาครัฐ [ ] 2. ภาคประชาชน

กลุ่ม [ ] 1.1 ข้าราชการ อ.บ.ต. (ผู้บริหาร-ผู้ปฏิบัติ)

[ ] 1.2 ข้าราชการกระทรวงท่องเที่ยว (ผู้บริหาร-ผู้ปฏิบัติ)

[ ] 1.3 ข้าราชการองค์การมหาชน (ผู้บริหาร-ผู้ปฏิบัติ)

[ ] 2.1 ผู้บริหารวัดลำพญา

[ ] 2.2 ผู้ประกอบการตลาดน้ำวัดลำพญา (กิจการ.....)

[ ] 2.3 ประชาชนในชุมชน (อาชีพ.....)

[ ] 2.4 นักท่องเที่ยวชาวไทย

[ ] 2.5 นักท่องเที่ยวชาว.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

ชื่อ - สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....เพศ..... อายุ.....ปี

ตำแหน่ง.....หน่วยงานที่สังกัด.....

หน้าที่รับผิดชอบ.....

ข้อมูลอื่นๆ.....

ส่วนที่ 2 ความเห็นเรื่องการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา

ด้านการวางแผน

ข้อ 1 บทบาทของท่านในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญามีอะไรบ้าง

อบต.

.....

.....

ข้อ 2 ตลาดน้ำลำพญามีการกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไร

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ข้อ 3 การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญามีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ด้านการจัดองค์การ

ข้อ 4 การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาเป็นอย่างไร ภาครัฐ และภาคประชาชนมีบทบาทร่วมกันอย่างไร

.....

.....

ข้อ 5 การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญาเป็นอย่างไร

.....

.....

ข้อ 6 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา มีลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

ด้านการนำ

ข้อ 7 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างไร มีรูปแบบการบริหารงานบุคคลอย่างไร และอาศัยทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม

.....

.....

ข้อ 8 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำอย่างไร

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ข้อ 9 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนอย่างไร

.....

.....

ด้านการควบคุม

ข้อ 10 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมการทำงานต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนงานอย่างไร มีระบบควบคุมการทำงานอย่างไร

.....

.....

ข้อ 11 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

ข้อ 12 ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงาน

.....

.....

ด้านศักยภาพของคน

ข้อ 13 ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีมากน้อยเพียงไร ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่

.....

.....

ข้อ 14 ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีมากน้อยเพียงไร ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร

.....

.....

ข้อ 15 ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีมากน้อยเพียงไร ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน

.....

.....

ด้านศักยภาพของพื้นที่

ข้อ 16 พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 17 ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว อย่างไร

.....

.....

ข้อ 18 ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน อย่างไร

.....

.....

ด้านงบประมาณ

ข้อ 19 การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญาเป็นอย่างไร

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ข้อ 20 การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญาเป็นอย่างไร

.....

.....

ข้อ 21 การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญาเป็นอย่างไร มีการใช้งบประมาณอย่างไร

.....

.....

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

ข้อ 22 กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน เป็นอย่างไร

.....

.....

ข้อ 23 การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ข้อ 24 การส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีการดำเนินการอย่างไร

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

.....

.....

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

ข้อ 25 กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ข้อ 26 การลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ข้อ 27 การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ 3 ความเห็นเรื่องการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน ตลาดน้ำลำพญา

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ข้อ 28 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการดำเนินงานของตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 29 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำลำพญาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ข้อ 30 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำลำพญาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปฏิบัติ

ข้อ 31 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนงานการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 32 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำลำพญาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 33 ในความเห็นของท่าน ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชนของตลาดน้ำลำพญาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์

ข้อ 34 ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 35 ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำลำพญา **หรือไม่** อย่างไร

.....

.....

ข้อ 36 ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

.....

.....

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อ 37 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 38 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของนักท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ข้อ 39 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ที่ตลาดน้ำลำพญา

ข้อ 40 ขอให้ท่านสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำลำพญาในมุมมองของด้านในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) การวางแผน

.....

.....

2) การจัดองค์การ

.....

.....

3) การนำ

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

4) การควบคุม

.....

.....

5) ศักยภาพของคน

.....

.....

6) ศักยภาพของพื้นที่

.....

.....

7) งบประมาณ

.....

.....

8) การอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

.....

.....

9) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

.....

.....

ข้อ 41 ขอให้ท่านเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน เพื่อที่จะพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนของตลาดน้ำลำพญาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านการตัดสินใจ

.....

.....

2) ด้านการปฏิบัติ

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

3) ด้านการแบ่งปันผลประโยชน์

.....

.....

4) ด้านการประเมินผล

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือตอบคำถามครั้งนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ภาคผนวก ค

คำให้สัมภาษณ์

คำให้สัมภาษณ์

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 1

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 1 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 10.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 45 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อจัดการตลาดน้ำลำพญาในส่วนนี้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีบทบาทในด้านนี้มีเพียงการให้คำแนะนำในด้านการท่องเที่ยวสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

กำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาในส่วนนี้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาก็ไม่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดทิศทางมีแต่การให้คำแนะนำในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาที่ให้เน้นในเรื่องของกิจกรรมทางน้ำและวัฒนธรรมท้องถิ่น

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนในการวางแผนด้านนี้

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญาและคนที่เข้าไปเป็นกรรมการบริหารจะเข้าไปในนามของส่วนตัว ไม่ได้เข้าไปเนื่องจากเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนในการกำหนดนโยบายในการจัดการตลาดน้ำลำพญามีเพียงการให้นโยบายในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะ

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระหว่างส่วนราชการและคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญาเป็นไปในรูปแบบของการขอรับการสนับสนุนหรือนำ

นโยบายของส่วนราชการในด้านการจัดการขยะการจัดการสิ่งแวดล้อมเข้าไปปรับใช้ตามแนวทางของคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงานพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในด้านการนำการบริหารงานบุคคลของตลาดน้ำลำพญา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหารพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในด้านการเป็นผู้นำในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญา

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนพบว่าผู้บริหารของตลาดน้ำลำพญาหรือว่าประธานของตลาดน้ำมีแนวคิดที่จะให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญากับคณะกรรมการบริหารในด้านการประชุมร่วมกันการวางนโยบายให้สอดคล้องกัน

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา ในส่วนนี้เป็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาทางองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการควบคุมการจัดการของตลาดน้ำลำพญา

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา แต่หากมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการของตลาดน้ำลำพญามาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาจึงจะนำเรื่องไปปรึกษาและดำเนินการโดยเชิญผู้บริหารของตลาดน้ำลำพญามาพูดคุย

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาของการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาเว้นแต่มีข้อร้องเรียนส่งมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาเมื่อนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาจึงจะเข้าไปดำเนินการตามข้อร้องเรียน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวและความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ จากมุมมองส่วนตัวมีความเห็นว่าความสามารถและทักษะของผู้บริหารกรรมการของตลาดน้ำลำพญามีศักยภาพและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมกับมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ของลำพญาค่อนข้างดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่องทักษะในการสื่อสาร จากมุมมองส่วนตัวคิดว่าในด้านของการสื่อสารในคณะกรรมการกันเองมีการสื่อสารที่ดีเพราะว่าในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญามีเรื่องร้องเรียนมาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาน้อยมากแต่ในส่วนทักษะการสื่อสารสูตรภายนอกในการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวนอกสถานที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดน้ำลำพญาอาจจะต้องมีการปรับปรุง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน จากความเห็นส่วนตัวพบว่าบุคลากรมีความสามารถและทักษะในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในด้านการวางแผนการเจรจาและการทำงานร่วมกันค่อนข้างดี

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าศักยภาพของพื้นที่มีความพร้อมในการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวมีทรัพยากรธรรมชาติมีแม่น้ำที่สวยงามสามารถที่จะท่องเที่ยวทำกิจกรรมทางน้ำได้รวมถึงมีวัฒนธรรมการจักสานที่สามารถเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมได้พร้อมกับยังมีพิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าถึงเรื่องราววิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นลำพญา

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาท้องที่มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการที่จอดรถในการพยายามป้องกันน้ำท่วมและในการจัดการขยะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน พบว่ามีความปลอดภัยที่ดีมีการจัดการของส่วนรักษาความปลอดภัยที่ดีและมีการเดินตรวจตาในส่วนที่จอดรถในส่วนห้องน้ำและในส่วนพื้นที่ที่ติดกับแม่น้ำ

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าด้านการวางแผนและการกำหนดงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวเช่นกันจัดการสร้างที่จอดรถหรือจัดการสร้างห้องน้ำเพิ่มขึ้น

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการส่งเสริมวัฒนธรรมและส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรมตามเทศกาลเช่นเทศกาลลอยกระทงเทศกาลสงกรานต์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวและจับจ่ายใช้สอยในตลาดน้ำลำพญา

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่าในส่วนของตลาดน้ำลำพญามีการจัดทำพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับพื้นที่ชุมชนลำพญาไว้ในบริเวณวัดลำพญา

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่ามีการส่งเสริมศิลปะงานหัตถกรรมของท้องถิ่นโดยมีการจักสานกิจกรรมสอนการจักสานและมีผลิตภัณฑ์จักสานจากคนท้องถิ่นเกี่ยวกับนำผักตบชวามาจักสานเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายในตลาดน้ำลำพญา

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการบริหารจัดการขยะโดยมีการแยกขยะและมีการวางถังขยะไว้เป็นจำนวนมากหลายพื้นที่เพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการทิ้งเศษอาหารหรือเศษขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในพบว่ามีการพยายามลดปริมาณขยะโดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์โดยการส่งเสริมให้ใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติเช่นใบตองหรือหยวกกล้วยมาแทนโฟมหรือพลาสติกการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ในส่วนนี้ยังไม่พบว่ามีการฝึกอบรมของตลาดน้ำลำพญา

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 2

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 2 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 53 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญานั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่า การกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาเป็นการจัดองค์การในส่วนของวัดลำพญาและภาคประชาชนในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการอาจจะมีตัวแทนของผู้ใหญ่บ้านและกำนันไปบ้าง

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนในการกำหนดนโยบายการจัดการตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา ปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาไม่มีลักษณะของการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปแบบทางการจะมีในส่วนของการขอรับการสนับสนุนเช่นขอรับการสนับสนุนเรื่องการจัดการจราจรขอรับการสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาอยู่ในเกณฑ์ดีโดยดูจากผลประกอบการของตลาดน้ำลำพญาที่ยังมีผู้ประกอบการและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอยู่เสมอ

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร พบว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญายังมีอยู่จำนวนน้อยเนื่องจากว่ามีเพียงการใช้ Facebook เท่านั้นยังไม่มีการสร้างเว็บไซต์หรือยังไม่มีการใช้ Social Media Platform อื่นเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่าผู้บริหารของตลาดน้ำลำพญามีวิสัยทัศน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยเสนอในการจัดพื้นที่เพื่อทำรายการขอความเห็นจากประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูลในด้านนี้

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการประเมินผล

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าการจัดการแก้ไขปัญหาเพื่อลดผลกระทบในการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีสามารถแก้ไขปัญหาได้ไม่ทำให้ข้อร้องเรียนกลายเป็นปัญหาใหญ่

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่าบุคลากรของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวและมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถมีทักษะในการสื่อสารค่อนข้างน้อย

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจาและการทำงานร่วมกัน พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าพื้นที่ตลาดน้ำลำพญามีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของธรรมชาติทางน้ำและวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวโดยการพัฒนาที่จอดรถและก็มีการพัฒนาพื้นที่ในการขายมีการจัดเป็นบูธขายสินค้าแบ่งโซนอย่างเรียบร้อยทำให้สะดวกในการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าตลาดน้ำลำพญามีระบบความปลอดภัยที่ดีมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและมีพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ประจำตามจุดต่าง ๆ

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในส่วนนี้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารทางองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูล

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูลในส่วนนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการลงทุนในการจัดทำแพเพื่อขายสินค้าเพิ่มขึ้นและมีการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเช่นเต็นท์สำหรับไหว้พระห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวและสถานที่จอดรถเพิ่มเติม

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่ามีกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างดีโดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมในเทศกาลต่าง ๆ มีการแสดงศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นลำพญาเป็นประจำ

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และมีการจัดทำพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำลำพญา

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่ามีการส่งเสริมศิลปะโดยมีการจัดแสดงและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องการจักสานผักตบชวามาเป็นสินค้าตะกร้าเครื่องเรือนต่าง ๆ

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการมีการแยกขยะการจัดการขยะการลดปริมาณขยะโดยการใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติแทนโฟมหรือบรรจุภัณฑ์พลาสติก

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการดำเนินการลดปริมาณขยะโดยรถบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมแนะนำให้ผู้ประกอบการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากใบตองหยวกกล้วยและกระดาษแทนที่จะใช้โฟมหรือพลาสติก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 3

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 3 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ปฏิบัติ) โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 13.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง อายุ 58 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญานั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาเป็นการจัดองค์การในส่วนของวัดลำพญาและภาคประชาชนในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการอาจจะมีตัวแทนของผู้ใหญ่บ้านและกำนันไปบ้าง

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีส่วนในการกำหนดนโยบายการจัดการตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา ปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาและคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาไม่มีลักษณะของการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปแบบทางการจะมีในส่วนของการขอรับการสนับสนุนเช่นขอรับการสนับสนุนเรื่องการจัดการจราจรขอรับการสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาอยู่ในเกณฑ์ดีโดยดูจากผลประกอบการของตลาดน้ำลำพญาที่ยังมีผู้ประกอบการและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมอยู่เสมอ

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร พบว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำลำพญายังมีอยู่จำนวนน้อย เนื่องจากว่ามีเพียงการใช้ Facebook เท่านั้นยังไม่มีการสร้างเว็บไซต์หรือยังไม่มีการใช้ Social Media Platform อื่นเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่าผู้บริหารของตลาดน้ำลำพญามีวิสัยทัศน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยเสนอในการจัดพื้นที่เพื่อทำรายการขอความเห็นจากประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูลในด้านนี้

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการประเมินผล

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าการจัดการแก้ไขปัญหาเพื่อลดผลกระทบในการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีสามารถแก้ไขปัญหาได้ไม่ทำให้ข้อร้องเรียนกลายเป็นปัญหาใหญ่

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่าบุคลากรของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวและมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่า คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีความสามารถมีทักษะในการสื่อสารค่อนข้างน้อย

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจาและการทำงานร่วมกัน พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญามีทักษะในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าพื้นที่ตลาดน้ำลำพญามีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของธรรมชาติทางน้ำและวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวโดยการพัฒนาที่จอดรถและก็มีการพัฒนาพื้นที่ในการขายมีการจัดเป็นบูธขายสินค้าแบ่งโซนอย่างเรียบร้อยทำให้สะดวกในการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าตลาดน้ำลำพญามีระบบความปลอดภัยที่ดีมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและมีพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ประจำตามจุดต่าง ๆ

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในส่วนนี้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารทางองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูล

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญาไม่มีข้อมูลในส่วนนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการลงทุนในการจัดทำแพเพื่อขายสินค้าเพิ่มขึ้นและมีการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเช่นเต็นท์สำหรับไหว้พระห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวและสถานที่จอดรถเพิ่มเติม

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่ามีกระบวนการในการรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างดีโดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมในเทศกาลต่าง ๆ มีการแสดงศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นลำพญาเป็นประจำ

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และมีการจัดทำพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้อยู่ในพื้นที่ตลาดน้ำลำพญา

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่ามีการส่งเสริมศิลปะโดยมีการจัดแสดงและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องการจักสานผักตบชวามาเป็นสินค้าตะกร้าเครื่องเรือนต่าง ๆ

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการมีการแยกขยะการจัดการขยะการลดปริมาณขยะโดยการใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติแทนโฟมหรือบรรจุภัณฑ์พลาสติก

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการดำเนินการลดปริมาณขยะโดยรถบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมแนะนำให้ผู้ประกอบการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากใบตองหยวกกล้วยและกระดาษแทนที่จะใช้โฟมหรือพลาสติก

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 4

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 4 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 14.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 33 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 1 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา ในฐานะของกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญา บทบาทในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาก็จะมีการวางแผนโดยการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหารและมีการวางแผนในด้านการจัดการพื้นที่การจัดการสิ่งแวดล้อมการจัดการรายได้และการแก้ไขข้อร้องเรียนต่าง ๆ

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา ในปัจจุบันทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาจะเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำโดยเพิ่มเส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำโดยให้ประชาชนนำเรือเข้ามาร่วมเป็นผู้ให้บริการสำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวคณะกรรมการได้กำหนดไว้ประกอบด้วยการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรมการท่องเที่ยวแหล่งวิถีชุมชนและการท่องเที่ยวสถานที่สำคัญทางศาสนานอกจากนั้นยังเน้นพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งตลาดทั้งผักผลไม้ที่มาจากผลผลิตของชาวบ้านในพื้นที่เพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชาวบ้านประกอบกับนักท่องเที่ยวก็สามารถจัดซื้อผักผลไม้อาหารได้ในราคาย่อมเยาสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซน

ท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน โดยเรือจะออกเป็นรอบตั้งแต่ 09.00 – 15.30 น. โดยใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยว 1.30 ชั่วโมง ค่าบริการคนละ 70 บาท โดยคณะกรรมการวัดเป็นผู้ดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยว

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้นำชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำลำพญา โดยองค์ประกอบภาครัฐได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันในพื้นที่ตำบลลำพญา และองค์ประกอบภาคประชาชนได้แก่ คณะกรรมการวัดลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา การบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการกำหนดนโยบายและระเบียบโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา การดูแลนั้นทางคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแลรวมทั้งมีหน่วยงานของภาครัฐได้แก่ตัวแทนของผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านกำนันและเอกชนเข้ามาให้การส่งเสริมสนับสนุนการขยายตลาดดูแลจัดการด้านต่าง ๆ

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานโดยพยายามที่จะสร้างแรงกระตุ้นให้คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้แก่ตัวแทนจากวัดลำพญาตัวแทนจากผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐและตัวแทนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในตลาดน้ำลำพญารวมถึงผู้ประกอบการที่นำ

สินค้ามาขายในตลาดน้ำลำพญาโดยให้ทุกคนสามารถที่จะเสนอความเห็นในการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อยสำหรับทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาหรือประธานตลาดน้ำลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันยังยังมีจำนวนน้อยอยู่เช่นมีเพียงการเปิดเพจ Facebook ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม Social Media ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้นแต่ว่ายังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นเช่น LINE Application หรือ LINE official มาใช้เพื่อการโปรโมทหรือการสร้างเว็บไซต์ของตลาดน้ำลำพญา

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาพยายามที่จะสร้างกิจกรรมในการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่นกิจกรรมสงกรานต์กิจกรรมลอยกระทงกิจกรรมปีใหม่กิจกรรมเข้าพรรษากิจกรรมตักบาตรโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนนักท่องเที่ยวผ่านทางบอร์ดของตลาดน้ำผ่านทาง Facebook เพจของตลาดน้ำ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานนั้นคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมโดยมีการประชุมประจำ เดือนและมีการติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนนั้นจะมีการประเมินผลโดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการประเมินผลโดยการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถเป็นต้น

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นผู้บริหารตลาดน้ำจะติดตามเรื่องปัญหาข้อร้องเรียนของผู้ประกอบ การและผู้ใช้บริการตลาดน้ำลำพญาโดยให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ตลาดเรื่องพื้นที่การจอดรถพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นที่ทิ้งขยะห้องน้ำและในส่วนของผู้บริหารสาธารณะประโยชน์เช่นเรื่องของการเก็บค่าเช่าให้รายงานผลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนที่มาโดยให้รายงานเป็นรายสัปดาห์และรายเดือนและหากมีปัญหาใดที่ยังไม่แก้ไขภายใน 1 เดือนผู้บริหารจะลงมาจัดการปัญหาโดยสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตัวเองเพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดเนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดีสำหรับตัวแทนของผู้นำชุมชนได้แก่ผู้ใหญ่บ้านกำนันตำบลลำพญาก็จะมีทักษะในการบริหารบุคลากรโดยจะมีทักษะในเรื่องของการจัดวางการมอบหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ไปรับผิดชอบงานเช่นคนที่มีความสามารถในการติดต่อกับผู้ประกอบการก็ให้ไปรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการค่าเช่าซึ่งเป็นการใช้คนให้ตรงกับความสามารถของบุคลากร

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากว่ายังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีเพียงแผ่นป้ายเล็ก ๆ ว่ามีท่าลงเรือท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ไม่มีรายการโปรแกรมอธิบายเพื่อสร้างความน่าสนใจชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกทั้งยังไม่มีการท่องเที่ยวบนบกไม่มีการอธิบายถึงความเป็นมาเป็นไปประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ตลาดน้ำวัดลำพญาจัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของ สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา วัดลำพญา และชาวตำบลลำพญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านและเกษตรกรในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งชุมนุมสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วยบรรยากาศคุ้งน้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน ท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ในปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสังคม นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้พักผ่อนและชื่นชมธรรมชาติบริเวณตลาดน้ำแล้ว ทางตลาดน้ำยังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่าง เช่น บริการล่องเรือแจวโบราณ บริการล่องแพชมธรรมชาติ ด้านทิศใต้ และทิศเหนือ เพื่อชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้าน รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีสินค้าหลากหลายชนิด โดยในระยะเริ่มต้นมีร้านค้าประมาณ 40 ร้าน ต่อมาได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า300ร้านค้า ซึ่งแบ่งเป็นร้านค้าบริเวณชุ้มจาก ร้านค้าในเรือเช่า ร้านค้าในเรือส่วนตัว ร้านค้าในแพขนาดใหญ่ โดยมีประชาชนที่เข้ามามีกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันจากหลากหลายแห่งคือ ชาวตำบลลำพญาทั้ง11หมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลคลองนกกระทุง ตำบลบางระกำ ตำบลนราภิรมย์ ตำบลบางภาษี นอกนั้นมาจากอีกหลายแห่ง เช่น จากอำเภอบางเลน อำเภอสามพราน และผู้ค้าจากกรุงเทพฯบางส่วน ร้อยละ80ของชาวตำบลลำพญาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้สินค้าส่วนมากที่วางจำหน่ายในตลาดน้ำฯเป็นสินค้าทางการเกษตร ผักพื้นบ้าน ผลไม้ต่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตมาจากสวนที่ชาวบ้านปลูกเอง และซื้อมาจากที่อื่นบ้างในส่วนที่ไม่มี นอกจากนี้ยังมีร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่ม ขนมพื้นบ้านที่ชาวบ้านนำกลับมาฟื้นฟู

อีกครั้ง รวมทั้งมีร้านค้าเครื่องจักสาน การรวมกลุ่มของแม่บ้านตำบลลำพญาผลิตข้าวซ้อมมือ การนวดแผนโบราณ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาประมาณวันละ 3,000คน เฉลี่ย24,000-28,000 คนต่อเดือน โดยขึ้นอยู่กับวันหยุดนักขัตฤกษ์ของแต่ละเดือนด้วย

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว แบบกิจกรรมภายในตลาดน้ำวัดลำพญามีการนวดแผนไทยถือได้ว่าเป็นจุดเด่นหรือจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวนอกจากนั้นยังมีการล่องเรือล่องแพทุกชั่วโมงโดยมีรายละเอียดดังนี้โปรแกรมที่ 1 เรือพญาท่าจีนถึงวัดบางพระค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 2 เรือกระแซงถึงวัดบางปลาค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 3 แทนลากจูงถึงวันศุกร์วัฒนารามค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาท โปรแกรมที่ 4 แทนลากจูงถึงวัดบางภาษีค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาทโปรแกรมที่ 5 เรือแจวโบราณค่าบริการท่านละ 25 บาทโปรแกรมที่ 6 เรือกระแซงสำหรับเหมาลำบริการค่าบริการตั้งแต่ 1,000 ถึง 2,000 บาท

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน สำหรับการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยนั้นมีตำรวจชุมชนมาตั้งป้อมและมีการลาดตระเวนให้การดูแลนักท่องเที่ยว

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการ

ลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาด้วยทุกครั้ง

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำแล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบเป็นต้น

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 5

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 5 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 48 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 2 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา ตลาดน้ำลำพญาก็จะมีการวางแผนโดยการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหาร

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา ตลาดน้ำลำพญาจะเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำโดยเพิ่มเส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำ เส้นทางการท่องเที่ยวประกอบด้วยการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรมการท่องเที่ยวแหล่งวิถีชุมชนและการท่องเที่ยวสถานที่สำคัญทางศาสนานอกจากนั้นยังเน้นพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งตลาดทั้งผักผลไม้ที่มาจากผลผลิตของชาวบ้านในพื้นที่เพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชาวบ้านประกอบกับนักท่องเที่ยวก็สามารถจัดซื้อผักผลไม้อาหารได้ในราคาย่อมเยาสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้นำชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำลำพญา โดยองค์ประกอบภาครัฐได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันในพื้นที่ตำบลลำพญา และองค์ประกอบภาคประชาชนได้แก่ คณะกรรมการวัดลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา การบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการกำหนดนโยบายและระเบียบโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา การดูแลนั้นทางคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแลรวมทั้งมีหน่วยงานของภาครัฐได้แก่ตัวแทนของผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านกำนันและเอกชนเข้ามาให้การส่งเสริมสนับสนุนการขยายตลาดดูแลจัดการด้านต่าง ๆ

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานโดยพยายามที่จะสร้างแรงกระตุ้นให้คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้แก่ตัวแทนจากวัดลำพญาตัวแทนจากผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐและตัวแทนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในตลาดน้ำลำพญารวมถึงผู้ประกอบการที่นำสินค้ามาขายในตลาดน้ำลำพญาโดยให้ทุกคนสามารถที่จะเสนอความเห็นในการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อยสำหรับทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาหรือประธานตลาดน้ำลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันยังยังมีจำนวนน้อยอยู่เช่นมีเพียงการเปิดเพจ Facebook ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม Social Media ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้นแต่ว่ายังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นเช่น LINE Application หรือ LINE official มาใช้เพื่อการโปรโมทหรือการสร้างเว็บไซต์ของตลาดน้ำลำพญา

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาพยายามที่จะสร้างกิจกรรมในการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่นกิจกรรมสงกรานต์กิจกรรมลอยกระทงกิจกรรมปีใหม่กิจกรรมเข้าพรรษากิจกรรมตักบาตรโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนนักท่องเที่ยวผ่านทางบอร์ดของตลาดน้ำผ่านทาง Facebook เพจของตลาดน้ำ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานนั้นคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมโดยมีการประชุมประจำ เดือนและมีการติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนนั้นจะมีการประเมินผลโดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการประเมินผลโดยการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถเป็นต้น

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นผู้บริหารตลาดน้ำจะติดตามเรื่องปัญหาข้อร้องเรียนของผู้ประกอบ การและผู้ใช้บริการตลาดน้ำลำพญาโดยให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ตลาดเรื่องพื้นที่การจอดรถพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นที่ทิ้งขยะห้องน้ำและในส่วนของผู้บริหารสาธารณะประโยชน์เช่นเรื่องของการเก็บค่าเช่าให้รายงานผลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนที่มาโดยให้รายงานเป็นรายสัปดาห์และรายเดือนและหากมีปัญหาใดที่ยังไม่แก้ไขภายใน 1 เดือนผู้บริหารจะลงมาจัดการปัญหาโดยสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตัวเองเพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่า กรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดเนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดีสำหรับตัวแทนของผู้นำชุมชนได้แก่ผู้ใหญ่บ้านกำนันตำบลลำพญาก็จะมีทักษะในการบริหารบุคลากรโดยจะมีทักษะในเรื่องของการจัดวางการมอบหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ไปรับผิดชอบงานเช่นคนที่มีความสามารถในการติดต่อกับผู้ประกอบการก็ให้ไปรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการค่าเช่าซึ่งเป็นการใช้คนให้ตรงกับความสามารถของบุคลากร

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่า ความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากว่ายังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีเพียงแผ่นป้ายเล็ก ๆ ว่ามีท่าลงเรือท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ไม่มีรายการโปรแกรมอธิบายเพื่อสร้างความน่าสนใจชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกทั้งยังไม่มีการท่องเที่ยวบนบกไม่มีการอธิบายถึงความเป็นมาเป็นไปประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ตลาดน้ำวัดลำพญาจัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของ สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา วัดลำพญา และชาวตำบลลำพญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านและเกษตรกรในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งชุมนุมสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วยบรรยากาศคุ้งน้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน ท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ในปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวิเชิงนิเวศที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสังคม นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้พักผ่อนและชื่นชมธรรมชาติบริเวณตลาดน้ำแล้ว ทางตลาดน้ำยังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่าง เช่น บริการล่องเรือแจวโบราณ บริการล่องแพชมธรรมชาติ ด้านทิศใต้ และทิศเหนือ เพื่อชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้าน รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีสินค้าหลากหลายชนิด โดยในระยะเริ่มต้นมีร้านค้าประมาณ 40 ร้าน ต่อมาได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า300ร้านค้า ซึ่งแบ่งเป็นร้านค้าบริเวณชุ้มจาก ร้านค้าในเรือเช่า ร้านค้าในเรือส่วนตัว ร้านค้าในแพขนาดใหญ่ โดยมีประชาชนที่เข้ามามีกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันจากหลากหลายแห่งคือ ชาวตำบลลำพญาทั้ง11หมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลคลองนกกระทุง ตำบลบางระกำ ตำบลนราภิรมย์ ตำบลบางภาษี นอกนั้นมาจากอีกหลายแห่ง เช่น จากอำเภอบางเลน อำเภอสามพราน และผู้ค้าจากกรุงเทพฯบางส่วน ร้อยละ80ของชาวตำบลลำพญาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้สินค้าส่วนมากที่วางจำหน่ายในตลาดน้ำฯเป็นสินค้าทางการเกษตร ผักพื้นบ้าน ผลไม้ต่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตมาจากสวนที่ชาวบ้านปลูกเอง และซื้อมาจากที่อื่นบ้างในส่วนที่ไม่มี นอกจากนี้ยังมีร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่ม ขนมพื้นบ้านที่ชาวบ้านนำกลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง รวมทั้งมีร้านค้าเครื่องจักสาน การรวมกลุ่มของแม่บ้านตำบลลำพญาผลิตข้าวซ้อมมือ การนวดแผนโบราณ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาประมาณวันละ 3,000คน เฉลี่ย24,000-28,000 คนต่อเดือน โดยขึ้นอยู่กับวันหยุดนักขัตฤกษ์ของแต่ละเดือนด้วย

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว แบบกิจกรรมภายในตลาดน้ำวัดลำพญามีการนวดแผนไทยถือได้ว่าเป็นจุดเด่นหรือจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวนอกจากนั้นยังมีการ

ล่องเรือล่องแพทุกชั่วโมงโดยมีรายละเอียดดังนี้โปรแกรมที่ 1 เรือพญาท่าจีนถึงวัดบางพระ ค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 2 เรือกระแซงถึงวัดบางปลาค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 3 แทนลากจูงถึงวันศุกร์วัฒนารามค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาท โปรแกรมที่ 4 แทนลากจูงถึงวัดบางภาษีค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาทโปรแกรมที่ 5 เรือแจวโบราณค่าบริการท่านละ 25 บาทโปรแกรมที่ 6 เรือกระแซงสำหรับเหมาลำบริการค่าบริการตั้งแต่ 1,000 ถึง 2,000 บาท

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดีสามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่อง เที่ยวและชุมชน สำหรับการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยนั้นมีตำรวจชุมชนมาตั้งป้อมและมีการลาด ตระเวนให้การดูแลนักท่องเที่ยว

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้น ตลาดน้ำลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาด้วยทุกครั้ง

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัด

สถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำแล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและ

รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลง รวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบ เป็นต้น

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 6

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 6 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 51 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 3 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา ในฐานะของกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญา บทบาทในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาก็จะมีการวางแผนโดยการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการบริหารและมีการวางแผนในด้านการจัดการพื้นที่การจัดการสิ่งแวดล้อมการจัดการรายได้และการแก้ไขข้อร้องเรียนต่าง ๆ

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา ในปัจจุบันทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญาจะเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำโดยเพิ่มเส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำโดยให้ประชาชนนำเรือเข้ามาร่วมเป็นผู้ให้บริการสำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวคณะกรรมการได้กำหนดไว้ประกอบด้วยการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรมการท่องเที่ยวแหล่งวิถีชุมชนและการท่องเที่ยวสถานที่สำคัญทางศาสนานอกจากนั้นยังเน้นพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งตลาดทั้งผักผลไม้ที่มาจากผลผลิตของชาวบ้านในพื้นที่เพื่อส่งเสริมรายได้ให้ชาวบ้านประกอบกับนักท่องเที่ยวก็สามารถจัดซื้อผักผลไม้อาหารได้ในราคาย่อมเยาสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการดำเนินการแบ่งเป็นโซนท่าน้ำบนบก และโซนแพ โดยสามารถขายได้เฉพาะวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น การทำสัญญาเช่าพื้นที่จะเป็นการทำสัญญารายปี โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ทำสัญญากับวัดลำพญา สำหรับโซนท่าน้ำบนบกจะเป็นการขายสินค้าหัตถกรรม พืช ผักผลไม้จากผู้ประกอบการในชุมชน และในโซนแพจะเป็นอาหารสำเร็จรูปพร้อมทาน และมีการจัดที่นั่งให้ลูกค้าสามารถนั่งได้ รวมถึงมีการจัดทำโซนท่องเที่ยวสำหรับลงเรือเพื่อไปท่องเที่ยวตามแม่น้ำท่าจีน โดยเรือจะออกเป็นรอบตั้งแต่ 09.00 – 15.30 น. โดยใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยว 1.30 ชั่วโมง ค่าบริการคนละ 70 บาท โดยคณะกรรมการวัดเป็นผู้ดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยว

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าการจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญาในส่วนของการจัดองค์การคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการจัดองค์การระหว่างคณะกรรมการของวัดและผู้นำชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำลำพญา โดยองค์ประกอบภาครัฐได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันในพื้นที่ตำบลลำพญา และองค์ประกอบภาคประชาชนได้แก่ คณะกรรมการวัดลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา การบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญานั้นเป็นการกำหนดนโยบายและระเบียบโดยคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาซึ่งคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีส่งแบบสำรวจให้ผู้ประกอบการแจ้งถึงความต้องการของผู้ประกอบการปีละ 1 ครั้งแต่ในส่วนของภาครัฐอื่น ๆ เช่น

องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระเบียบและกติกาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา การดูแลนั้นทางคณะกรรมการร่วมกันทำข้อตกลงข้อปฏิบัติกับผู้ประกอบการและให้บุคคลปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยมีผู้ค้าทั้งหลายคอยช่วยกันตรวจตราดูแลกันเองเป็นกลไกในการควบคุมดูแลรวมทั้งมีหน่วยงานของภาครัฐได้แก่ตัวแทนของผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านกำนันและเอกชนเข้ามาให้การส่งเสริมสนับสนุนการขยายตลาดดูแลจัดการด้านต่าง ๆ

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานโดยพยายามที่จะสร้างแรงกระตุ้นให้คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้แก่ตัวแทนจากวัดลำพญาตัวแทนจากผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนภาครัฐและตัวแทนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในตลาดน้ำลำพญารวมถึงผู้ประกอบการที่นำสินค้ามาขายในตลาดน้ำลำพญาโดยให้ทุกคนสามารถที่จะเสนอความเห็นในการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้แต่อย่างไรก็ตามในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของตลาดน้ำลำพญาจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนบ่อยสำหรับทักษะในการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาหรือประธานตลาดน้ำลำพญามักจะใช้วิธีของความสัมพันธ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำนั้นในปัจจุบันยังยังมีจำนวนน้อยอยู่เช่นมีเพียงการเปิดเพจ Facebook ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม Social Media ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการตลาดน้ำเท่านั้นแต่ว่ายังไม่มีการนำเทคโนโลยีอื่นเช่น LINE Application หรือ LINE official มาใช้เพื่อการโปรโมทหรือการสร้างเว็บไซต์ของตลาดน้ำลำพญา

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ในส่วนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนนั้นผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาพยายามที่จะสร้างกิจกรรมในการท่องเที่ยวตามเทศกาลเช่นกิจกรรมสงกรานต์กิจกรรม

ลอยกระทงกิจกรรมปีใหม่กิจกรรมเข้าพรรษากิจกรรมตักบาตรโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนนักท่องเที่ยวผ่านทางบอร์ดของตลาดน้ำผ่านทาง Facebook เพจของตลาดน้ำ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน ในด้านการควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานนั้นคณะกรรมการตลาดน้ำลำพญามีการควบคุมโดยมีการประชุมประจำ เดือนและมีการติดตามปัญหาหรือแผนงานหรือข้อสั่งการต่าง ๆ โดยให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีการรายงานผลในที่ประชุมและมีการจัดทำรายงานการประชุมเพื่อประเมินผลประจำปีของตลาดน้ำ

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนนั้นจะมีการประเมินผลโดยเป็นการประเมินผลตามกิจกรรมการประเมินผลตามโครงการและการประเมินผลโดยการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ เช่นเรื่องของปัญหาการทิ้งขยะในเรื่องของปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลรวมถึงปัญหาในเรื่องของน้ำท่วมและปัญหาสถานที่จอดรถเป็นต้น

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นผู้บริหารตลาดน้ำจะติดตามเรื่องปัญหาข้อร้องเรียนของผู้ประกอบ การและผู้ใช้บริการตลาดน้ำลำพญาโดยให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ตลาดเรื่องพื้นที่การจอดรถพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นที่ทิ้งขยะห้องน้ำและในส่วนของผู้บริหารสาธารณะประโยชน์เช่นเรื่องของการเก็บค่าเช่าให้รายงานผลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหรือข้อร้องเรียนที่มาโดยให้รายงานเป็นรายสัปดาห์และรายเดือนและหากมีปัญหาใดที่ยังไม่แก้ไขภายใน 1 เดือนผู้บริหารจะลงมาจัดการปัญหาโดยสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตัวเองเพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงด้วยดี

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดเนื่องจากว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับ

ผู้ประกอบการโดยอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันและส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการมาเป็นเวลานานทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพของพื้นที่รวมถึงแนวโน้มความเป็นไปของการจัดการตลาดน้ำเป็นอย่างดีสำหรับตัวแทนของผู้นำชุมชนได้แก่ผู้ใหญ่บ้านกำนันตำบลลำพญาก็จะมีทักษะในการบริหารบุคลากรโดยจะมีทักษะในเรื่องของการจัดวางการมอบหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ไปรับผิดชอบงานเช่นคนที่มีความสามารถในการติดต่อกับผู้ประกอบการก็ให้ไปรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการค่าเช่าซึ่งเป็นการใช้คนให้ตรงกับความสามารถของบุคลากร

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญายังมีอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากว่ายังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีเพียงแผ่นป้ายเล็ก ๆ ว่ามีท่าลงเรือท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ไม่มีรายการโปรแกรมอธิบายเพื่อสร้างความน่าสนใจชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกทั้งยังไม่มีการท่องเที่ยวบนบกไม่มีการอธิบายถึงความเป็นมาเป็นไปประวัติศาสตร์ของพื้นที่บริเวณตลาดน้ำวัดลำพญา

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาแต่ยังอาจจะขาดทักษะในเรื่องของการวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับตลาดน้ำในพื้นที่นครปฐมหรือตลาดน้ำกับจังหวัดอื่นได้

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ตลาดน้ำวัดลำพญาจัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของ สภาวัฒนธรรมตำบลลำพญา วัดลำพญา และชาวตำบลลำพญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านและเกษตรกรในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งชุมนุมสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และสินค้าพื้นเมือง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วยบรรยากาศคุ้ง

น้ำที่สวยงาม และพืชพันธุ์ธรรมชาติที่เขียวขจีสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน ท่ามกลางรอบยิ้มของชาวบ้านและอากาศอันบริสุทธิ์ ในปัจจุบันตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสังคม นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้พักผ่อนและชื่นชมธรรมชาติบริเวณตลาดน้ำแล้ว ทางตลาดน้ำยังได้จัดบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำไว้หลายอย่าง เช่น บริการล่องเรือแจวโบราณ บริการล่องแพชมธรรมชาติ ด้านทิศใต้ และทิศเหนือ เพื่อชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำและวิถีชาวบ้าน รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าในตลาดน้ำวัดลำพญาที่มีสินค้าหลากหลายชนิด โดยในระยะเริ่มต้นมีร้านค้าประมาณ 40 ร้าน ต่อมาได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมีร้านค้าทั้งหมดมากกว่า300ร้านค้า ซึ่งแบ่งเป็นร้านค้าบริเวณชุ้มจาก ร้านค้าในเรือเช่า ร้านค้าในเรือส่วนตัว ร้านค้าในแพขนาดใหญ่ โดยมีประชาชนที่เข้ามามีกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันจากหลากหลายแห่งคือ ชาวตำบลลำพญาทั้ง11หมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลคลองนกกระทุง ตำบลบางระกำ ตำบลนราภิรมย์ ตำบลบางภาษี นอกนั้นมาจากอีกหลายแห่ง เช่น จากอำเภอบางเลน อำเภอสามพราน และผู้ค้าจากกรุงเทพฯบางส่วน ร้อยละ80ของชาวตำบลลำพญาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้สินค้าส่วนมากที่วางจำหน่ายในตลาดน้ำฯเป็นสินค้าทางการเกษตร ผักพื้นบ้าน ผลไม้ต่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตมาจากสวนที่ชาวบ้านปลูกเอง และซื้อมาจากที่อื่นบ้างในส่วนที่ไม่มี นอกจากนี้ยังมีร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่ม ขนมพื้นบ้านที่ชาวบ้านนำกลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง รวมทั้งมีร้านค้าเครื่องจักสาน การรวมกลุ่มของแม่บ้านตำบลลำพญาผลิตข้าวซ้อมมือ การนวดแผนโบราณ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาประมาณวันละ 3,000คน เฉลี่ย24,000-28,000 คนต่อเดือน โดยขึ้นอยู่กับวันหยุดนักขัตฤกษ์ของแต่ละเดือนด้วย

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว แบบกิจกรรมภายในตลาดน้ำวัดลำพญามีการนวดแผนไทยถือได้ว่าเป็นจุดเด่นหรือจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวนอกจากนั้นยังมีการล่องเรือล่องแพทุกชั่วโมงโดยมีรายละเอียดดังนี้โปรแกรมที่ 1 เรือพญาท่าจีนถึงวัดบางพระค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 2 เรือกระแซงถึงวัดบางปลาค่าบริการผู้ใหญ่ 70 บาทเด็ก 30 บาทโปรแกรมที่ 3 แทนลากจูงถึงวันศุกร์วัฒนารามค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาทโปรแกรมที่ 4 แทนลากจูงถึงวัดบางภาษีค่าบริการผู้ใหญ่ 60 บาทเด็ก 20 บาทโปรแกรมที่ 5 เรือแจวโบราณค่าบริการท่านละ 25 บาทโปรแกรมที่ 6 เรือกระแซงสำหรับเหมาลำบริการค่าบริการตั้งแต่ 1,000 ถึง 2,000 บาท

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวและชุมชน สำหรับการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยนั้นมีตำรวจชุมชนมาตั้งป้อมและมีการลาดตระเวนให้การดูแลนักท่องเที่ยว

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าสำหรับการวางแผนและกำหนดเงินงบประมาณนั้นตลาดน้ำลำพญาได้ใช้ค่าเช่าจากผู้ประกอบการและเงินทำบุญของวัดมาเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภาครัฐ

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าการจัดทำงบประมาณของตลาดน้ำลำพญามีการจัดทำงบรายรับรายจ่ายเป็นประจำทุกปีโดยถือว่าเป็นรายรับรายจ่ายของวัดลำพญาและมีการรับรองโดยคณะกรรมการและผู้สอบบัญชีทุกปี

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีการใช้งบประมาณโดยนำมาจากงบรายได้ของตลาดน้ำลำพญาและต้องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาด้วยทุกครั้ง

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำแล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้

ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบเป็นต้น

8. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 8

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 8 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 11.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 54 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 5 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลในระดับดี

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำ พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาในระดับค่อนข้างต่ำ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่ามีความพยายามในการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่า กรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดในระดับดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่า ความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญาอยู่ในระดับปานกลาง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำ รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นัก ท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าระบบการรักษาความปลอดภัยของตลาดน้ำลำพญาอยู่ในระดับดี

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการลงทุนหลายโครงการ เช่นการสร้างที่จอดรถ การสร้างแพขายสินค้า การขยายพื้นที่สำหรับทำบุญฟังธรรมของวัด

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสาน การนวดแผนโบราณ และวิถีชีวิตคนท้องถิ่น

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตอง มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่ม การไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลง รวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลายสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้อง

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตอง ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติก

9. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 9

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 8 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 15.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 48 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 6 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลในระดับดี

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำ พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาในระดับค่อนข้างต่ำ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่ามีความพยายามในการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดในระดับดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญาอยู่ในระดับปานกลาง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำ รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นัก ท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าระบบการรักษาความปลอดภัยของตลาดน้ำลำพญาอยู่ในระดับดี

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการลงทุนหลายโครงการ เช่นการสร้างที่จอดรถ การสร้างแพขายสินค้า การขยายพื้นที่สำหรับทำบุญฟังธรรมของวัด

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสาน การนวดแผนโบราณ และวิถีชีวิตคนท้องถิ่น

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตอง มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่ม การไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลง รวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลายสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้อง

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตอง ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติก

10. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 10

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 10 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 14.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 40 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 7 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลในระดับดี

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำ พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาในระดับค่อนข้างต่ำ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่ามีความพยายามในการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดในระดับดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญาอยู่ในระดับปานกลาง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำ รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นัก ท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าระบบการรักษาความปลอดภัยของตลาดน้ำลำพญาอยู่ในระดับดี

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการลงทุนหลายโครงการ เช่นการสร้างที่จอดรถ การสร้างแพขายสินค้า การขยายพื้นที่สำหรับทำบุญฟังธรรมของวัด

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสาน การนวดแผนโบราณ และวิถีชีวิตคนท้องถิ่น

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

สถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตอง มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่ม การไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลง รวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลายสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้อง

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตอง ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติก

11. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 11

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 11 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 19 เมษายน 2567 เวลา 13.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 50 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองหมู่ที่ 8 ตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลในระดับดี

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำ พบว่าผู้บริหารตลาด

น้ำลำพญามีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาในระดับค่อนข้างต่ำ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่ามีความพยายามในการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดในระดับดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญาอยู่ในระดับปานกลาง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำ รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นัก ท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าระบบการรักษาความปลอดภัยของตลาดน้ำลำพญาอยู่ในระดับดี

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการลงทุนหลายโครงการ เช่นการสร้างที่จอดรถ การสร้างแพขายสินค้า การขยายพื้นที่สำหรับทำบุญฟังธรรมของวัด

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัด

สถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสาน การนวดแผนโบราณ และวิถีชีวิตคนท้องถิ่น

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่าคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตอง มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่ม การไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลง รวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลายสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้อง

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดย

การใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตอง ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติก

12. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 12

ผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐคนที่ 12 เป็นตัวแทนจากภาครัฐ โดยอยู่ในกลุ่มข้าราชการท้องที่ โดยให้สัมภาษณ์ในวันที่ 20 เมษายน 2567 เวลา 09.00 น. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง กำนักตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุ 46 ปี หน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านปกครองตำบลลำพญา

ด้านการวางแผน

บทบาทในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดทิศทางของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

การวางแผนจัดการ ด้านวางผังรูปแบบ การแบ่งโซน และการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญา

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การเพื่อดำเนินการบริหารของคณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำลำพญา บทบาทร่วมของภาครัฐ และภาคประชาชน พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

การกำหนดนโยบายและกติการ่วมกัน ของภาครัฐและภาคประชาชนในการจัดการตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระหว่างส่วนราชการ, ภาคธุรกิจในท้องถิ่น, และชุมชนของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดองค์การของตลาดน้ำลำพญา

ด้านการนำ

รูปแบบการบริหารงานบุคคล ทักษะในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการบริหารงานบุคคลในระดับดี

ภาวะผู้นำในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาของผู้บริหาร สำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการตลาดน้ำ พบว่าผู้บริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการตลาดน้ำลำพญาในระดับค่อนข้างต่ำ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญาในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน พบว่ามีความพยายามในการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

ด้านการควบคุม

การควบคุมการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานระบบควบคุมการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

การจัดการกับปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เสียหายต่อการทำงานของผู้บริหารตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในการบริหารจัดการตลาดน้ำลำพญา

ด้านศักยภาพของคน

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ พบว่ากรรมการวัดมีความสามารถและมีทักษะในการบริหารพื้นที่ในวัดในระดับดี

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง ทักษะในการสื่อสาร พบว่าความสามารถและทักษะของคณะกรรมการบริหารวัดลำพญาอยู่ในระดับปานกลาง

ความสามารถและทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ทั้งคณะกรรมการวัด ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา และผู้ประกอบการในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในเรื่อง การวางแผน การเจรจา และการทำงานร่วมกัน พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญามีทักษะมีความสามารถในการทำงานร่วมกันมีทักษะในการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ตลาดน้ำลำพญาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในลักษณะเชิงท่องเที่ยว ได้แก่ พื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม สะอาด และลักษณะเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ พบว่าตลาดน้ำวัดลำพญาได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีบริการท่องเที่ยวชมลำน้ำ รวมทั้งเป็นการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญบริเวณตำบลใกล้เคียง

ตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว พบว่าตลาดน้ำลำพญามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยว

ตลาดน้ำลำพญาเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีระบบความปลอดภัยที่ดี สามารถสร้างความมั่นใจให้นัก ท่องเที่ยวและชุมชน พบว่าระบบการรักษาความปลอดภัยของตลาดน้ำลำพญาอยู่ในระดับดี

ด้านงบประมาณ

การวางแผนและกำหนดปริมาณของเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวในตลาดน้ำชุมชนวัดลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การจัดทำงบประมาณ รายรับจากการท่องเที่ยวที่เข้ามาในตลาดน้ำ การขายสินค้าและบริการ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น ค่าจ้างงาน ค่าสื่อสาร ค่าส่งเสริมการขาย การโฆษณา ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของตลาดน้ำลำพญา พบว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีข้อมูลด้านนี้

การลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาสถานที่ หรือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ของตลาดน้ำลำพญา ด้านการใช้งบประมาณ พบว่าสำหรับการลงทุนในโครงการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการลงทุนหลายโครงการ เช่นการสร้างที่จอดรถ การสร้างแพขายสินค้า การขยายพื้นที่สำหรับทำบุญฟังธรรมของวัด

ด้านการอนุรักษ์ชุมชนเชิงวัฒนธรรม

กระบวนการในการรักษาและส่งเสริมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาโดยเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เทศกาลท้องถิ่น หรือการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ตลาดน้ำวัดลำพญาจะเน้นการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมงานฝีมือการจักสานการนวดแผนโบราณซึ่งล้วนแต่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คงคุณค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและรวมไปถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนทั้งด้านทางศาสนาและความเชื่อคนที่มีมาเที่ยวตลาดน้ำแห่งนี้นอกจากจะได้บรรยากาศการซื้อขายสินค้าบนแพริมน้ำแล้วยังได้นมัสการหลวงพ่อมงคลมาสานิมิตพระคู่บ้านคู่เมืองของวัดลำพญาอีกด้วย

การดำเนินการในการบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมและสถานที่เก่าแก่ของชุมชน และการนำเสนอสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่แท้จริงของชุมชน การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ พบว่ามีการจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตลาดน้ำวัดลำพญา วัดลำพญา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัด

การดำเนินการในการส่งเสริมศิลปะและช่างฝีมือท้องถิ่นในกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้และประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรม พบว่าชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญามีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเป็นแบบแผนที่มีลักษณะเฉพาะหรือแตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางสังคมโดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่โดดเด่นตามประเพณีภาคกลาง

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชุมชน

กระบวนการการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นเพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านการอนุรักษ์ลำน้ำและแม่น้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว และในด้านการรักษาความสมดุลของนิเวศ พบว่า

คณะกรรมการบริหารตลาดน้ำลำพญาได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้ภาชนะที่เป็นพลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่ย่อยสลายง่ายเช่นกาบกระทงใบตองรวมถึงการใช้กระดาษรังไข่มาทำเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารเครื่องดื่มและแทนที่จะใช้ถุงพลาสติกก็ใช้เป็นถุงผ้าของนักท่องเที่ยวเองเป็นต้นรวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์วิธีการและรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวรวมถึงพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการในตลาดน้ำลำพญาได้เน้นในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อมการไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การดำเนินการในการลดปริมาณขยะ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานที่ พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการใช้ภาชนะที่เป็นภาชนะที่ย่อยสลายได้และการลดการใช้ถุงพลาสติกในส่วนนี้ก็จะทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนน้อยลงรวมถึงมีการคัดแยกขยะโดยจัดทำถังขยะหลากสีเพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้ทิ้งขยะให้ถูกต้องสำหรับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพนั้นตลาดน้ำลำพญาได้มีการจัดตั้งและติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้แทนการใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปและสำหรับการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นมีการรณรงค์ให้ใช้ใบตองและกาบกล้วยเป็นภาชนะหลักแผนที่จะใช้พลาสติกเหมือนที่ผ่านมา

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่ามีการรณรงค์โดยการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์และมีการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเช่นกันคัดแยกขยะและการจัดทำภาชนะใบตองการรณรงค์ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าแทนที่การใช้ถุงพลาสติกนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่การฝึกสอนในเรื่องการแปรรูปผักตบชวาเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่นกระเป๋ากล่องและเครื่องจักสานต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนวดแผนโบราณการจัดทำลูกประคบเป็นต้น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ภัครธรณ์ เอี่ยมอำภา
วัน เดือน ปีเกิด	6 ตุลาคม 2536
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานครฯ ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานักบินพาณิชย์, 2559 มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปริญญาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2565
ที่อยู่ปัจจุบัน	99/99 หมู่ 1 ตำบลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเทศบาลเมืองนครปฐม
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักจัดการงานทั่วไป ปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University